

ATHENS voice

OLYMPIC CYPRER

Ο χορός συνοδεύει
την Ολυμπιακή Φλόγα

Ο Ηλίας Χατζηγεωργίου και
ο Αλέξης Φάλαντας μιλούν στην Α.Υ.

Της Μαριάννας Μανωλοπούλου

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ

Τα μυστικά ενός από τους
πρώτους δρόμους της Αθήνας

Του Τάκη Σκριβάνου

7 NEA WINE BARS

Της Κατερίνας Βνάτσιου

Κέρδισε την απόλυτη εμπειρία του UEFA EURO 2024™ για το παιδί σου

Δήλωσε
συμμετοχή
τώρα

Από 07.03. έως 01.05.

Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις

Official Partner

WE'RE
ON YOUR
TEAM

Κατέβασε το Lidl Plus τώρα

ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Πολύ έξυπνη κίνηση να το ανακοινώσουν πριν την Πρωταπριλιά.

ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ

Για την ιδέα του να μετατρέψει ένα λεωφορείο σε δανειστική βιβλιοθήκη προμηθεύοντας τους δημότες του με ό,τι βιβλίο επιθυμούν να διαβάσουν.

ΔΩΡΕΑΝ ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Μη χάσετε τη μεθεπόμενη Κυριακή (14/4) στις 10:30 τη (μία και μοναδική) Ξεναγήση για τον Απρίλιο στον Εθνικό Κήπο από την Ξεναγό Γεωργία Τόγκα. Το γκρουπ είναι έως 50 άτομα. (Απαραίτητη η κράτηση θέσης στο orandaxenagiseis.gr)

ΤΑΡΑΣΤΕ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ

Από τις 9 Απριλίου, η επιστροφή στις κερκίδες τόσο για τους αγώνες της Super League 1 όσο και του Ελληνικού Κυπέλλου, θα γίνεται ψηφιακά με το εισιτήριο στο Gov.gr Wallet.

ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ

Αποκαταστάθηκε η υδροδότηση στην Αίγινα. Ξανά πόσιμο το νερό μετά τη ζημιά στον αγωγό. Viva Hardalias hooligans!

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

«Αυτή, μωρέ, η νύφη της έχει μια αρρώστια, πώς τη λένε να δεις... Σκλήρυνση καζαμπλάνκας» (Ηλικιωμένες στο κυλικείο του Ευαγγελισμού)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΘΗΝΑ

Ο ορισμός της μη-πόλεως.

ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ-ΚΑΡΒΕΛΑΣ

Τίποτα πιο σπαρακτικό. Ο διασυρμός όλων των talk shows.

ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΙΤΑ

Ούτε με βέρα στο δεξί, ούτε και στο αριστερό.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΩΝ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ

Α, έπεσε η γέφυρα της Βαλτιμόρης; Ας ανεβάσουμε λίγο τις τιμές.

Η ΤΡΕΛΑ ΜΕ ΤΟ ΜΑΤΣΑ ΛΑΤΤΕ

Αντί να τρεντάρτε στα social media την κάθε βλακεία, όπως αυτό το ακαθορίστου γεύσης «τσάι-γρασίδι» των Παπωνέζων, δεν τρεντάρτε καλύτερα την καθαριότητα, την ευγένεια και το απαράμιλλο στιλ αυτού του απίστευτου λαού;

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ

Άρχισε το μαρτύριο με τις «γουστόζικες λαμπάδες». Εντωμεταξύ τα μικρά θέλουν βαρελότα.

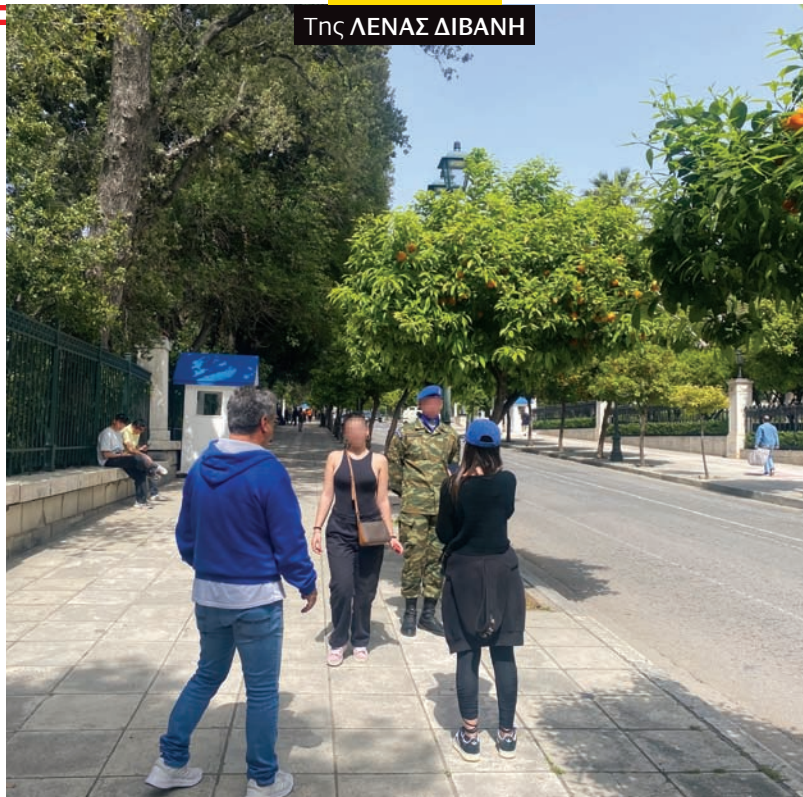
ΩΡΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΗΣΥΧΙΑΣ

Όπως ορίζει η Αστυνομική Διάταξη 3 του 1996, οι νέες ώρες μεσημβρινής και νυκτερινής ησυχίας κατά τη θερινή περίοδο είναι από 15:00 έως 17:30 και από 23:00 έως 07:00. Ας γελάσω.

ΣΕ ΒΛΕΠΩ!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω με το φανταράκι

Κατέβαινα που λες την Ηρώδου του Αττικού. Στην Αττική είχε εισβάλει το καλοκαίρι άρα κι εσύ μαζί. Την ώρα ακριβώς που περνούσα είδα να αρπάζεις το φανταράκι και να διατάξεις τη φίλη σου σε μια άγνωστη γλώσσα να σας απαθανάτσει. Όχι ότι δεν ήθελε το φανταράκι, ψόφιο ήταν κι αυτό να αποτελέσει μέρος των αναμνήσεών σου – ήταν φανερό ότι ένιωθε, ρε παιδί μου, μια πατριωτική υποχρέωση να σε βοηθήσει να live your myth in Greece.

Για να λέμε τα πράγματα με τ' όνομά τους δεν έχουμε άλλη μπίτζα από τον τουρισμό, ούτε άλλο σπόνσορα από τον ήλιο. Ούτε τέταρτη βιομηχανική επανάσταση βλέπω, ούτε πέμπτη. Οπότε μας βλέπω όλους σιγά σιγά να θέτουμε τους εαυτούς μας στην υπηρεσία των επισκεπτών μας. Άλλοι θα φύγουμε από τα σπίτια μας για να τα νοικιάσουν αυτοί – ακριβά κατά προτίμηση. Άλλοι θα αλλάξουν δρομολόγιο για να μπορέσουν αυτοί να αράξουν στα τραπεζοκαθίσματα των πεζοδρομίων που εξαπλώνονται σαν έρπης. Άλλοι θα τους φλερτάρουμε για να τονώσουμε το πθικό τους και την καταναλωτική τους διάθεση κι άλλοι θα τους σερβίρουμε χταποδάκι (το ξέρω, είναι έξυπνο αλλά θα πέσει κι αυτό υπέρ βωμών και εστιών).

Εν ολίγοις αρχίζουν οι παραστάσεις του κλασικού ελληνικού θεατρικού έργου «καλώς ήρθε το δολάριο». Καλώς ήρθες πρόωρο καλοκαιράκι. Καλώς ήρθες κλιματική κρίση. Καλώς τα και τα τουριστάκια μας τα ζουμπουλούδικα!

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Γιώργος Τζινοπούδης**. Γεννήθηκε στην Κατερίνη και σπούδασε Καλές Τέχνες σε Ιωάννινα, Μαδρίτη και Νέα Υόρκη. Είναι υπότροφος του ιδρύματος Fulbright. Ζωγραφίζει, παίζει μπουξ, γράφει και κάθε τρία χρόνια το πολύ αλλάζει τόπο διαμονής ευελπιστώντας να βρεθεί αυτός που θα πληρώνει το ρεύμα για τη φωτεινή ταμπέλα στη μέση της Κόλασης. Ο εικαστικός ανοίγει το ατελιέ του στο κοινό, το Σάββατο 6 Απριλίου, από τις 18.00 έως τα μεσάνυχτα, και την Κυριακή 7 Απριλίου, από τις 16.00 έως τις 22.00. Το studio The Shot Space βρίσκεται στο Κουκάκι, στην οδό Τούσα Μπότσαρη 18. @theshotspace

- Να μη μαλώνετε με τη Βίκυ.
- Όχι, μπαμπά, μαλώνουμε, αλλά δεν κλαίμε γιατί χαλάει η επιδερμίδα μας. Μας το 'πε η μαμά.

(Μπαμπάς και 3χρονη κόρη σε cafe του Ψυρρή. Σάββατο μεσημέρι)

«Να 'χα λεφτά να πάρω ένα από αυτά τα καραόκε...»

(Νεαρός κύριος σχεδιάζει με τη βοήθεια φίλου το γαμήλιο πάρτι του, έξω από τη Νομική. Δευτέρα πρωί)

Μπαμπάς με πολύ πολύ μικρό κοριτσάκι περπατάνε στη Σκουφά.

Μπαμπάς: Αυτό που περπατάμε τώρα είναι ένα οικοδομικό τετράγωνο. Κοριτσάκι: Μπαμπά, γιατί το λέμε τετράγωνο και όχι παραλληλόγραμμο;

(Παρασκευή πρωί)

Ανήμερα του Αγίου Ανδρέα, σε πιήση, δύο κυρίες συζητούν για τις νύφες τους αγοράζοντας κολώνιες από την αεροσυνοδό: -Η νύφη μου; Καθηγήτρια. Αχώνευτη και ψηλομύτα... Της έχω προτείνει να κάνει ιδιαίτερα μα τσιποτα... Πού πήγε και τη βρήκε;

(συνέχεια)

-Κι ο δικός μου το ίδιο. Αλλά κι εγώ να δεις. Όταν μπαίνει σπίτι αυτή, έχω κωδικό: Φωνάζω στον άντρα μου «έρχεται η παντόφλα»!

(συνεχίζουν τις αγορές)

-Πήρα δύο κολώνιες για τις κόρες μου, μία για τον άντρα μου Ανδρέα, μία για τον γαμπρό μου Ανδρέα και μία για τον άλλο γαμπρό μου. -Ανδρέας κι αυτός; -Όχι, Αποστόλης.

(Πτήση Μιλάνο-Αθήνα, Πέμπτη βράδυ)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

ΜΠΙΓΙΟΝΣΕ και "JOLENE" Ταιριάζει η κάντρι με την κορεκτίλα;

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΡΟΒΕΣΗ

Κυκλοφόρησε το πολυαναμενόμενο, νέο στούντιο άλμπουμ της Μπιγιονσέ, δεύτερο στην άτυπη αυτή τριλογία, όπως τουλάχιστον η ίδια έχει ανακοινώσει. Η Queen Bey κατάφερε και πάλι να τραβήξει τα φώτα της δημοσιότητας επάνω της, αυτή τη φορά, αφενός με το να καταπιαστεί με ένα μουσικό ιδίωμα το οποίο ελάχιστοι Αφροαμερικανοί έχουν «τολμήσει» να ακουμπήσουν, αλλά και με την αμφιλεγόμενη διασκευή της σε ένα από τα τραγούδια-ύμνους της αμερικανικής μουσικής παράδοσης, το θρυλικό «Jolene».

Για την καριέρα της Μπιγιονσέ, αλλά και για το ταλέντο της, δεν υπάρχει πολύ νόημα να κουβεντιάζουμε· οι βραβεύσεις, οι πωλήσεις και η παραδοχή στο πρόσωπό της τα λένε όλα. Αποτελεί την πλέον πολυβραβευμένη με Grammy καλλιτέχνη, ενώ μαζί με τον σύζυγό της Jay-Z έχουν δημιουργήσει ένα αχτύπητο μουσικό δίδυμο.

Πριν αναφερθώ στη διασκευή του «Jolene», θα ήθελα να ξεκινήσω με μερικές παραδοχές. Το νέο της άλμπουμ, «Cowboy Carter», αποτελεί ήδη ένα ακόμη σούπερ επιτυχημένο μουσικό βήμα στην καριέρα της. Ακόμη και μουσικόφιλοι σαν εμένα που δεν δηλώνουν φαν της ίδιας και της μουσικής της, δεν μπορούν να μη βγάλουν το καπέλο στη μουσική ιδιοφυΐα της σύλληψης, σύνθεσης, παραγωγής και εκτέλεσής του. Παρ' όλα αυτά, δεν

βλέπω πώς μπορεί το άλμπουμ με τα 27 track να χαρακτηριστεί ως άλμπουμ της μουσικής κάντρι – και ταυτόχρονα, να τρεντάρει στα αντίστοιχα τσαρτ. Το «Cowboy Carter», εκτός από τον τίτλο, την Μπιγιόνσε επάνω στο άλογο και τους θρύλους της κάντρι που συμμετέχουν στα μουσικά κυρίως ιντερλούδια του άλμπουμ, δεν έχει καμία σχέση με άλμπουμ της κάντρι, απέχοντας παρασάγγας από τους ήχους που συνόδευαν τους πρώιμους γελαδάριδες της Δύσης, τους αγρότες και του κατοίκους των μικρών πόλεων, πρωτίστως του αμερικανικού Νότου. Η μουσική του «Cowboy Carter» αποτελεί ένα τολμηρό και ενδιαφέρον σύγχρονο αμάλγαμα μουσικών ιδιομάτων, που εκτείνεται από την R&B και τη σόουλ, μέχρι τη σύγχρονη ποπ και το χιπ-χοπ.

Στα του «Jolene» τώρα, η Μπιγιόνσε δεν επέλεξε απλώς να τραγουδήσει με τη δική της χροιά τα ρεφρέν που εδώ και δεκαετίες χιλιοτραγουδούν οι φαν –και όχι μόνο– της Ντόλι Πάρτον, όπως αντίστοιχα και πολύ επιτυχημένα έκανε η Μάιλι Σάιρους στο παρελθόν, αλλά άλλαξε όλους τους στίχους, δημιουργώντας ένα τουλάχιστον αμφιλεγόμενο αποτέλεσμα. Και το έκανε ανεβαίνοντας στο άρμα της δήθεν γυναικείας χειραφέ-

τησης, του ντεμέκ φεμινισμού και του virtue signaling.

Ο σπαραγμός της Ντόλι Πάρτον στο «Jolene», όπου παρακαλά μια πιθανότατα νεότερη γυναίκα για να μην πάρει τον αγαπημένο της, αντικαθίσταται από τη Μπιγιονσέ με στίχους που βρίθουν κορεκτίλας, χλιαρών –στα όρια των φλώρικων και των ντεμέκ– συναισθημάτων και ενός δήθεν υπεράνω χαρακτήρα. Πιθανότατα η Μπιγιονσέ να θέλει για μια ακόμη φορά να καρφώσει τις φημολογούμενες απιστίες του έτερου της ήμισυ, πλην όμως το κάνει με τον πλέον αδιάφορο τρόπο, αποτυγχάνοντας να δημιουργήσει σημείο ταύτισης με οποιαδήποτε γυναίκα έχει βρεθεί σε παρόμοια θέση. Η Μπιγιονσέ προσπαθεί να υποστηρίξει το πρότυπο της σύγχρονης, δυναμικής γυναίκας, όμως κι εκεί αποτυγχάνει. Οι στίχοι της δε μπορούν να αποτελέσουν στοιχείο έμπνευσης προς την κατεύθυνση της γυναικείας ενδυνάμωσης, καθώς, ειδικά σε τέτοιες καταστάσεις, δεν μπορείς να κρίνεις ορθολογικά, πόσο μάλλον να το τραγουδήσεις κίολας, να το κάνεις σημαία σου. Ανέκαθεν τα (επιτυχημένα) καψουροτραγούδα υπήρξαν ελεγχείς στον ανθρώπινο πόνο, στη συναισθηματική κατάσταση των απανταχού πληγωμένων, στην απογοήτευση, στην (ψυχολογική) κατάρρευση.

Πώς μπορεί να συγκριθεί το «Σε προειδοποιώ, βρες δικό σου άντρα, γιατί εμείς είμαστε αγαπημένοι εδώ και είκοσι χρόνια και έχω μεγαλώσει τα παιδιά του», με το υπέρτατο «Εσύ έχεις επιλογές από άντρες, εγώ δε θα μπορώ να αγαπήσω άλλον και η ευτυχία μου βασίζεται σε σένα».

Η ΜΠΙΓΙΟΝΣΕ, ΩΣ ΜΙΑ PRIVILEGED ΠΛΕΟΝ, ΠΟΛΥΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΣ ΓΥΝΑΙΚΑ, ΠΑΤΑ ΣΤΗΝ ΜΠΑΝΑΝΟΦΛΟΥΔΑ ΤΗΣ ΚΟΡΕΚΤΙΛΑΣ

Η Μπιγιόνσε, ως μια privileged πλέον, πολυεκατομμυριούχος γυναίκα, που μπαινόβγαινε μέχρι πριν δέκα χρόνια στον Λευκό Οίκο ως αγαπημένη των Ομπάμα, για την οποία μέχρι και η σημερινή αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Κάμελα Χάρις τουπιτάρει βλακωδώς πως «ανέκτησε με αυτό το άλμπουμ τις ρίζες των αφροαμερικανών στη μουσική κάντρι» (!), στην προσπάθειά της να αφήσει το δικό της αποτύπωμα σε μια ακόμη διασκευή του «Jolene» –ή και να πικάρει τον Jay-Z– πατά στην μπανανόφλουδα της κορεκτίλας και μας θυμίζει πως δεν αρκεί να έχεις μουσικό ταλέντο για να αφήσεις εποχή και να σε τραγουδήσουν, χρειάζεται και ψυχή, χρειάζεται σπαραγμός, χρειάζεται να γίνεις ένα με τα πατώματα. Γιατί αυτό είναι η κάντρι, εκτός από μερικά ανάποδα γρατζουνίσματα της κιθάρας. **A**

Η Kate Middleton, η Britney Spears και η κυριαρχία των τρολ

Της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΜΠΡΟΥΝΤΖΑΚΗ

Όλος ο κόσμος αγαπά τα βασιλικά σκάνδαλα. Ειδικά αν αυτά τα σκάνδαλα τα έχουν προκαλέσει τα ίδια τα μέλη της βασιλικής οικογένειας. Μετά το τεράστιο σκάνδαλο που ακούει στο όνομα Meghan - Harry, τα πράγματα είχαν ηρεμήσει κάπως, μέχρι πρόσφατα, όταν στο επίκεντρο των φημών βρέθηκε η Kate Middleton – η μέλλουσα βασίλισσα!

Η Middleton από καιρό αποτελεί «μαγνήτη» φημών, για παράδειγμα λέγεται ότι ζήτησε από γκαλερί να κατεβάσουν πορτρέτα της, ότι κώρισε από τον άντρα της, ότι είχε παράλληλη σχέση με άλλον, ότι έβαψε τα μαλλιά της για να αποπροσανατολίσει το κοινό από την εγκυμοσύνη της, ακόμα κι ότι δεν γέννησε η ίδια την κόρη της.

Αυτή τη φορά, όμως, το πράγμα ξέφυγε εντελώς. Η princess of Wales, Catherine, έχει μειώσει στο ναδίρ τις δημόσιες εμφανίσεις της από τα Χριστούγεννα. Το παλάτι του Κένσινγκτον ανακοίνωσε πως η πριγκίπισσα πρέπει να αναρρώσει μετά από μια «προγραμματισμένη» χειρουργική επέμβαση στην κοιλιακή της χώρα». Τα πληκτρολόγια των συνωμοσιολόγων πήραν φωτιά και καταλήξαμε στα εξής: η μόνη εξήγηση για την μακρά απουσία της μελλοντικής βασίλισσας είναι ότι εξαφανίστηκε ή πέθανε ή πέθανε κάποιος άλλος και προσπαθούσαν να το καλύψουν...

«Η KATE MIDDLETON ΕΙΝΑΙ ΜΑΛΛΟΝ ΝΕΚΡΗ», άρχισαν τα tweets στο Χ με διάφορα ταιριαστά emojis. Επειτα, η Kate είδε τον εαυτό της να ποζάρει στα περιοδικά πλάι πλάι με την Rose Hanbury στην οποία χρέωσαν εξωσυζυγική σχέση με τον William. Εξαιτίας αυτού, η πριγκίπισσα έπαθε –υποτίθεται– νευρικό κλονισμό και δεν μπορεί καν να μιλήσει. Όσοι μια μέρα, η Kate εξήγησε τον λόγο που τόσο καιρό δεν βγαίνει να μιλήσει. Ανακοίνωσε πως βρίσκεται στα πρώτα στάδια της θεραπείας της για τον καρκίνο, λέγοντας ότι ήταν ένα «τεράστιο σοκ» ύστερα από ένα «απίστευτα δύσκολο δίμηνο».

«Είμαι καλά και γίνομαι πιο δυνατή κάθε μέρα. Ωστόσο, οι εξετάσεις μετά την επέμβαση κατέδειξαν ότι είχα καρκίνο. Ως εκ τούτου, οι γιατροί μου συνέστησαν να υποβληθώ σε προληπτική χημειοθεραπεία και τώρα βρίσκομαι στα πρώτα στάδια αυτής της θεραπείας. Ο Γουίλιαμ και εγώ κάνουμε ό,τι μπορούμε για να το διαχειριστούμε ιδιωτικά για το καλό των παιδιών μας. Μας πήρε χρόνο για να εξηγήσουμε τα πάντα στον Τζορτζ, τη Σάρλοτ και τον Λούι με τρόπο που να είναι κατάλληλος και να τους καθησυχάσουμε ότι θα είμαι καλά». Πρόσθεσε ότι η οικογένειά της χρειάζεται τώρα «λίγο χρόνο, χώρο και ιδιωτικότητα».

Δηλαδή, αυτή η γυναίκα –ανεξάρτητα από το εάν έχει τίτλο, χρήματα, δύναμη ή όχι– πάσχει

από καρκίνο, πρέπει να το αποδεχτεί η ίδια πρέπει να μπει στη διαδικασία να κάνει θεραπεία η οποία είναι σκληρή και επίπονη, πρέπει να καθουσιάζει τα παιδιά της, ενώ παράλληλα έχει να αντιμετωπίσει έναν βούρκο ηλιθίων, οι οποίοι αντί να αισθανθούν ντροπή, το συνέχισαν λέγοντας πως το βίντεο είναι ψεύτικο.

Στον επινοημένο θάνατό της, έρχονται και κολλάνε χιλιάδες παρόμοιες ιστορίες διασημοτήτων – από τον Μπρίντεν μέχρι τον Έλον Μασκ – τους οποίους οι ντεντέκτιβ του διαδικτύου έχουν «πεθάνει», τους έχουν χαρακτηρίσει κλώνους, ότι είναι αποτέλεσμα AI, ότι χρησιμοποιούν σωσίες κι άλλα τέτοια «του τρελού».

Πολλοί το κάνουν για την πλάκα τους, το θεωρούν ακίνδυνη διασκέδαση για να κερδίσουν μερικά παραπάνω κλικ. Άλλοι, ωστόσο, ξοδεύουν ατελείωτες ώρες στην καταδίωξη, ακολουθώντας άλλους «ξύπνιους» και «σκεπτικιστές» στη μαύρη τρύπα που υποτίθεται θα τους οδηγήσει στην αλήθεια. Πολλές φορές, απαιτούν απόδειξη ζωής από τις διασημότητες – όπως είχε γίνει με την Britney Spears την οποία έψαχναν οι θαυμαστές της και δεν δίστασαν να στείλουν σπίτι της την αστυνομία να δουν αν είναι ζωντανή!

Τα τρολ δεν είναι κάτι νέο. Υπήρχαν από πάντα. Ο Έλβις ζει, ο Τούπακ επίσης – ή έστω υπάρχουν θεωρίες για το ποιος πραγματικά τον «έφαγε» –, ο Notorious BIG έχει δολοφονηθεί από 20 διαφορετικά άτομα, ο Paul McCartney δεν είναι ο Paul McCartney και πάει λέγοντας. Να μην ξεκινήσω να λέω για τους Illuminati και το πώς στρατολογούν διασημότητες ή ότι μας κυβερνούν σαύρες – αυτά χρειάζονται από μόνα τους ένα δυο άρθρα.

Ένα μεγάλο ποσοστό ανθρώπων που δηλώνουν θαυμαστές κάποιας διάσημης περσόνας, θεωρούν ότι το άτομο που θαυμάζουν τους ανήκει. Όταν καταλάβουν ή υποθέσουν πως το αντικείμενο της λατρείας τους έχει κάποιο πρόβλημα, τότε γεννιέται «*μια αίσθηση δικαιώματος υπό το πρόσχημα της ανησυχίας*», όπως είπε η Δρ Λούκετ. Αποκαλεί την πρακτική «*concern trolling*» (τρολάρισμα ανησυχίας).

«*Πρόκειται για τον έλεγχο που θέλω να έχω σε ένα άτομο που πιστεύω ότι με αφορά, θέλοντας να είναι μέρος της αφήγησής του. Έχω εξαντλήσει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να γνωρίζω για κάποιον και θέλω/χρειάζομαι περισσότερες*», είπε σημειώνοντας ότι όσοι διαπράττουν εγκλήματα πάθους, έχουν παρόμοια εμμονή. «*Δεν είναι απαραίτητο να θέλεις να σώσεις ή να βοηθήσεις τον άλλον*».

Κι εδώ κολλάει η ιστορία με την Britney Spears, κλασικό παράδειγμα αυτής της παρεμβατικής συμπεριφοράς από μερίδα θαυμαστών της. Μετά τη λήξη της υποχρεωτικής επιτήρησης από τον πατέρα της, η σταρ ανέβασε στον προσωπικό της λογαριασμό στο Instagram μερικά αφιλιτράριστα βίντεο – αρκετά εκκεντρικά – και ορισμένοι πείστηκαν πως η γυναίκα στα βίντεο δεν είναι η Britney αλλά έχει αντικατασταθεί από σωσία.

«*Επιστήμονες*» του είδους και κλειδοκράτορες της αυτοκρατορίας της αλήθειας ανέλυσαν τα τατουάζ της Britney, τα κενά στα δόντια της, το χρώμα των ματιών της και κάπως έτσι κυκλοφόρησε ο τίτλος «*Την έχουν κλωνοποιήσει*» το οποίο συγκέντρωσε πάνω από 400 σχόλια «*ερευνητών του διαδικτύου*». Το hashtag #*itsbritneyglitch*, που παραπέμπει σε έναν από τους πιο γνωστούς στίχους της Spears, έγινε viral ταυτόχρονα με την εμφάνιση μιας θεωρίας που υποστηρίζει πως η Britney αγνοείται και εμείς βλέπουμε το AI αντίγραφο της.

Η ίδια η Spears, η οποία εμφανίζεται LIVE ΣΤΟ Vegas, έχει αναγκαστεί να απορρίψει επανειλημμένα αυτές τις φήμες και να επιβεβαιώσει ότι είναι ζωντανή και δεν είναι φίλτρο. «*Είναι εμετικό το πώς αυτοί οι άνθρωποι σκαρφίζονται ιστορίες ότι πέθανα*», έγραψε στο Instagram τον Φεβρουάριο του προηγούμενου χρόνου και το διέγραψε αργότερα. Το ίδιο συνέβη και λίγους μήνες μετά, όταν ανέβασε στόρι που τόνιζε «*Δεν είμαι νεκρή!!!*». Τον Οκτώβριο μίλησε στο περιοδικό People «*Τέρμα τα ψέματα! Τέρμα η συνωμοσιολογία*».

Το point είναι πως μπορείς να βρεις ό,τι θες online. Ό,τι και να κάνεις, δεν θα βγεις κερδισμένος ποτέ. Είναι σαν να χτυπάς σε τοίχο. Ειδικά αν υποπέσεις σε επικοινωνιακά λάθη, όπως έκανε η πριγκίπισσα με τη φωτοσπαρισμένη φωτογραφία. Το ίντερνετ έχει δώσει τέτοια ελευθερία και προσβασιμότητα στους ανθρώπους που ο καθέ-

νας μπορεί πίσω από ένα πληκτρολόγιο να υποστηρίξει ότι του κατέβει. Ειδικά δε, αν έχει φτιάξει βίντεο με την κατάλληλη μουσική υπόκρουση, έχει βρει προτάσεις από αποκόμματα περιοδικών, άρθρων, δηλώσεων και παρουσιάζει «*αποδείξεις*» που δεν στέκουν πουθενά, έχουμε το τέλειο συνωμοσιολογικό βίντεο. Στο τέλος της ημέρας μπορεί να μιλάμε για προσωπικότητες διεθνούς φήμης, όμως πίσω από αυτό βρίσκονται άνθρωποι που μπορεί να παλεύουν με προβλήματα ψυχικής υγείας που ο μέσος άνθρωπος δεν κατανοεί, ή να παλεύουν με την επάρατη νόσο. Δεν βρίσκεται πάντα από πίσω κάποιος master mind. Περιέργες εποχές μας περιμένουν... **A**

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ BRITNEY SPEARS ΕΙΝΑΙ ΚΛΑΣΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΠΟ ΜΕΡΙΔΑ ΘΑΥΜΑΣΤΩΝ ΤΗΣ

ONASSIS STEGI

**@ TERRA VIBE PARK
ΜΑΛΑΚΑΣΑ**

RAVE DJ SET

ΣΑΒ 15.06 → ΚΥΡ 16.06 ΑΠΟ ΤΙΣ 2 Π.Μ.

**Richie Hawtin
Sama' Abdulhadi**

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

**RESPUBLIKA
Lukasz Twardowski
LITHUANIAN NATIONAL DRAMA THEATRE**

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ

BLEND

**ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:
ONASSIS.ORG**

ΤΕΜΠΗ

Ζούμε σ' ένα όνειρο που τρίζει

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Τις πρώτες ημέρες μετά τη φονική πυρκαγιά στο Μάτι η βασική κυβερνητική γραμμή ήταν ότι έφταιγαν η κλιματική αλλαγή και οι κάτοικοι που «είχαν χτίσει μέσα στο δάσος». Όσο και αν έψαχνε ο Τόσκας δεν έβρισκε να έχει κάνει λάθος πουθενά. Οι πρώτες κυλιόμενες δημοσκοπήσεις των κομμάτων μαρτυρούσαν ότι το κυβερνητικό αφήγημα είχε αποδοχή από την κοινή γνώμη, οι πολίτες «αγόραζαν» αυτή τη δικαιολογία. Προϊόντος του χρόνου όμως τα πράγματα άλλαξαν. Όσο η κοινωνία μάθαινε σε βάθος τι παίχτηκε στο Μάτι, καταλάβαινε τι ήταν η κρατική μηχανή της εποχής εκείνης αλλά και ποια η ποιότητα και το ηθικό πλεονέκτημα των ανθρώπων των «ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ» που τη διαχειρίζονταν. Και γι' αυτό απέσυρε σταδιακά την εμπιστοσύνη της από αυτούς μέχρι που γύρισε οριστικά τη σελίδα της χώρας. Η τραγωδία εκείνη είχε παίξει καταλυτικό ρόλο στο εκλογικό αποτέλεσμα και δικαίως.

Η τραγωδία των Τεμπών ήταν ένα φριχτό δυστύχημα άλλης ποιότητας και υφής που είχε όμως παρόμοια μήτρα. Προκλήθηκε από ένα εξωφρενικό ανθρώπινο λάθος στο περιβάλλον ενός κρατικού οργανισμού. Μπόρεσε να παράγει ένα τεράστιο καταστροφικό αποτέλεσμα επειδή το επέτρεψε η δομική κρατική ανικανότητα και αδιαφορία. Και πάλι προϊόντος του χρόνου, η κοινωνία συνειδητοποίησε ότι ένας σταθμάρχης μπορεί να στείλει δύο τρένα σε μετωπική σύγκρουση, χωρίς κανείς να αντιληφθεί το λάθος. Χωρίς να υπάρχουν δικλείδες ασφαλείας, ανθρώπινες ή ηλεκτρονικές. Τη νύχτα εκείνη δεν βρέθηκε κανείς να σταματήσει τα τρένα, παρόλο που θεωρητικά τα πρωτόκολλα πρόβλεπαν την παρουσία περισσότερων του ενός πιστοποιημένων στελεχών στο πόστο διαχείρισης της κυκλοφορίας. Το γεγονός αυτό σοκάρει και από μόνο του, χωρίς το αποτέλεσμα, δηλαδή τον θάνατο 57 συμπολιτών μας.

Προφανώς και προέχει η ατομική ευθύνη των αυτοσυργών, την οποία πολλοί προσπαθούν να βγάλουν από το κάδρο, αλλά υπάρχει και η συγκεκριμένη κρατική υπηρεσία που είχε εναποθέσει την τύχη των επιβατών και της κρατικής παρουσίας σε ανίκανους και ανεύθυνους υπαλλήλους. Εκ του αποτελέσματος, οι σιδηροδρομικές συγκοινωνίες δεν ήταν ασφαλείς και τόσο ο ΟΣΕ, όσο και η ΡΑΣ αλλά και η πολιτική ηγεσία του οικείου υπουργείου είναι υπόλογοι. Προφανώς και δεν ήταν ο υπουργός στη θέση του σταθμάρχη, αλλά τελικά αυτός έχει τη διοικητική ευθύνη των υπηρεσιών που εποπτεύει. Και πάλι εκ του αποτελέσματος απεδείχθη καταστροφικά ανίκανος. Το ποιοι έχουν και ποιες ποινικές ευθύνες θα το βρει το δικαστήριο της Ελληνικής Δημοκρατίας και όχι τα «λαϊκά δικαστήρια» των ΜΚΔ ή της αντιπολίτευσης. Αλλά η λεγόμενη πολιτική ευθύνη ανήκει στην κυβέρνηση.

Η έκφραση «πολιτική ευθύνη» στα ελληνικά δεν σημαίνει απολύτως τίποτα. Συνήθως πα-

ραπέμει στο πολιτικό κόστος. Και από αυτό αρχίζει, αλλά και σε αυτό τελειώνει το πολιτικό πανηγύρι που ζούμε αυτές τις ημέρες. Η μεν κυβέρνηση προσπαθεί να ελαχιστοποιήσει το δικό της κόστος, η δε αντιπολίτευση να το μεγιστοποιήσει. Ειδικά όταν βρισκόμαστε 70 ημέρες πριν από τις ευρωεκλογές. Στον πολιτικό ανταγωνισμό όλα τα όπλα είναι θεμιτά, δεν υπάρχουν χτυπήματα πάνω ή κάτω από τη μέση. Στο ίδιο πανηγύρι εμφανίζονται εκδοτικά και μιντιακά συγκροτήματα, αλλά και επιχειρηματικά συμφέροντα που πάντοτε έχουν λόγους να μπαίνουν στον χορό. Έτσι οι συζητήσεις στη Βουλή μετατρέπονται σε ένα medley υπερβολών, θεωριών συνωμοσίας, ανοησιών, παραμυθιών, κραυγών που φυσικά δεν στοχεύουν στην αποκάλυψη καμιάς αλήθειας αλλά στη δημιουργία εντυπώσεων προς άγρα ψήφων. Για αυτό, και ευτυχώς, η κοινή γνώμη παρακολουθεί από ανόρεκτα έως αδιάφορα την κάθε κοινοβουλευτική συζήτηση.

Η υπερπολιτικοποίηση που επιχειρεί, σε αυτόν τον δεύτερο κύκλο, σύσσωμη η αντιπολίτευση έχει στραμμένο τον φακό στις πολιτικές ευθύνες της κυβέρνησης σε μια τελευταία προσπάθεια να φθείρει τα δημοσκοπικά ποσοστά της ΝΔ και να μειώσει την επίδοσή της στις επικείμενες εκλογές. Η εικόνα που θέλει να μείνει στην κοινή γνώμη είναι ότι τα Τέμπη είναι πρωτίστως κυβερνητικό έγκλημα και ο τελευταίος που φταίει είναι ο σταθμάρχης. Στην ουσία δεν θέλει να διαλευκανθεί η υπόθεση και να αποδοθούν συγκεκριμένες ευθύνες, σε συγκεκριμένους ανθρώπους. Διότι πώς αλλιώς θα μπορεί να αξιοποιεί μικροπολιτικά την τραγική αυτή υπόθεση στο διηνεκές; Ουδόλως την ενδιαφέρει η αλήθεια. Δεν την ενδιαφέρει ούτε καν η ευθύνη των κρατικών οργανισμών μιας και η λατρεία της για το ανίκανο κρ-
ατος είναι διαχρονική. Αν πετύχει τους στόχους της δεν θα μειώσει απλώς τους ευρωβουλευτές του αντιπάλου αλλά θα αποσταθεροποιήσει την κυβέρνηση και αν βοηθήσουν και άλλα ανάλογα γεγονότα στο μέλλον (π.χ. θερινές πυρκαγιές) θα οδηγήσει κάποια στιγμή τη χώρα σε πρόωρες βουλευτικές εκλογές. Στις οποίες ελπίζει σε κάτι καλύτερο.

Από την απέναντι πλευρά, η κυβέρνηση είχε την ψευδαισθητική οπτική την αφήνοντας τα πράγματα στον αυτόματο πιλότο η υπόθεση θα ξεκαστεί και αφού δεν την πλήρωσε ακριβά στις πρόσφατες εκλογές έχει περάσει για πάντα τον επικίνδυνο κάβο. Αλλά τόσο η επιμονή των συγγενών των θυμάτων, όσο και η αντιπολίτευση με τη βοήθεια μερίδας του τύπου, δεν της έκαναν τη χάρη. Το θέμα επανήλθε στην επικαιρότητα μέσω της πρότασης δυσπιστίας, οι θεωρίες συνωμοσίας εκτοξεύτηκαν και την αιφνιδίασαν. Προφανώς και δεν απεδείχθη τίποτα αλλά η φασαρία που γίνεται και με τον τρόπο που η αντιπολίτευση ξέρει

να την κάνει, ενδεχομένως να της επιφέρουν δημοσκοπικό πλήγμα. Ειδικά σε μια εποχή που έβλεπε μια μικρή σχετικά μείωση των ποσοστών της. Περιττό να πούμε ότι αν το δικαστήριο δεν καταλογίσει ποινικές ευθύνες σε πολιτικά πρόσωπα, δηλαδή αν δεν πάει φυλακή πολιτικός, η αντιπολίτευση δεν θα δεχθεί την ετυμωγία και θα αρχίσει ένας νέος κύκλος τοξικού κλίματος. Στην Ελλάδα ζούμε.

Το συγκεκριμένο πρόβλημα έχει πρωτίστως θεσμική, τεχνική και διοικητική διάσταση. Η πολιτική είναι δευτερεύουσα αλλά αυτό δεν φαίνεται να ενδιαφέρει τον πολιτικό κόσμο που έχει μάτια μόνο για το πολιτικό κόστος. Η κυβέρνηση θα έπρεπε να κάνει τη δική της κατά το δυνατόν αμερόληπτη έρευνα και να αναζητήσει άμεσα τις αιτίες του δυστυχήματος. Να βρει τι δεν πήγαινε καλά στο συγκεκριμένο τομέα, ποιες ήταν οι δικές της παραλείψεις ή λανθασμένες επιλογές, τι νόμιζε ότι ήταν ασφαλές που τελικά δεν ήταν και ποια πρόσωπα που διόρισε στις σχετικές θέσεις δεν έκαναν σωστά τη δουλειά τους. Ακόμα και αν τα τρένα σταματούσαν την τελευταία στιγμή, θα ήταν υποχρεωμένη να αναζητήσει τι τα έβαλε σε τροχιά θανάτου. Όχι μόνο για το πολιτικό κόστος αλλά για τη δική της αυτογνωσία. Για την γνώση και τον πλήρη έλεγχο ενός κρατικού υποσυστήματος που ως φάνηκε ούτε γνώριζε επαρκώς αλλά ούτε ήλεγχε. Δεν συμβαίνουν κάθε μέρα τέτοιες καταστροφές.

Η κυβερνητική διερεύνηση και η άμεση ενδελεχής ενημέρωση του κοινού είναι μια υποχρέωση τελείως ανεξάρτητη από την όποια έρευνα της Βουλής ή του δικαστηρίου. Και θα έπρεπε να είχε γίνει. Αυτή είναι η πραγματική ανάληψη πολιτικής ευθύνης. Να μελετήσει το πρόβλημα και να πει τι δική σου τεκμηριωμένη άποψη και φυσικά να παραδεχτεί τις όποιες δικές σου ευθύνες. Διότι όσα ξέρουν οι εντός, ούτε τα φαντάζονται οι εκτός. Δεν αρκούν οι ομιλίες στη Βουλή εν μέσω αντεγκλήσεων οι οποίες συνήθως δεν πείθουν κανέναν. Ούτε οι σοβαρές ή μη δικαιολογίες για την όποια σύμβαση 717. Πρέπει να βγει η πειρα πώς και

γιατί βρέθηκε αυτός ο σταθμάρχης στη συγκεκριμένη θέση μόνος του τη μοιραία νύχτα. Και να πείσεις τους πολίτες ότι δεν θα ξαναβρεθεί κάποιος παρόμοιος σε ανάλογη θέση, ποτέ και πουθενά.

Αν η κυβέρνηση ενημέρωνε εγκαίρως την ελληνική κοινωνία απαντώντας σε όλα τα ερωτήματα και καταρρίπτοντας τις θεωρίες συνωμοσίας των λαϊκιστών θα είχε κάνει ένα μεγάλο βήμα προς την εξυπηρίωση του κράτους και την τόνωση της αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος. Θα ήταν μια αλλαγή υποδείγματος. Και από την έρευνα θα μπορούσε να δικαιολογήσει ή όχι την επανεκλογή του υπουργού που ήταν υπεύθυνος εκείνη τη μοιραία νύχτα. Η σιωπή της εκλήφθηκε ως στάση ενοχική αλλά και ως δείγμα αδιαφορίας. Και η παρουσία του μοιραίου υπουργού στα ψηφοδέλτια της ως οίση. Και δεν της αξίζει, διότι σε πολλούς τομείς ήταν και είναι μια καλή κυβέρνηση με ευρύτατη αποδοχή. Και στο φινάλε, δεν έχουμε καλύτερη. **A**

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ
ΚΑΝΕΙ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΗΣ
ΑΜΕΡΟΛΗΠΗ
ΕΡΕΥΝΑ,
ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ
ΤΙ ΕΒΑΛΕ
ΤΑ ΔΥΟ ΤΡΕΝΑ
ΣΕ ΤΡΟΧΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Αρχισυνταξία Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)

Editorial Manager Ηλένα Κρητικού Βοηθός αρχισυντάκτη Τόνια Ζαραβέλα

Τεχνικός διευθυντής Βάσιος Συντισιρίμης

Social Media Manager Τάσος Ανέστης

SEO Leadership Γεράσιμος Τζαμαρέλος

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρουζ Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλοούντζου

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμαντίτης, Μ. Ανδριωτάκη, Ε. Βαρδάκη, Σ. Βλέσσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδότης, Ν. Γεωργελάς, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Ι. Γκομούζα, Κ. Γλυνιαδάκη, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δήμος, Θ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Μπ. Καλογιάννης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κασαμπλή, Σπ. Λαμπρόπουλος, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Γ. Μπελεσιώτης, Α. Μιρουντζάκη, Γ. Νένης, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παπαροπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβάτας, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπυλιάκη, Ζ. Σφύρη, Α. Τριανταφυλλίδης, Σ. Τριανταφυλλίδης, Σ. Τοπασόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Χ. Χριστοφώρου, Γ. Ψυχάς, Ε. Ψυχούλη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα info@athensvoice.gr avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Creative Manager Θάνος Ψυλλίδης Creative Marketing Manager Λαμπρινή Τρούγκου

Εικονογραφίες art@athensvoice.gr Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρκώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκέζη, Πέτρος Νικόλαος, Λάζαρος Γραϊκός

Account Directors Γιώτα Αθανασοπούλου, Κωνσταντίνα Ευθυμίου, Βόνη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director Άννα Αντωνίου Direct Market Advertising Managers Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη

Advertising & Marketing Director VOICE 102.5 Κική Μαλέρδου

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη marketing@athensvoice.gr Digital Traffic Manager Εύη Τρανάρη Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έρη Μούρτζη Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκουσση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A. Χαρ. Τριχούνη 22, 106 79 Αθήνα Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317 Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310 VOICE 102.5: 210 3648.213 Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr Αν δεν βρείτε την Α.Β. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369 Κωδικός εντύπου: 7021 ISSN 1790-6164

ATHENS

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή η απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΤΑ ΛΑΘΗ ΚΑΙ ΤΑ «ΛΑΘΗ» ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Π. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Εδώ και περίπου πέντε χρόνια τώρα, από το 2019 και μετά, η κυβέρνηση κάθε βδομάδα «πέφτει», «καταρρέει» και «είναι στα τελευταία της». Τι κι αν έχει κερδίσει έκτοτε τρεις βουλευτικές εκλογές και μάλιστα με τις δύο εξ αυτών με πάνω από 20% διαφορά από τον δεύτερο. Τι κι αν οι δημοσκοπήσεις είναι σταθερά εδώ και οκτώ χρόνια υπέρ της ΝΔ και ειδικά υπέρ του Κυριάκου Μητσοτάκη ως ο καταλληλότερος πρωθυπουργός, επίσης σε τεράστια απόσταση από τους αρχηγούς των υπόλοιπων κομμάτων. Και κυρίως, τι κι αν πρόκειται για μια κυβέρνηση με μια λαϊκή εντολή πολύ νωπή ακόμη, μόλις εννέα μηνών, από τις διπλές εκλογές του καλοκαιριού. Δηλαδή, με μια λαϊκή εντολή που δεν χωρά αμφισβήτηση ως προς το μήνυμά της, το οποίο, αν κρίνουμε από τη διαφορά πρώτου και δεύτερου κόμματος, είναι το πιο βροντερό από τις πρώτες εκλογές του 1974 και μετά.

Τίποτε από όλα αυτά, ωστόσο, δεν φαίνεται ικανό να ανακόψει τη φαντασίωση της αντιπολίτευσης περί επικείμενης πτώσης της κυβέρνησης. Για να γλιτώσει το μαρτύριό του, το καλύτερο θα ήταν μάλιστα ο Κ. Μητσοτάκης να παραιτηθεί από μόνος του «πσύχως», όπως πρότεινε προσφάτως ο επικεφαλής της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Θα μπορούσε ίσως έτσι να αναλάβει ο δεύτερος καταλληλότερος πρωθυπουργός που σύμφωνα με τις έρευνες είναι ο... «κανένας». Ή να ξανασκεφτόμασταν πάλι την ευφάνταστη λύση μιας «κυβέρνησης των πτιτημένων».

Θα ρωτήσει κανείς: μα καλά, δεν έχει δικαίωμα η αντιπολίτευση να ασκεί κριτική και μάλιστα αυστηρή, αν έτσι θεωρεί σκόπιμο; Αυτός δεν είναι ο θεσμικός της ρόλος; Και τέλος πάντων, αυτό δεν είναι η πολιτική, όχι πρόσκληση σε απογευματινό τσάι για ανταλλαγή φιλοφρονήσεων αλλά ένας συνεχής «πόλεμος» αμφισβήτησης της ηγεμονίας του αντιπάλου; Κι αν η παρούσα κυβέρνηση είναι τόσο ισχυρή όσο λέγεται, τότε τι επικαλείται τον κίνδυνο της αποσταθεροποίησης; Δεν είναι άραγε υπερβολή, όπως δεν είναι και αλαζονικό να επιθυμεί να μείνει στο απυρόβλητο αποφεύγοντας τη λογοδοσία όπως υποχρεούται σε μια δημοκρατία;

Το πρόβλημα της ισοπεδωτικής κριτικής

Στις δύο της θητείες η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει περάσει από από πολλές κρίσεις, τόσο εξωγενείς όσο και ενδογενείς. Δεν ήταν καθόλου ανέφελη η διακυβέρνησή της. Δοκιμάστηκε ποικιλοτρόπως, κι αυτό οφείλονταν προφανώς και σε δικά της λάθη. Λάθη που πάντως στις περισσότερες των περιπτώσεων τα έχει αποδεχτεί ευθαρσώς, κι έχει προσπαθήσει κάπως να τα αποκαταστήσει. Άλλωστε, κυβερνώ σε έναν κόσμο τόσο σύνθετο όπως ο σημερινός σημαίνει κυρίως κάνω λάθη.

Όμως, υπάρχουν λάθη και λάθη. Δεν έχουν όλα το ίδιο ειδικό βάρος. Θα μπορούσε να τα διακρίνει κανείς σε τριών ειδών: τα λάθη που προκύπτουν από κατάχρηση εξουσίας· τα λάθη που σχετίζονται με κακή πολιτική εκτίμηση και ελλιπή διακυβέρνηση· και τέλος, εκείνα που είναι παράγωγα της ανεπαρκούς κρατικής διοίκησης της οποίας προϊστάται η πολιτική εξουσία. Θα προσέθετα ότι υπάρχουν και «λάθη» που απλώς έτσι τα αντιλαμβάνεται η εκτάστοτε αντιπολίτευση, δηλαδή έχουν να κάνουν με διαφορετικές ιδεολογικές προσλήψεις καθώς και με τα διαφορετικά αναπτυξιακά μοντέλα που έχει να προτείνει το κάθε κόμμα ξεχωριστά. Αν έχει να προτείνει, φυσικά. Διότι ενίοτε, δεν έχει να κάνει παρά με τη στείρα άρνηση κάθε κυβερνητικής πρότασης, χωρίς κανένα σοβαρό επιχειρημα και χωρίς καμία επεξεργασμένη αντιπρόταση από την πλευρά του αντιπάλου.

Για παράδειγμα, το λάθος της υπόθεσης των παρακολουθήσεων ήταν ένα λάθος κατάχρησης εξουσίας, και αναγνωρίστηκε άμεσα ως τέτοιο από την ίδια την κυβέρνηση. Τα λάθη αυτά έχουν πάντα το πρόβλημα ότι αγγίζουν την ουσία της δημοκρατικής διακυβέρνησης και θέτουν ερωτήματα για την ποιότητα μιας Δημοκρατίας. Αλλά προβληματική μπορεί να είναι και η ισοπεδωτική κριτική της αντιπολίτευσης στα θέματα αυτά. Διότι η Δημοκρατία είναι ένα καθεστώς με πολλά θεσμικά υποπεδία. Και μπορεί αλλού να λειτουργεί καλά και αλλού χειρότερα, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει κιόλας ότι οι επιμέρους αποτυχίες της οδηγούν στην πλήρη διάλυση του Κράτους Δικαίου. Και είναι γεγονός ότι στις περισσότερες παγκόσμιες κατατάξεις καταγράφεται σαφής βελτίωση στην ποιότητα της ελληνικής Δημοκρατίας, παρότι πρέπει να γίνουν κι άλλα ακόμη. Κατά μία έννοια, βέβαια, στη δημοκρατία, είναι προτιμότερη η υπερβολική κριτική από την αυτάρεσκη επανάπαυση.

Αντιθέτως, τα όποια επιμέρους λάθη, ας πούμε, της διαχείρισης της πανδημίας (που άλλωστε ήταν συνολικά επιτυχημένη) ή των διαφόρων φυσικών καταστροφών ήταν ένας συνδυασμός λαθών πολιτικής εκτίμησης και πάγιων αδυναμιών της κρατικής διοίκησης. Σε πολλές από αυτές τις περιπτώσεις, που μάλιστα ήταν καινοφανείς για τη χώρα (π.χ. λόγω των πρωτόφαντων συνεπειών της κλιματικής αλλαγής) επιδιώχθηκε από το κυβερνητικό επιτελείο το εφικτό έναντι του επιθυμητού: έτσι, για παράδειγμα, στις μεγάλες πυρκαγιές των τελευταίων χρόνων (και μετά το συλλογικό τραύμα της τραγωδίας στο Μάτι), προτιμήθηκε να τεθεί ως προτεραιότητα η προστασία των ανθρώπινων ζώων και περιουσιών έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Και αυτό επιτεύχθηκε με απόλυτη επιτυχία. Με δεδομένα τα μέσα και την τεχνογνωσία που διαθέτει το ελληνικό κράτος, ήταν μάλιστα το καλύτερο που μπορούσε να κάνει – και ας μην ήταν το ιδανικό.

Οι διαχρονικές στρεβλώσεις των ελληνικών σιδηροδρόμων

Υπάρχουν όμως ακόμη πιο δυσειλίπτες ανεπάρκειες της δημόσιας διοίκησης που δεν μπορεί να τις υπερβεί ακόμη και η καλύτερη πολιτική πρόθεση και η σωστότερη πολιτική διαχείριση. Έχουν να κάνουν με χρόνιες και δομικές παθογένειες του κράτους μας που διαγωνίζονται ασχέτως ποιος κυβερνάει. Κι ενώ ισχύει η γενική παραδοχή ότι είναι ευθύνη του πολιτικού μας συστήματος κάποτε να τα επιλύσει όλα αυτά, ωστόσο για κάτι τέτοιο απαιτούνται ευρύτερες διακομματικές συναινέσεις καθώς και μεγάλη κοινωνική νομιμοποίηση. Διότι εμπλέκονται επιμέρους κοινωνικά, συντεχνιακά αλλά και επιχειρηματικά συμφέροντα που εμποδίζουν την επικράτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Αντιθέτως, το πλέγμα αυτών των συμφερόντων ευνοεί μάλλον την προαγωγή του λαϊκισμού, της διαφθοράς, του πελατειασμού, της παρεοκρατίας και της μετριοκρατίας. Πίσω από το τραγικό δυστήχημα των Τεμπών βρίσκεται αυτή η διαπλοκή συμφερόντων και των καταστροφικών στρεβλώσεών τους. Ποτέ μια μεγάλη καταστροφή δεν έχει ένα και μόνο αίτιο. Χρειάζεται ένας συνδυασμός πολλών ταυτόχρονων αστοχιών (συστημικών και ανθρώπινων) για να συμβεί, και γι' αυτό, ευτυχώς, δεν συμβαίνει κάθε μέρα. Απλώς, είναι ευκολότερο για την κοινή γνώμη και τους επαγγελματίες αγανακτισμένους να βρίσκουν κάθε φορά έναν αποδιοπομπαίο τράγο και να του φορτώνουν όλες τις ευθύνες, προκειμένου να μη χρειάζεται να αναγνωρίσουν την πολυπλοκότητα των αιτιών.

Στα Τέμπη, οι χρονοβόρες διαδικασίες των δημόσιων συμβάσεων για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου ήρθαν να συναντήσουν έναν διαχρονικά προβληματικό οργανισμό όπως ο ΟΣΕ, διαδοχικές πολιτικές ηγεσίες του αρμόδιου υπουργείου με ελλιπή αποφασιστικότητα και μια συντεχνιακή λογική όπου οι θέσεις ευθύνης μπορούν να καταλαμβάνονται από εντελώς ακατάλληλο προσωπικό. Αλλά γιατί να κάνεις τόσο κουραστική ανάλυση, όταν όλα μπορούν να λυθούν «με έναν πολιτικό στη φυλακή»;...

Υπάρχουν και τα «λάθη» που απλώς επινοεί η αντιπολίτευση. Είναι εκείνα που κατασκευάζονται για να αποκτήσει η τελευταία λόγο ύπαρξης διά της πόλωσης. Μόνο που η πόλωση απαιτεί δύο πόλους. Και σήμερα εκείνο που έχουμε είναι έναν μόνο κραταιό πολιτικό πόλο και απέναντί του δύο πρώην κόμματα εξουσίας σε συρρίκνωση, καθώς και έναν πολιτικό εσμό συνωμοσιολόγων, θρησκοκόληπτων και πατριδοκάπηλων. Συνεπώς, η όποια πόλωση δεν μπορεί παρά να είναι τεχνητή και αναντίστοιχη με όσα συμβαίνουν στην κοινωνία. Η οποία έχει εντελώς άλλες προτεραιότητες από αυτές που απασχολούν την αντιπολίτευση. Και σίγουρα, όχι το τι κάνει η σύζυγος και η υπόλοιπη οικογένεια του πρωθυπουργού... **Α**

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΧΡΟΝΙΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΕΣ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΑΣ ΠΟΥ ΔΙΑΙΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΑΣΧΕΤΩΣ ΠΟΙΟΣ ΚΥΒΕΡΝΑΕΙ

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

5 τουρκικές πόλεις, αυτές με τον μεγαλύτερο πληθυσμό στην Τουρκία, επέλεξαν δημάρχους που είναι πολιτικοί αντίπαλοι του Ταγίπ Ερντογάν. «Για εμάς δεν είναι το τέλος, είναι σημείο καμπής» δήλωσε ο πολυχρονόμενος Ταγίπ, ο οποίος κυβερνάει μόνο 20 χρόνια και ήττες σαν τη συγκεκριμένη υποψηφίου τον μέλλον του.

76% ήταν η συμμετοχή στις εκλογές.

67% ήταν ο πληθωρισμός σε ετήσια βάση το 2023.

37,74% έλαβε στην επικράτεια το Κεμαλικό κόμμα, ήτοι 17,346 εκατ. ψήφους.

35,49% έλαβε το Κόμμα του Ερντογάν, ήτοι 16,313 εκατ. ψήφους.

52,18% και 27,8 εκατ. ψήφους είχε λάβει το κόμμα του Ερντογάν και οι σύμμαχοί του στις περσινές Προεδρικές εκλογές. Έχασε δηλαδή πάνω από 10 εκατ. ψήφους ή σχεδόν το 30% της εκλογικής του επιρροής.

6,4% αυξήθηκε ο κατώτατος μισθός από 1 Απριλίου και διαμορφώθηκε πλέον στα 830 ευρώ. Μικτά πάντα.

560.000 ήδη εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα επωφελούνται από τη συγκεκριμένη αύξηση. Να υπενθυμίσουμε ότι τις αυξήσεις δεν τις πληρώνει το κράτος αλλά οι εργοδότες. Και όχι μόνον οι «μεγάλοι πολυεθνικοί όμιλοι» αλλά και ο μεροκαματιάρας που προσλαμβάνει έναν βοηθό.

22,04 επιπλέον ευρώ θα εισπράττει το κράτος για κάθε κατώτατο μισθό. Το ποσό προκύπτει από εισφορές και φόρο.

© TATIANA MITOΛAΦH/ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΗ

159 «όχι» έλαβε η πρόταση δυσπιστίας που κατέθεσε το ΠΑΣΟΚ και συνυπέγραψαν οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, της Πλεύσης Ελευθερίας και της Νέας Αριστεράς.

7 παραβιάσεις του κανονισμού ασφαλείας έγιναν το μοιραίο βράδυ και ένα ανθρωπινό χέρι έστειλε το τρένο στη λάθος γραμμή, όπως επέμεινε στη Βουλή ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης.

30 υπογραφές βουλευτών απαιτούνται για τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής.

4η φορά αυξάνεται ο κατώτατος μισθός από το 2019 που ανέλαβε η ΝΔ τη διακυβέρνηση.

27% έχει αυξηθεί ο κατώτατος μισθός κατά τη διακυβέρνηση της ΝΔ.

16% έχει αυξηθεί ο πληθωρισμός στο ίδιο διάστημα, όπως δήλωσε στο TikTok ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

15% υπολογίζει τον σωρευτικό πληθωρισμό της ίδιας περιόδου ο τομεάρχης Εργασίας του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ Γιώργος Γαβρήλος αλλά καταλήγει σε διαφορετικό συμπέρασμα. Ότι δηλαδή η αύξηση «καταπνέεται» από το κύμα ακρίβειας και υπερτιμήσεων.

Τη Δευτέρα, η Dora Tzakris de Giannitsa παρέδωσε το Κατηγορητήριο κατά του Κώστα Καραμανλή «προς ενημέρωση του Πρωθυπουργού». Βουλευτές όμως δεν υπέγραψαν καθώς ο ΣΥΡΙΖΑ ζητά a priori αποδοχή του κατηγορητηρίου από την κυβερνητική πλειοψηφία.

2 κακουργήματα καταλογίζει στον πρώην υπουργό ο ΣΥΡΙΖΑ. Πρόκειται για αυτά της ανθρωποκτονίας με ενδεχομένο δόλο και της διατάραξης της ασφάλειας της συγκοινωνίας μέσω σταθερής τροχιάς.

11 μήνες πριν είχε αποφασιστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων η διοργάνωση συναυλίας των μουσικών συνόλων του Δήμου Αθηναίων στο θέατρο Ολύμπια με συνδιοργανώτρια την Ισραηλινή πρεσβεία, αλλά ο νέος δήμαρχος Χάρης Δούκας δήλωσε ότι «Δεν μου ταιριάζει, δεν ξέρω τι κυρώσεις υπάρχουν, αλλά θα δούμε αν μπορέσει να ακυρωθεί» υιοθετώντας τη ρητορική του ΠΑΜΕ που είχε καταθέσει σχετικά αίτημα.

30 χλμ./ώρα (από 50 χλμ./ώρα που ήταν μέχρι σήμερα) θα είναι το όριο ταχύτητας μέσα στις πόλεις, σύμφωνα με τον νέο Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

20 χιλιόμετρα απέχει η πλατεία Συντάγματος από την πλατεία της Κηφισιάς και χωρίς να συνοπολογίσουμε το μποτιλιαρίσματα ή τα φανάρια θα χρειαζόνταν 45 λεπτά κάποιος με άδειο δρόμο για να διανύσει την απόσταση, αν θεωρήσουμε ότι η Κηφισιάς είναι ένας δρόμος εντός πόλης. Που είναι σε μεγάλο τμήμα της.

30 χλμ./ώρα είναι βεβαίως σήμερα το ελάχιστο όριο ταχύτητας εντός πόλης, οπότε θα πρέπει να μειωθεί για να μην αποτελεί υποχρεωτική ταχύτητα κίνησης (ταυτόχρονα μέγιστη και ελάχιστη). Οι «ιθύνοντες νέες» σχεδιάζουν να το κατεβάσουν στα 10 χλμ./ώρα. Όσο ένα σχετικά ταχύ περπάτημα, δηλαδή. Και δεν και και βενζίνη.

1% μειώθηκαν τα τροχαία ατυχήματα στην Ε.Ε. το 2023 σε σύγκριση με το 2022. Ήτοι 20.400 άνθρωποι.

77% των τροχαίων ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν ως υπαίτιους άνδρες.

45% του συνόλου των θανάτων από τροχαία ατυχήματα αφορά επιβάτες αυτοκινήτων, το 18% αφορά πεζούς, το 19% οδηγούς μοτοσυκλέτων και το 10% αφορά ποδηλάτες.

1.500 ευρώ είναι το πρόστιμο για όποιον επαγγελματία δεν διαθέτει POS από τη Δευτέρα 1η Απριλίου. Αρκεί μια απλή ενημέρωση στην Εφορία.

33% χαμηλότερα του μέσου όρου διαμορφώθηκε το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2023. Υπερήφανα βρισκόμαστε στην προελευταία θέση. Όλα αυτά βεβαίως χωρίς να υπολογίζονται τα «μαύρα».

VERBA VOLANT

ΧΡΥΣΗΔΑ ΔΗΜΟΥΛΙΔΟΥ

«*Τώρα το λέμε Αφρικανική σκόνη... μάλιστα... Γονείς μη βγάζετε τα παιδιά σας έξω και μη κάθεστε στα μπαλκόνια...*» Φουλ στο υπονοούμενο με κατάχρηση σημείων στίξης από τη μεγάλη μας λογοτέχνη. Αρκεί μια δόση αδρενοχρώμιο για να αποτελέσει – η φράση τούτη – ιδρυτικό έμβλημα των «dust searchers», όσων «ξύπνησαν και δεν είναι πρόβατα να πιστεύουν ό,τι τους σερβίρουν». Μπεεε.

ΤΑΓΙΠ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

«*Μείναμε μακριά από τον λαϊκισμό που θα κόστιζε στη χώρα μας, στο έθνος μας και στις μελλοντικές γενιές.*» Αυτό δήλωσε ο πολυχρονόμενος Ταγίπ μετά την παραγωγή ήττα του κόμματός του στις Δημοτικές εκλογές. Είναι ο ίδιος άνθρωπος που προεκλογικά μοίραζε ψωμί και τσάι στους εξαθλιωμένους πολίτες, ενώ πρόσφατα (όπως τυχαίως) όλα τα media της Τουρκίας δημοσίευσαν φωτογραφίες του μαζί με την Ερινέ να επισκέπτονται ένα «φτωχικό» στα βάθη της ανατολίας και να τρώνε το iftar τους (ρύζι για το ραμαζάνι), καθήμενοι οκλαδόν. Ο πολυχρονόμενος δεν δίστασε να φιλήσει και το χέρι ενός νεαρού κοριτσιού. Πραγματική γροθιά στον λαϊκισμό.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

«*Όχι σε καμία περίπτωση. Είχανε ιερή υποχρέωση να το κάνουνε.*» Ο Jony “the Peacock” Varoufakis δεν έκανε δήλωση για τον απελευθερωτικό αγώνα της Ελλάδας με αφορμή την 25η Μαρτίου. Μιλά για το τυφλό χτύπημα της Χαμάς σε αθώους πολίτες και παιδιά που παρακολουθούσαν φεστιβάλ ηλεκτρονικής μουσικής. Ξέρετε, υποθέτω, τι έχει πει ο Κλιντ Ίστον για τις απόψεις. Η συγκεκριμένη όμως είναι υπερβολικά σκοτεινή και απάνθρωπη.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (ΚΥΚΛΟΙ)

«*Δέχεται και εξετάζει προτάσεις συνεργασίας από πολλές ενδιαφερόμενες εταιρείες δημοσίων σχέσεων για την προβολή του νέου Ινστιτούτου και τις επόμενες πρωτοβουλίες του. Όχι, δεν υπάρχει προς το παρόν συνεργασία με καμία εταιρεία.*» Σφάζονται οι επικοινωνιολόγοι για να αναλάβουν το rebranding που θα δημιουργήσει τον Tsipras 2.0. Ο Τσίπρας που αντιστέκεται, ο Τσίπρας που επιμένει.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΒΕΛΑΣ

«*Ο μύθος από τους μορφωμένους πρέπει να γκρεμιστεί.*» Αφού ρώτησε τη Νίκη Λυμπεράκη αν θέλει «να συνευρεθούν», ο cult συνθέτης αποφάσισε να τα βάλει με τους ψευτοκουλουριάρηδες. Η αναφορά έγινε κυρίως για τον μουσάτο ψευτο-διανοούμενο που κυκλοφορούσε με το όνομα Πλάτωνας. Ήθελε και Ακαδημία, τρομάρα του.

Τουρκία Η αποκωδικοποίηση

Ο θριαμβευτής και νέος πολιτικός πορθητής της Κωνσταντινούπολης με καταγωγή από την Τραπεζούντα, Λαζός δηλαδή, όπως και ο Ερντογάν, έλυσε την κόκκινη γραβάτα του και έσυρε τον ποντιακό χορό που του τον έμαθαν από τα γεννοφάσκια του. Στη συνέχεια άφησε να εννοηθεί πως το μέλλον της Τουρκίας τού ανήκει. Όποιος παίρνει την Πόλη, κατά κανόνα κάποια στιγμή παίρνει και ολόκληρη την Τουρκία. Ο Ερντογάν ήταν ο πρώτος διδάξας άλλωστε. Η πολιτική του καριέρα άρχισε από τον Δήμο της Κωνσταντινούπολης. Στην Άγκυρα ο δήμαρχος επανεκλέγεται θριαμβευτικά. Πρώην Γκρίζος Λύκος, γνωστός εθνικιστής και συντηρητικός, αποφάσισε κάποια στιγμή να ενσωματωθεί στο κόμμα των Ρεπουμπλικάνων. Η επιλογή του ήταν σωστή.

Τη Σμύρνη μία από τα ίδια. Πρόκειται για την πόλη των «γκιαουρβάνων» κατά τον Ερντογάν. Εκεί το Ισλάμ δεν «φύτρωσε» ποτέ. Στην

Αττάλεια οι κοσμικοί πάντα κυριαρχούσαν, εκτός από κάποιες παρενθέσεις. Πόλη που ζει από τον Τουρισμό, πάνω στη θάλασσα, ποτέ δεν αποτελούσε «ισλαμικό φέουδο». Η Προύσα έπεσε και αυτή στα χέρια των κοσμικών. Πρόκειται όντως για μία σπουδαία αλλαγή. Η Μαλάτεια, επικέντρο των σεισμών, έπερασε και αυτή στην Αντιπολίτευση. Οι πολίτες εξέφρασαν τη δυσαρέσκεια και την οδύνη τους μαζί για τον τρόπο της μετασεισμικής διαχείρισης της αποκατάστασής τους.

Ήταν όντως ένας εκλογικός «σεισμός» το αποτέλεσμα των Δημοτικών εκλογών της περασμένης Κυριακής στην Τουρκία, όπως με μεγάλη ευκολία τον χαρακτηρίζουν τα ελληνικά και κάποια διεθνή ΜΜΕ;

Οι κοινωνικές ομάδες που έδωσαν τις νίκες στους Ισλαμιστές είναι οι συνταξιούχοι και οι εργαζόμενοι που αμείβονται με τον κατώτερο μισθό. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγουν μετά από ενδελεχή αποτίμηση του αποτελέσματος οι αναλυτές της τουρκικής αντιπολίτευσης. Οι συνταξιούχοι φθάνουν τα 15 εκατομμύρια στην Τουρκία. Ο ρυθμός αύξησης των συντάξεων, καθώς και του κατώτατου μισθού τη χρονιά που πέρασε, ήταν τραγικά υποπολλαπλάσιος του ρυθμού με τον οποίο τρέχει ο πραγματικός πληθωρισμός στην Τουρκία.

Δεν ήταν λοιπόν μία «δημοκρατική αφύπνιση» της τουρκικής κοινωνίας η οποία «όπλισε» το χέρι των ψηφοφόρων. Είναι η απόγνωση μπροστά σε ένα τσουνάμι φτωχοποίησης των αστικών κυρίως κοινωνικών ομάδων, καθώς και εκείνων των πολιτών στις πληγείσες από τους σεισμούς περιοχές της Νότιας Τουρκίας. Όσον αφορά τους αυθεντικούς μεσοαστικούς πληθυσμούς της Δυτικής Τουρκίας, των Παραλίων και των δύο μεγαλουπόλεων, της Πόλης και της Άγκυρας, εκεί οι ψηφοφόροι αυτής της κατηγορίας συμπεριφέρθηκαν απολύτως ομαλά, όπως και στις προηγούμενες εκλογές. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι Ισλαμιστές του

Επίσημη ενός «βολικού» εκλογικού αποτελέσματος

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Ερντογάν διατήρησαν τον έλεγχο στην Μαύρη Θάλασσα και στα εκεί μεγάλα αστικά κέντρα και βεβαίως στην Ανατολία, στο Ικόνιο, την Καισάρεια, πιο μακριά στο Ερζερούμ, στο Βαν. Οι Κούρδοι, φυσιολογικά, ελέγχουν τις περιοχές τους και την πρωτεύουσά τους το Ντιγιάρμακίρ.

Πρόκειται για Δημοτικές και όχι Εθνικές εκλογές, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες έστειλαν σαφές μήνυμα διαμαρτυρίας το οποίο είναι ευανάγνωστο από την εξουσία αλλά και διαυγές. Δεν κρύβει, δηλαδή, γρίφους και ιδεολογικούς συλλογισμούς. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο ο ίδιος ο Ερντογάν εμφανίστηκε ψυχραιμότερος και συναινετικότερος.

Παραλλαγές στο δόγμα του Σουλτάνου

Ο Ταγίπ Ερντογάν έχει μπροστά του μία πλήρη τετραετία για να χαράξει νέα στρατηγική. Το σημερινό Σύνταγμα του απαγορεύει να θέσει εκ νέου υποψηφιότητα. Εκτός εάν προσφύγει σε πρόωρες εκλογές. Εκεί τα πράγματα αλλάζουν. Η συνταγματική επιταγή θα τον «διευκόλυνε» αφού του επιτρέπει να είναι υποψήφιος.

Με αυτά τα δεδομένα ο Ταγίπ Ερντογάν έχει μπροστά του ένα πολύ σύνθετο πρόβλημα το οποίο απαιτεί άμεσες παρεμβάσεις. Αφορά τη σκληρή καθημερινότητα εκείνων των κοινωνικών ομάδων οι οποίες βρίσκονται σε απόγνωση.

Ο μόνος τρόπος να διασφαλιστεί σημαντική ροή κεφαλαίων στην Τουρκία είναι η πλήρης αποκατάσταση των σχέσεων Άγκυρας-Δύσης. Το κλειδί κρατά στην τσέπη του ο Λευκός Οίκος και όχι η Γερμανία ή το Ηνωμένο Βασίλειο. Ο Ερντογάν όχι μόνον γνωρίζει αυτή την πραγματικότητα, την έχει μελετήσει σε βάθος. Από την επίσκεψη του Ερντογάν στην Ουάσινγκτον τον Μάιο θα εξαρτηθεί το κατά πόσο θα αρχίσει η σταδιακή αποκατάσταση της ισορροπίας στην τουρκική οικονομία. Στη συνάντηση με τον Μπάιντεν, ο Ταγίπ Ερντογάν θα είναι αναγκασμένος να εμφανιστεί με «κατεβασμένα τα αυτιά». Οφείλει να εμφανιστεί με αυτόν τον τρόπο. Τέρμα τα τερτίπια και τα παιγνίδια με την Ευρασία. Οφείλει να ευθυγραμμιστεί με τις επιταγές της σημερινής γεωπολιτικής πραγματικότητας. Αν δεν συμπεριφερθεί με αυτόν τον τρόπο, στις επόμενες εθνικές εκλογές είναι πολύ πιθανόν οι Ισλαμιστές να οδηγηθούν στην Αντιπολίτευση μετά από 25 χρόνια εξουσίας.

Οι επιπτώσεις

Την εβδομάδα που μας πέρασε κυκλοφόρησε η είδηση πως ο Κυριάκος Μητσοτάκης ακύρωσε την επίσκεψή του στην Ουάσινγκτον. Μάλιστα κάποιοι «ενημερωμένοι» κύκλοι διέρρεαν πως ο Έλληνας πρωθυπουργός εκφράζει με αυτόν τον τρόπο τη

δυσaráσκειά του για τον εξαιρετικά θερμό τόνο που χαρακτηρίζει την πρόσκληση που απεύθυνε ο Τζο Μπάιντεν στον Ταγίπ Ερντογάν. Πρόκειται προφανώς για ευφάνταστο σενάριο που κάποιοι ελαφρόμυαλοι κατασκεύασαν στο πόδι. Το θέμα είναι σοβαρό και δεν επιδέχεται ελαφρότητες και επιπόλαιες ερμηνείες. Μία σφαιρική προσέγγιση, τούτη την ώρα, της Ουάσινγκτον με την Τουρκία χωρίς παράλληλα την έντονη, διαρκή και ολοένα αναβαπτίζόμενη διπλωματική παρουσία της Αθήνας, θα είχε ετεροβαρείς εξελίξεις. Το έχουμε βιώσει αυτό το σενάριο τουλάχιστον τρεις φορές από το 1949 και μετά. Ας μην το ξαναζήσουμε. Δεν χρειάζεται. Το Υπουργείο Εξωτερικών, προφανώς από επιλογή, πορεύεται στον αυτόματο. Οι αποφάσεις λαμβάνονται σε άλλα κέντρα, στο Μαξίμου κυρίως, αλλά κάποιες φορές λειτουργούν και άλλα κενά - Σερβίας και την πρωτοβουλία της Αθήνας η οποία προκάλεσε ακόμη και ένταση μεταξύ Ουάσινγκτον και Βερολίνου. Αφορά την ένταξη του Κοσσοβού στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Η Αθήνα φέρεται να ενήργησε σε συνεννόηση με τη Γερμανία εκνευρίζοντας την αμερικανική πλευρά η οποία δεν επιθυμεί έκρηξη στα Δυτικά Βαλκάνια (και δικαιολογημένα) αυτήν την περίοδο.

Ο διάδοχος

Επειδή πολλά λέγονται και ακόμη περισσότερα δεν λέγονται, όντως η διαδοχή του Ταγίπ Ερντογάν βρίσκεται στην ατζέντα της

Γείτονος. Κατά την οθωμανική παράδοση, είναι η «συνέχεια του αίματος» η οποία τελικά κυριαρχεί στις επιλογές των Σουλτάνων. Αυτό σημαίνει πως ορισμένοι που βρίσκονται πολύ κοντά στο Σεράι της Άγκυρας υποστηρίζουν πως ο Ερντογάν θα χρήσει διάδοχο τον υιό του. Κάτι τέτοιο είναι η αλήθεια θα διασφάλιζε τα άμεσα οικογενειακά συμφέροντα, αλλά όχι εκείνα του «Βαθέος Κράτους». Κάποιοι άλλοι λοιπόν προωθούν το σενάριο διαδοχής από τον γαμπρό του Ερντογάν και επικεφαλής της εταιρείας κατασκευής των περιφημων drones «Μπαϊρακτάρ». Πρόκειται σαφώς για μία επιλογή που θα την υποστήριζε το ισλαμιστικό βιομηχανικό κατεστημένο.

Υπάρχει και ένα τρίτο σενάριο, όπου ο διάδοχος θα πρέπει να είναι το δεξί του χέρι και πνευματικό του παιδί, για χρόνια επικεφαλής των Μυστικών Υπηρεσιών και τώρα υπουργός Εξωτερικών, Χακάν Φιντάν. Μία τέτοια επιλογή θα απολάμβανε της αποδοχής του «Βαθέος Κράτους».

Δεν χρειάζεται βιασύνη ούτε και συναισθηματική έξαρση, όταν επιχειρείται η αποκωδικοποίηση της πολιτικής κατάστασης στην Τουρκία. Χρειάζεται πάνω απ' όλα ψυχραιμία και χρόνος. Αν μη τι άλλο με τη διάσταση του χρόνου ο Ταγίπ Ερντογάν διατηρεί όντως άριστη σχέση. **Α**

Το τέλος μιας ευρωπαϊκής ψευδαίσθησης

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

και ὄλως ἄπιστον, οἶμαι, ταῖς πολιτείας ἢ τυραννίς, ἄλλως τε κἄν ὄμορον χώραν ἔχωσι.
Δημοσθένης, Ὀλυμπιακὸς α' 1.5.

Απόδοση: Κατά τη γνώμη μου, η τυραννίδα δεν εμπνέει απολύτως καμία εμπιστοσύνη στις δημοκρατίες, και για άλλους λόγους, ακόμα και όταν γειτονεύουν με αυτήν.

Το ερώτημα εάν η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία πρόκειται να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίον αντιμετωπίζεται ο πόλεμος, ιδίως από εκείνους στους οποίους ανήκει η ευθύνη της διεξαγωγής του (κυβερνήσεις και στρατιωτικούς), είναι μάλλον ρητορικό. Κάθε πόλεμος μεγάλης κλίμακας, όπως έχει αναμφίβολα εξελιχθεί ο σημερινός, αφήνει το ίχνος του τόσο στη συλλογική μνήμη όσο και στα επιτελικά σχέδια για μελλοντικές συγκρούσεις.

1. σως η προφανέστερη αλλαγή αφορά στον τρόπο που οι δημοκρατίες του λεγόμενου δυτικού κόσμου ερμηνεύουν το καθήκον τους να παρέχουν ασφάλεια στους πολίτες τους και ταυτόχρονα να εκπληρώνουν τον ρόλο τους ως μέλη μιας συμμαχίας, όπως το ΝΑΤΟ, ή του παγκόσμιου συστήματος συλλογικής ασφάλειας, όπως το εμπνεύστηκαν οι ιδρυτές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Τον προβληματισμό αυτόν εξέφρασε στις 29 Μαρτίου ο πρωθυπουργός της Πολωνίας Donald Tusk, απαντώντας επί της ουσίας στον Ισπανό ομόλογο του Pedro Sanchez, ο οποίος πρόσφατα ζήτησε από τους συναδέλφους του στην ΕΕ να μη χρησιμοποιούν τη λέξη «πόλεμος» στις Συνόδους Κορυφής, προκειμένου οι πολίτες αυτής της τρισευτυχισμένης ηπείρου να μην αισθάνονται ότι απειλούνται.

Μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, οι περισσότερες δυτικές κυβερνήσεις άρχισαν να συμπεριφέρονται ως εάν ο συμβατικός πόλεμος μεταξύ κρατών να ανήκε πλέον στο παρελθόν. Έκτοτε, η σχετική συζήτηση περιστεφάνων γύρω από την ανάγκη να αντιμετωπιστούν δύο κατηγορίες κινδύνων για τις ανεπτυγμένες κοινωνίες τους: αφενός, οι λεγόμενες «ασύμμετρες απειλές», δηλαδή τρομοκρατική δράση ικανή να επιφέρει πλήγματα στην καρδιά ενός δυτικού κράτους, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τα συμβάντα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001· αφετέρου, συγκρούσεις που εκτυλίσσονται σε κράτη «αποτυχημένα» ή «παρίες», αλλά με επιπτώσεις που αγγίζουν τη Δύση, όπως προσφυγικά ρεύματα ή άνοδος δυνάμεων που αντιστρατεύονται τα συμφέροντα και τις αξίες του δυτικού κόσμου.

Η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και των παράπλευρων συνεπειών από μια ένοπλη σύγκρουση «σε χώρα μακρινή μεταξύ λαών για τους οποίους δεν γνωρίζουμε τίποτα», δεν θεωρήθηκε ότι απαιτούσε την ενίσχυση των συμβατικών δυνάμεων, στις οποίες παραδοσιακά στηρίζεται η άμυνα μιας χώρας.

Με δυο λόγια, μετά το 1989, αναπτύχθηκε στη Δύση ένα αίσθημα επανάπαυσης με βάση την υπόθεση ότι ο συμβατικός πόλεμος μεταξύ κρατών είχε καταστεί αδιανόητη επιλογή, τουλάχιστον στην Ευρώπη, ιδίως μετά την ένταξη της πλειονότητας των κρατών της στην ίδια συμμαχία, το ΝΑΤΟ. (Μέχρι σήμερα, η υπόθεση αυτή ισχύει και για τις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας, παρά τις περιοδικές εντάσεις.)

Βέβαια, η μεταψυχροπολεμική αρχιτεκτονική ασφάλειας στη γηραιά ήπειρο παρέμεινε ημιτελής, καθώς άφηνε απέξω τη Ρωσία και αρκετές πρώην σοβιετικές δημοκρατίες. Οι ελπίδες για σταδιακή ώσμωση συμφερόντων και αξιών πάνω στο σχήμα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη της δεκαετίας του 1990 δεν δικαιώθηκαν. Μετά την άνοδο του Βλαντίμιρ Πούτιν στην εξουσία, οι Δυτικοί δεν έδειξαν να ανησυχούν από τις κλιμακούμενες εκδηλώσεις αναθεωρητισμού, στον βαθμό που αφορούσαν μικρές χώρες, πρώην επαρχίες της ΕΣΣΔ, και εξαντλούνταν στις παρυφές της Ευρώπης. Προσβλέποντας στην οικοδόμηση μιας κοινότητας συμφερόντων (όχι όμως αξιών) με το Κρεμλίνο, οι κυριότεροι δυτικοί ηγέτες της τελευταίας 20ετίας αποδείχτηκαν διατεθειμένοι να κάνουν τα στραβά μάτια όταν η Ρωσία παρενοχλούσε τη Μολδαβία, εισέβαλε στη Γεωργία και ακρωτηρίαζε την Ουκρανία. Όπως είχε συμβεί με τους θιασώτες της πολιτικής του κατευνασμού έναντι της Γερμανίας του Hitler, η πλειονότητα των ηγετών της Δύσης ήθελε να πιστεύει ότι ο αναθεωρητισμός του Πούτιν είχε όρια και, πάντως, ο ίδιος, ως «ορθολογικός παίκτης», θα αντιλαμβανόταν πως ο συμβατικός πόλεμος στη γειτονιά του ΝΑΤΟ δεν αποδίδει. Στο κάτω-κάτω, αν δεν τον εντυπωσίαζε η πολεμική ετοιμότητα των 28 κρατών μελών της συμμαχίας στην Ευρώπη, υπήρχε πάντοτε η αμερικανική ομπρέλα, συμβατική και, ιδίως, πυρηνική.

Ασφαλώς, εισβάλλοντας στην Ουκρανία, ο Πούτιν δεν επιθυμούσε να δοκιμάσει ούτε την ετοιμότητα του ΝΑΤΟ ούτε τα αντανακλαστικά της Ουάσινγκτον. Πίστευε ότι η «ειδική στρατιωτική επιχείρηση» που εξαπέλυσε στις 24 Φεβρουαρίου 2022 θα πετύχαινε τους στόχους της σύντομα, προτού υπάρξει αποτελεσματική διεθνής αντίδραση.

Η εξέλιξη της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία σε συμβατικό πόλεμο μακράς διάρκειας διέψευσε τις προσδοκίες του Πούτιν. Ταυτόχρονα –το σημαντικότερο– απέδειξε ότι ένας τέτοιος πόλεμος δεν είναι

αδιανόητος. Επιπλέον, έδειξε ότι οι δυτικές δημοκρατίες αναλαμβάνουν τεράστιο ρίσκο όταν παραβλέπουν τις διαφορές αξιών που τις χωρίζουν από αυταρχικά καθεστώτα. Αυτό δεν σημαίνει πως ελεύθερα εκλεγμένες κυβερνήσεις επιλέγουν πάντοτε την οδό της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών. Αλλά ακόμα και αν προσφύγουν στη βία, όπως στο Σουέζ, το Βιετνάμ ή το Ιράκ, θα κληθούν να λογοδοτήσουν και να καταβάλουν το πολιτικό κόστος. Η αίσθηση αυτή απουσιάζει στην περίπτωση αυταρχικών, και ιδίως προσωποπαγών, καθεστώτων, όπως του Πούτιν στη Ρωσία ή του Ξι στην Κίνα.

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία κρύβει και μια ευκαιρία για τη (μελλοντική) ειρήνη: Να αποδειχτεί ότι, κατ' αναλογία με τη χρήση πυρηνικών όπλων, το κόστος μιας επίθεσης με συμβατικά μέσα έχει καταστεί απαγορευτικό για τον επιτιθέμενο. Με άλλα λόγια, το οποίο μελλοντικό αίσθημα ασφάλειας να οικοδομηθεί όχι στην απουσία εχθρού, αλλά στην ύπαρξη ενός ετοιμοπόλεμου συνασπισμού, ικανού να επέμβει μέχρις ότου συμβούν δύο τινά: ο επιτιθέμενος είτε να συντριβεί είτε να επανέλθει στην οδό της διπλωματίας.

Πρόκειται για το όραμα των εμπνευστών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών το 1945, αλλά και εκείνων που πρωτοστάτησαν στην ίδρυση του ΝΑΤΟ, τέσσερα μόλις χρόνια αργότερα. **Α**

Ο Γ. Σ. είναι καθηγητής Διπλωματικής Ιστορίας στη Νομική Α.Π.Θ.

ΟΙ ΔΥΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΡΙΣΚΟ ΟΤΑΝ ΠΑΡΑΒΛΕΠΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΞΙΩΝ ΠΟΥ ΤΙΣ ΧΩΡΙΖΟΥΝ ΑΠΟ ΑΥΤΑΡΧΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

Ο ΧΟΡΟΣ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΦΛΟΓΑ

Ο ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΣ **ΗΛΙΑΣ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ**
ΚΑΙ Ο ΣΥΝΘΕΤΗΣ **ΑΛΕΞΗΣ ΦΑΛΑΝΤΑΣ**
ΜΑΣ ΜΙΛΗΣΑΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ ΠΟΥ
ΘΑ ΣΥΝΟΔΕΥΣΟΥΝ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ
ΦΛΟΓΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΣΕ ΕΝΑ ΠΡΟΤΖΕΚΤ
ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ FLUX LABORATORY

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ

The

OLYMPIC

Χορεύουν την ενότητα, τη συντροφικότητα, τη νίκη, την ήττα, την αποτυχία, τη μοναξιά, τον αγώνα, την αγάπη. Έξι χορευτές και χορεύτριες με διαφορετικές χορευτικές καταβολές, Άντι Ορμένι (Bboy Aidi), Χαρά Κυριακάκη (Bgirl Happy), Χάρης Χατζπανδρέου (Haribo), Παύλος Λυκούδης (Okamillito), Σεβαστή Ζαφείρα και Σωκράτης Ρομφαίας (bboy Socrates), συναντιούνται σε έναν κοινό χορευτικό κύκλο πάνω σε κοινές θεματικές. Ο χορογράφος Ηλίας Χατζηγεωργίου και η ομάδα χορευτών του The Olympic Cypher διαχειρίζονται τον χώρο, τον χρόνο και τον αριθμό των ατόμων στον κύκλο, άλλες φορές αυτοσχεδιάζοντας πάνω σε κοινούς εννοιολογικούς άξονες και άλλοτε μέσα από χορογραφημένα μέρη, ερμηνεύοντας κάθε φορά μια μοναδική περφόρμανς υπό τους ήχους της πρωτότυπης ηλεκτρονικής μουσικής του Αλέξη Φάλαντα που δημιουργεί μια μοναδική σύνθεση και παίζει live on the spot.

Με αφορμή την Ολυμπιακή Λαμπαδηδρομία στην Ελλάδα, η Πρεσβεία της Γαλλίας, το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος και το Flux Laboratory παρουσιάζουν το Olympic Cypher. Με σκοπό να τιμηθεί το **breakdance**, το νέο άθλημα των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων στο Παρίσι το 2024, θα διοργανωθούν από τις 16 έως και τις 26 Απριλίου μια σειρά από περφόρμανς που θα συνοδεύσουν την Ολυμπιακή Φλόγα από την Αρχαία Ολυμπία στην Αθήνα. Η πορεία των χορευτικών παραστάσεων τους ακολουθεί εκείνη της Ολυμπιακής Λαμπαδηδρομίας, κάνοντας στάσεις σε ορισμένες πόλεις: στην Ολυμπία στις 16 Απριλίου (Αθή), στον Πειραιά στις 17 Απριλίου, στα Χανιά στις 18 Απριλίου, στον Βόλο στις 20 Απριλίου, στα Ιωάννινα στις 23 και κατόπιν στην Αθήνα στις 26 για την Τελετή Παράδοσης της Ολυμπιακής

Φλόγας στο Παναθηναϊκό Στάδιο. Η ομάδα συναντά επί σκηνής breakdance χορευτές και χορεύτριες από κάθε πόλη, οι οποίοι συμμετέχουν στη δράση εκπροσωπώντας την τοπική χορευτική κοινότητα. Η ιδιαιτερότητα είναι πως η παράσταση δεν είναι ποτέ ακριβώς η ίδια. Σόλο, ντουέτο, τρίο, κουαρτέτα δημιουργούνται στιγμιαία και χάνονται ξανά σε αυτόν τον κύκλο που στο τέλος ανοίγει στο κοινό για να συμμετέχει με τους χορευτές.

Λίγο πριν την ανοιχτή τους πρόβα μιλήσαμε με τον Ηλία Χατζηγεωργίου και τον Αλέξη Φάλαντα για την ομάδα που έχει στόχο να αναδείξει τη σχέση μεταξύ της τέχνης και του αθλητισμού καθώς και τις κοινές τους αξίες.

Μια απροσδόκητη συνάντηση στη Θεσσαλονίκη πριν κάποια χρόνια, μια μπουγάτσα και μια εξίσου απροσδόκητη συζήτηση σε λάθος context ήταν η αρχή για μια δυνατή συνεργασία. Έκτοτε βρήκε ο ένας στον άλλον έναν φίλο, συνεργάτη και συνοδοιπόρο. «*Σε πρώτο χρόνο πρότεινα στον Ηλία να παίξει σε ένα βίντεο κλίπ μου και σε δεύτερο ο Ηλίας μου πρότεινε να γράψω μουσική για την πρώτη παράσταση που συνεργαστήκαμε. Χτίσαμε πολύ γρήγορα μια σχέση εκτίμησης, σεβασμού και αγάπης που βασίστηκε όχι μόνο στις ομοιότητες, αλλά και στις αλληλοσυμπληρούμενες διαφορές – αυτές είναι και που δίνουν το ενδιαφέρον και την εξέλιξη σε οποιαδήποτε σχέση και συνεργασία*» λέει ο Αλέξης.

Από τότε έχουν συνεργαστεί ξανά συνθέτοντας πρωτότυπη μουσική για την παράσταση που παρουσιάστηκε στο Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας 2020, και για την παράσταση που παρουσιάστηκε στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση στο πλαίσιο του 9ου Φεστιβάλ Νέων Χορογράφων 2022.

CYPRHER

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΧΟΡΟΓΡΑΦΟ ΗΛΙΑ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΥΝΘΕΤΗ ΑΛΕΞΗ ΦΑΛΑΝΤΑ

Ο χορός ήρθε στη ζωή του Ηλία όταν «γνώρισε» τον Michael Jackson, ενώ ο ίδιος ξεκίνησε να χορεύει στις πλατείες στα δυτικά προάστια ως αυτοδιδάκτος χορευτής hip hop στην ηλικία των 10 ετών. Στα φοιτητικά του χρόνια, ενώ ονειρευόταν ότι θα γίνει ψυχολόγος, αποφάσισε πως ο χορός είναι αυτό με το οποίο θέλει να ασχοληθεί. Έχει εργαστεί ως επαγγελματίας χορευτής και δάσκαλος χορού τα τελευταία 20 χρόνια. Έχει συνεργαστεί με σημαντικούς καλλιτέχνες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και διδάσκει χορό σε σχολές και ιδρύματα, σε ερασιτέχνες και επαγγελματίες χορευτές. Από το 2009 είναι μέλος της χορευτικής ομάδας **Αερίτες**. Από το 2019 έως το 2022 διετέλεσε σύμβουλος χορού στο Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου. Του αρέσει άλλωστε να δημιουργεί παραστάσεις, events, φεστιβάλ αλλά και να χορεύει στο μετρό, ενώ περνά τον ελεύθερο χρόνο του πρεμώντας από την ταλαιπωρία του «ανελεύθερου χρόνου του».

«*Η τριαντάλεπτη παράσταση εμπνέεται από τη ζωή του καθενός από εμάς κι από τη σχέση του με τη hip hop χορευτική και μουσική κουλτούρα. Μια κουλτούρα που μπορεί να προέρχεται από το εξωτερικό αλλά μεταμορφώνεται από χώρα σε χώρα. Μια διεθνής χορευτική γλώσσα που μιλά και εμπνέει περισσότερο τα λαϊκά στρώματα και κουβαλάει αξίες όπως η αναγνώριση, ο σεβασμός, η ενότητα και η προσωπική φωνή. Το hip hop και το break έχουν ως βασικό άξονα το freestyle και φυσικά δεν θα ήθελα να το εξαιρέσω από μια performance που μιλάει για τα συγκεκριμένα είδη.*

«*Ταυτόχρονα, σε κάθε πόλη εκτός Αθήνας, θα καλούμε guests που εκπροσωπούν την hip hop κουλτούρα στην πόλη τους. Καθένας/καθεμία φέρνει και κάτι διαφορετικό, έτσι κάθε performance θα είναι ένας ζωντανός οργανισμός. Έπειτα θα καλέσουμε το κοινό να χορέψει μαζί μας, οπότε θα διαρκέσει όσο χρειαστεί»* μου λέει ο χορογράφος.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες και η είσοδος του break στη διοργάνωση της Γαλλίας είναι μια αφορμή για τον performer να μιλήσει για το εδώ και τώρα, το εμείς και το σχετίζεσθαι, και να θυμίσει στον κόσμο ότι οι χορευτές είναι τόσο αθλητές όσο και καλλιτέχνες. «*Μας αρέσει που θα υπάρχουν πρωταθλητές/ υπερήρωες των Ολυμπιακών αγώνων που θα προέρχονται από τον δρόμο, αλλά η ζωή είναι στην καθημερινότητα, στην τέχνη, στην επαφή και στο μοίρασμα, και ο χορός είναι εκεί πρωτίστως γι' αυτά. Ανοίγουμε στο κοινό και καλούμε σε συμμετοχή ελπίζοντας ότι θα βρεθούμε με περισσότερο κόσμο, θα ζήσουμε μαζί τους μια πρόκληση και θα τους ζητήσουμε να γίνουν μαζί μας καλλιτέχνες και συν-δημιουργοί. Αυτό που θεωρώ ότι μας λείπει περισσότερο σήμερα είναι η συμμετοχή με τη φυσική μας ύπαρξη.*

«*Από τους 32 αθλητές-χορευτές που θα συμμετάσχουν στους Ολυμπιακούς είναι δύσκολο να ξεχωρίσεις κάποιους και να διαλέξεις. Παρ' όλα αυτά έχω μια ιδιαίτερη συμπάθεια προς τη γαλλική σκηνή, γενικά στην κουλτούρα του hip hop, και θεωρώ ότι έχει ποιοτικά και καλλιτεχνικά στοιχεία που την κάνουν σύγχρονη, ενώ ακόμη σε μεγάλο βαθμό η κουλτούρα σχετίζεται και με έναν πιο πολιτικό λόγο. Δεν είμαι λοιπόν ακριβώς φαν, αλλά υποστηρίζω τις δύο γαλλικές συμμετοχές – τη Sussy και τον Dany Dan».*

Ο Ηλίας και ο Αλέξης δεν πιστεύουν ότι υπάρχει δημιουργία χωρίς πρόκληση και κάθε φορά η αντιμετώπιση είναι διαφορετική. Δεν υπάρχει συνταγή. «*Παίρνουμε αυτή την ευκαιρία να χορέψουμε με τους άλλους, μαζί»,* όπως μου εξηγεί ο Ηλίας. Ο Αλέξης υποστηρίζει ότι «*πρόκληση παραμένει αυτό που έχει νόημα για εσένα να ολοκληρώνεις στο μέρος του και την πρόθεση των ανθρώπων με τους οποίους συνεργάζεσαι. Αυτό δεν λύνεται παρά μονάχα με δοκιμή. Κάποιες φορές ενσωματώνεται αυτοόσιο, κάποιες άλλες πρέπει να κάνει μερικές διαδρομές για να βρει την τεχνική του μορφή. Συγκεκριμένα στη συνεργασία μου με τον Ηλία υπάρχει γνήσια εκατέρωθεν εμπιστοσύνη στη συγκεκριμένη διαδικασία, αλλά και μια άτυπη συμφωνία, ότι προτείνουμε χωρίς και τεχνικές γνώσεις και πληροφορίες. Για εκείνον σήμερα η μουσική σύνθεση παραμένει μοναχική διαδικασία, στο πρώτο στάδιό της, πριν να μπορεί να γίνει και συλλογική, επομένως το μέρος που προτιμά να συνθέτει ηλεκτρονική μουσική είναι το σπίτι του –όπου έχει και το στούντιό του–, ενώ παράλληλα ασχολείται επαγγελματικά με την ψολοψία και το βίντεο.*

Ο Αλέξης κατάγεται από τη Θεσσαλονίκη και το ορεινό χωριό Λιβάδι Ολύμπου, όπου έχει περάσει το μεγαλύτερο μέρος των διακοπών του από την παιδική ηλικία μέχρι σήμερα. Αυτό το μέρος και κάποιοι άνθρωποι από εκεί του έχουν χαρίσει στιγμές πρεμίας, ελευθερίας και ουσιαστικής γείωσης. Δεν μπορεί να φανταστεί τον εαυτό του να ανταπεξέρχεται τον υπόλοιπο χρόνο στο αστικό περιβάλλον, χωρίς αυτή τη ζωτική επανεκκίνηση. Μου το αναφέρει γιατί έχει άμεση σχέση με την ελευθερία του στην πρόθεση της δημιουργίας. Η μουσική σαν ενεργή ενασχόληση ξεκίνησε στα 11 του χρόνια, όταν άρχισε κλασική κιθάρα σε ωδείο. Στον ελεύθερο του χρόνο, πάλι, κάνει βόλτες στον ήλιο και παράλληλα καταναλώνει διαρκώς τεχνολογικές και τεχνικές γνώσεις και πληροφορίες. Για εκείνον σήμερα η μουσική σύνθεση παραμένει μοναχική διαδικασία, στο πρώτο στάδιό της, πριν να μπορεί να γίνει και συλλογική, επομένως το μέρος που προτιμά να συνθέτει ηλεκτρονική μουσική είναι το σπίτι του –όπου έχει και το στούντιό του–, ενώ παράλληλα ασχολείται επαγγελματικά με την ψολοψία και το βίντεο.

Η αναζήτηση των μουσικών ακουσμάτων του πρότζεκτ ξεκίνησε από τον ίδιο παρακολουθώντας κάποια αφιερώματα και συνεντεύξεις των πρωτεργατών του breakbeat είδους. Προσπαθώντας να καταλάβει την αρχική πρόθεση πίσω από αυτή τη γέννηση, εκείνο που τον εντυπωσίασε περισσότερο ήταν η ρητή ανάγκη τους να βρίσκουν τα σημεία σε ηχογραφήσεις όλων των μουσικών στιλ στα οποία το ρυθμικό στοιχείο απογομνώνεται από την υπόλοιπη ενορχήστρωση, δίνοντας τη δυνατότητα σε εκείνους να το αποκόψουν και να δημιουργήσουν μια λούπα η οποία συνδυαστικά με άλλες θα φτιάξει μια διαδοχή. Ένα νέο κομμάτι που βασίζεται σε ρυθμολογικές εναλλαγές, το οποίο θα έκανε τον κόσμο να συνεχίζει αδιάκοπα να χορεύει.

«*Το breakbeat σαν είδος διαδόθηκε τόσο και ενσωματώθηκε σε μια γκάμα ειδών που αποτελεί πλέον βιωμένο άκουσμα, ώστε να το γνωρίζουμε σαν υφή. Έτσι άρχισα να συνθέτω με τη δική μου μουσική γλώσσα κρατώντας την επίγευση από τα ακούσματα αυτά και με τελικό σκοπό η μουσική να προκαλεί το έναυσμα για χορό. Αυτό που προσπαθούμε να πετύχουμε, όμως, είναι η κάθε τέχνη να είναι αυτοτελής και μαζί να συνδυάζονται τόσο οργανικά που η παράσταση να βιώνεται σαν σύνολο, χωρίς να φαίνεται ότι η μία ακολουθεί την άλλη. Μέσα σε αυτήν την "ενιαίοτητα", η χορογραφία θα επηρεάσει τη μουσική και το αντίστροφο. Η εναντίωση στη λογική των δευτερευόντων ή συμπληρωματικών τεχνών σε ένα δημιουργήμα, αποτελεί έκφραση για εμάς και αυτό αφορά σε όλα εκείνα τα στοιχεία που συναποτελούν το τελικό*

Ηλίας Χατζηγεωργίου

Αλέξης Φάλαντας

αποτέλεσμα. Η επιλογή των μουσικών στοιχείων γίνεται στο πλαίσιο μιας κοινής αισθητικής που έχουμε με τον Ηλία και κινούμαστε σε ένα αρκετά μεγάλο φάσμα στιλ που μας εμπνέουν, από τα οποία αντλούμε και τις αναφορές μας».

«*Η μουσική και ο ήχος για εμένα είναι όσο σημαντικός είναι και ο χορός. Συναντιόμαστε με τον Αλέξη πολύ πριν από την έναρξη των προβών και συζητάμε την ιδέα. Δεν προπορεύομαι της μουσικής του, μπορεί να έρθει μια ιδέα από κάτι που μου προτείνει εκείνος και αντίστροφα, μια αρχική ιδέα ή πρόταση δική μου να του κινητοποιήσει μία ή περισσότερες συνθέσεις. Γενικά το δουλεύουμε μαζί, επιλέγουμε, διαφωνούμε και επιχειρηματολογούμε, μου "πουλάει" ιδέες και του "πουλάω" ιδέες. Η επιλογή των συνθέσεων, πέρα από το αν ταιριάζει με τη δραματουργία μιας ιδέας, πρέπει κατά κύριο λόγο να μας λέει κάτι προσωπικά και να ευθυγραμμίζεται με εμάς συναισθητικά, αισθητικά και ιδεολογικά» προσθέτει ο Ηλίας.*

Το ρυθμικό στοιχείο αποτελεί τη βάση της δομής και άλλοτε προέρχεται αμιγώς από μια λούπα κρουστών, ενώ άλλες φορές δίνεται από άλλα στοιχεία της μουσικής σύνθεσης, εξυπηρετώντας τον πρωταρχικό σκοπό που ήταν η εύρεση μοτίβων που κινούν, με τη «συλλογή» δειγμάτων να αντικαθίσταται από την πρωτότυπη σύνθεση. «*Η ευγένεια και η εσωστρέφεια που μπορεί να έχει η κλασική κιθάρα, με έχει επηρεάσει κατά τη σύνθεση της ηλεκτρονικής μουσικής ώστε να μην επιζητώ την αίσθηση του ρυθμού πάντοτε από τα κρουστά των οποίων η ύπαρξη δεσπόζει σε μια ενορχήστρωση. Και σαν ακροατή, πάντοτε με δονούσε βαθύτερα όταν η αίσθηση του ρυθμού προερχόταν από κάτι πιο μελωδικό, από κάτι το οποίο περνάει υποσυνείδητα, ή ακόμη και από τη δύναμη που μπορεί να έχει ο συνδυασμός φαινομενικά αδύναμων στοιχείων. Οπότε, αυτό είναι κάτι που έκανα και τώρα, κρατώντας σε αρκετά σημεία τα κρουστά ως στοιχείο που δίνει εμφρατική την προέλευση του στιλ. »Ως προς τη συλλογή δειγμάτων, το breakbeat βασίστηκε στον μουσικό δανεισμό από διάφορες ηχογραφήσεις, κάτι το οποίο θαυμάζω σαν δημιουργία και σαν συνδυαστική ευρηματικότητα, ωστόσο προτιμώ να συνθέτω πρωτόγεια μουσικά θέματα, που και αυτό από μία σκοπιά μπορώ να πω ότι είναι συνδυασμός μοτίβων, τα οποία προέρχονται όμως από τα διάφορα στιλ στα οποία μπορεί να έχω συνθέσει ανά τα χρόνια» αναφέρει ο συνθέτης.*

Ποιο είναι όμως το μήνυμα που θέλουν να περάσουν συνδυάζοντάς τη μουσική με τον χορό; Ο Ηλίας δεν θέλει να περάσουν κάποιο μήνυμα, θέλει να μπορούν να συνεργάζονται άφοβα και με ειλικρίνεια και το ίδιο προσδοκά και από τους υπόλοιπους συνεργάτες τους. Ο Αλέξης επισημαίνει πως «*όταν έχεις την πρόθεση να συνδυάσεις στοιχεία τα οποία μπορούν από μόνα τους να φέρουν μια αυτοτέλεια, κατά τον συγκερασμό το αποτέλεσμα θα είναι πιο απρόβλεπτο και με ισχυρότερη δυναμική. Και πέρα από την απήχηση που έχει αυτό, είναι και για εμάς έντονη και μοναδικά ευχάριστη διαδρομή, έως ότου δημιουργηθεί κάτι».*

Τους ρώτησα αν μπορούν να περιγράψουν μια μικρή ιστορία κάποιου/ας χορευτή/χορεύτριας που να τους συγκίνησε και να τους έβαλε σε σκέψεις κατά τη διάρκεια των προβών ή και της σύνθεσης. Ο Ηλίας μου απάντησε πως «*η ιστορία σχεδόν κάθε καλλιτέχνη είναι μια συγκινητική ιστορία αν την ακούσεις προσεκτικά και αντιληφθείς σε πόσα πράγματα έχει αποφασίσει να πάει κόντρα για να κάνει αυτή τη δουλειά. Η απόφαση δε του χορού, και ειδικά στην Ελλάδα, συνήθως αποτελεί κατ' εξακολούθηση οικονομική αυτοκτονία. Πώς να μη συγκινηθείς με αυτήν την αυταπάρνηση του καλλιτέχνη;»*

Ο Αλέξης μου λέει: «*Την πρώτη φορά που είδα πρόβα με δική μου μουσική –στο πρώτο έργο που συνεργαστήκαμε με τον Ηλία– με πήραν τα δάκρυα. Και πέρα από τη συναισθηματική φόρτιση, εντυπωσιάστηκα βαθιά από ένα συγκεκριμένο σημείο για το οποίο κατά τη σύνθεση είχα τελείως διαφορετική μετάφραση στο μυαλό μου και ο Ηλίας το πήρε και έκανε χορογραφικά κάτι τελείως παράταιρο ως προς το τι μπορούσα να εκλάβω εγώ εκείνη τη στιγμή. Όταν το ξανασκέφτηκα, κατάλαβα ότι κάπου βαθιά μέσα μου υπήρχε και αυτή η ερμηνεία. Και ενθουσιάστηκα τόσο με την προοπτική πως αυτές οι ανατροπές θα συμβαίνουν κάθε φορά».*

Για τον Ηλία αυτό το πρότζεκτ είναι άλλη μια ευκαιρία να κάνει τη δουλειά του με αγάπη, να δημιουργήσει, να επηρεαστεί, να κάνει λάθη, να μάθει κάτι, να συνεργαστεί, να κερδίσει, να χάσει. Ο Αλέξης, από την άλλη, πιστεύει πως μια παράσταση χορού όπως αυτή που θα συμβεί έξω στον κόσμο, σε τόσα διαφορετικά μέρη, είναι μια ευκαιρία να έρθουν οι άνθρωποι πιο κοντά στην κίνηση, να γνωρίσουν διαφορετικά στιλ, να εμπνευστούν και να μας εμπνεύσουν. «*Κάθε φορά που βλέπω ανθρώπους –ιδίως παιδιά– να παρακολουθούν μια παράσταση το σέβομαι τόσο πολύ, όσο σέβομαι οτιδήποτε συναποτέλεσε και για εμένα κάποτε την έμπνευση να ασχοληθώ με τις τέχνες. Οι αφορμές για σκέψη και για έμπνευση είναι ζωτικής σημασίας, διότι ισορροπών την τάση του σήμερα που επιτάσσει την πρακτικότητα έναντι του ονειρού, την ταχύτητα και το πεπερασμένο έναντι της ανακάλυψης και της οργανικής ωρίμανσης».*

Το μόνο που αποζητά ο Αλέξης είναι ο κόσμος να μπορεί να συνεχίσει να υπάρχει. «*Να έχει τον ελάχιστο αναγκαίο χώρο για να υπάρχει. Τότε μόνο βιώνουμε την ωριμότητα της ύπαρξης. Δεν με ανησυχούσε ποτέ το αν θα σταματήσει να υπάρχει δημιουργία και εξέλιξη, διότι είναι στη φύση του ανθρώπου. Με ανησυχεί η έλλειψη του ελάχιστου χώρου που δικαιούται η κάθε ύπαρξη. Και οποιαδήποτε διεργασία από μεριάς μου αποσκοπεί στη διάνοιξη χώρων, όχι μόνο σε προσωπικό, αλλά κυρίως στο συλλογικό επίπεδο, αποτελεί στόχο». Ο Ηλίας αποζητά να ζήσει τη ζωή του όντας παρών. «*Να βρίσκω πάντα την αγάπη, να κάνω τα πράγματα που με τρομάζουν. Να μη ζήσω πόλεμο, εγκλεισμό, αρρώστια και πείνα. Αγάπη και αλληλεγγύη και κουράγιο σε όποιον ζει σε τέτοιες συνθήκες».**

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Χορογραφία: Ηλίας Χατζηγεωργίου
Πρωτότυπη Μουσική/ Live Performance: Αλέξης Φάλαντας
Βοηθός Χορογράφος: Aidi Ormeni
Ερμηνεία: Σεβαστή Ζαφείρα, Χαρά Κυριακάκη, Παύλος Λυκούδης, Σωκράτης Ρομφαίας, Χάρης Χατζηανδρέου, Aidi Ormeni (περισσότερα ονόματα θα ανακοινωθούν)
Σχεδιασμός φωτισμών: Νίκος Βλασόπουλος
Φωτογράφιση: Σπύρος Στρογγύλης
Κινηματογράφηση: Στέφανος Χατζής
Κοστούμια: Κωνσταντίνος Πριόβολος/ VOID
Οργάνωσης & εκτέλεση παραγωγής: Αχιλλέας Σταύρου (Goodheart Productions)
Συντονισμός παραγωγής: Χρήστος Λουκατάρης (Goodheart Productions)
Παραγωγή: Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος, Πρεσβεία της Γαλλίας, Flux Laboratory
Με την Υποστήριξη του Ιδρύματος Fluxum
Με την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελβετίας στην Ελλάδα
***Η ATHENS VOICE είναι χορηγός επικοινωνίας**

ΑΘΗΝΑ, Η ΓΕΝΕΣΗ ΜΙΑΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

Ο πρόεδρος της Εφορίας των Γενικών Αρχείων του Κράτους, καθηγητής Σύγχρονης Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, **Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος**, μας ξεναγεί στην έκθεση για την Αθήνα

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Το Παλιό Ψυχικό, Δάφνης 61, βρίσκεται η υπηρεσία που εποπτεύει, διασώζει, συγκεντρώνει, συντηρεί, καταγράφει, ταξινομεί και αρχειοθετεί το αρχειακό υλικό της Ελλάδας, το οποίο στη συνέχεια διαθέτει προς μελέτη στο κοινό. Στα υπόγεια της κεντρικής υπηρεσίας των **Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ)** σε συνθήκες ψύχους φυλάσσονται τα αρχεία του ελληνικού κράτους σε ράφια που το μήκος τους φτάνει τα 55 χιλιόμετρα! Στους πιο πάνω ορόφους γίνεται η συντήρηση και η αποκατάσταση με τις πλέον σύγχρονες μεθόδους, το μεγάλο πρόγραμμα ψηφιοποίησης των αρχείων, στον τρίτο όροφο είναι το αναγνωστήριο και δίπλα εκεί το γραφείο του προέδρου της Εφορίας των ΓΑΚ, **Δημήτρη Π. Σωτηρόπουλου**, εξοπλισμένο με τα έπιπλα του πρώτου ιδρυτή και επί 20 χρόνια διευθυντή των ΓΑΚ, **Γιάννη Βλαχογιάννη**: το γραφείο, η καρέκλα, το μακρύ τραπέζι των συνεδριάσεων, οι βιβλιοθήκες.

«Πρώτος εκείνος κατανόησε ότι ένα κράτος πρέπει να έχει συνέχεια, και είχε αυτή την ευαισθησία να μεριμνήσει για τη διάσωση της θεσμικής μνήμης. Το 1914, λοιπόν, πρότεινε στον Βενιζέλο να ιδρύσει μια υπηρεσία η οποία θα συγκεντρώνει πρωτίστως τα αρχεία που παράγονται από τη δημόσια διοίκηση και το κράτος, το οποίο έχει ήδη τότε διανύσει μια πορεία ανεξαρτησίας σχεδόν ενός αιώνα και έχει ένα παρελθόν να διαχειριστεί. Ο Βλαχογιάννης δωρίζει αρχικά την προσωπική του συλλογή στα νεοσύστατα ΓΑΚ: το αρχείο των αγωνιστών του '21, της οθωνικής διοίκησης και πολλά άλλα, αγορασμένα με τη συνδρομή και του Μπενάκη ο οποίος του έδινε χρήματα για να τα αγοράζει όπου τα έβρισκε, ακόμα και σε δραματικές συνθήκες, σώζοντάς τα κυριολεκτικά από τα σκουπίδια».

Η καθιέρωση ημέρας Βλαχογιάννη που θα τιμάει τη μνήμη του είναι ένας από τους στόχους, στα πλαίσια της εξωστρέφειας των ΓΑΚ, μας λέει ο Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος, όπως και η έκθεση «**Ανεγείρονται αι κλεινάι Αθήναι! Η γένεση μιας πρωτεύουσας**» που εγκαινιάζεται την **Τετάρτη 10 Απριλίου** στο κτίριο των ΓΑΚ. Διαρθρώνεται σε 8 ενότητες, καλύπτοντας την περίοδο από τη μεταφορά της πρωτεύουσας από το Ναύπλιο στην Αθήνα και την ανακήρυξη της σε «**Βασιλική Καθέδρα και Πρωτεύουσα**» του νεοσύστατου ελληνικού κράτους τον Οκτώβριο του 1834, μέχρι και τα τέλη του 19ου αιώνα, ενώ εκτίθενται αντιπροσωπευτικά τεκμήρια των ΓΑΚ, χάρτες, τοπογραφικά διαγράμματα, λιθογραφίες, σκαριφήματα, λευκώματα, έγγραφα, που ανήκουν στη Συλλογή Βλαχογιάννη, τη Συλλογή Χαρακτικών και Ιδιωτικές Συλλογές.

— **Με αφορμή τη συμπλήρωση των 190 χρόνων ζωής της πρωτεύουσας, εκτίθεται ο μεγάλος αυτός φάκελος των οθωνικών αρχείων. Η Αθήνα, όταν ακόμα δεν θύμιζε σε τίποτα την πόλη που ξέρουμε σήμερα.**

Σήμερα μας φαίνεται αδιανόητο να έχει επιλεγεί οποιαδήποτε άλλη πόλη ως πρωτεύουσα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, τότε όμως δεν ήταν καθόλου έτσι. Όταν γίνεται η μεταφορά από το Ναύπλιο, υπάρχει ένα ολοκληρω παρασκήνιο και πολλές πόλεις ερίζουν για τον τίτλο της πρωτεύουσας, όπως ο Ισθμός της Κορίνθου. Η Αθήνα, ένας άνυδρος, ανθυγιεινός, κατεστραμμένος από τον πόλεμο και ερειπωμένος οικισμός, δεν είναι η επικρατέστερη. Η Αντιβασιλεία, ωστόσο, πείθει τον Όθωνα ότι η Αθήνα, ως η πιο ένδοξη πόλη της ελληνικής αρχαιότητας, είχε τα συμβολικά χαρακτηριστικά για να αποτελέσει πρωτεύουσα ενός νέου κράτους. Διέθετε την Ακρόπολη και τις άλλες σημαντικές αρχαιότητες γύρω από τις οποίες έπρεπε να ξαναχτίσει το καινούργιο της παρόν. Αυτός ο τόσο ισχυρός συμβολισμός θα τη συνοδεύει για πάντα και το νέο κράτος θα

Το Αστροσκοπείο Αθηνών χτίστηκε με βάση τα σχέδια του Δανού αρχιτέκτονα, Θεόφιλου Χάνσεν (ΓΑΚ, Συλλογή Χαρακτικών)

κερδίζει έτσι στο διηνεκές την προσοχή και την στήριξη των Ευρωπαίων.

— **Όντως μεταφέρθηκε το διοικητικό κέντρο στην Αθήνα, η οποία όμως έπρεπε να χτιστεί κυριολεκτικά από την αρχή.**

Αυτό ακριβώς αναδεικνύεται στην έκθεση, το πώς δηλαδή μέσα σε λίγες δεκαετίες μεταμορφώνεται εκ των θεμελίων σε μία γοητευτική πόλη. Στην αρχή βέβαια δεν υπάρχει πρότυπα, δεν υπάρχουν κτίρια να φιλοξενήσουν τις υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης, δεν υπάρχουν πανεπιστήμια, σχολεία, νοσοκομεία, εκκλησίες, αγορές, αποχετευτικό σύστημα, δρόμοι, δεν υπάρχει απολύτως τίποτα που να παραπέμπει σε πρωτεύουσα, παρά μόνο χαλάσματα και ημιγκρεμισμένα σπίτια. Οπότε πρέπει να δουλευτεί καταρχάς ένα πολεοδομικό σχέδιο, να χαραχτούν οι οδοί άρνες, να προτεραιοποιηθούν τα έργα και τα δημόσια κτήρια.

Για το ανάκτορο επιλέγεται το πιο υψηλό σημείο του Συντάγματος μαζί με τον Βασιλικό Κήπο, στο λόφο Μπουμπουνιάστρας – υπήρχαν οι προτάσεις των Κλεάνθη και Σάουμπερτ να φτιαχτεί στην ένωση Πειραιώς και Σταδίου, του Κλέντσε στον Κεραμεικό, μέχρι και στην Ακρόπολη! Από τα πρώτα που φτιάχνονται είναι και το Πανεπιστήμιο, το πρώτο κομμάτι της Τριλογίας, το οποίο θα πάρει 30 χρόνια μέχρι να τελειώσει, ονομάζεται Οθωνείο και στη συνέχεια, όταν εκδιωχθεί ο Όθωνας, Καποδιστριακό. Και πάρα πολλά άλλα μικρότερα και μεγαλύτερα κτίρια τα οποία αποτυπώνονται στα σχέδια της έκθεσης τον ΓΑΚ.

— **Η έκθεση μας καλεί να φανταστούμε την Αθήνα σαν ένα απέραντο εργοτάξιο, όπου κτίρια, δρόμοι, πλατείες, είναι ακόμα σε μορφή τοπογραφικών και αρχιτεκτονικών σχεδίων.**

Όλα αυτά, όμως, δεν γίνονται τυχαία. Ο πολεοδομικός σχεδιασμός και η πρωτοκαθεδρία του αρχιτέκτονα μηχανικού (όπως ήταν η περίπτωση του περιζήτητου Τσίλλερ) είναι κάτι πρωτόγνωρο στην Ελλάδα. Ο Όθωνας έχει φέρει μαζί του μια στρατιά από αρχιτέκτονες μηχανικούς, πολεοδόμους, καλλιτέχνες, για να φτιαχτεί από το μηδέν μια καινούργια πόλη στην οποία θα πρυτανεύουν τα ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού στιλ μεγάλα κτίρια, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Οι σημαντικοί αρχιτέκτονες που καλούνται να εργαστούν, σχεδιάζουν την Αθήνα στα πρότυπα μίας εξελληνισμένης αναγέννησης με απόλυτη ελευθερία να φτιάξουν ό,τι θέλουν, καθώς η πόλη είναι tabula rasa. Τα σημαντικά δημόσια κτίρια σχεδιάζονται στο στιλ του νεοκλασικισμού, στο

πνεύμα του διάλογου με την αρχαιότητα και τα αρχαία μνημεία, το οποίο ακολουθούν και οι ιδιώτες για τα δικά τους σπίτια, από την πλούσια αστική τάξη της νέας πρωτεύουσας η οποία αναπτύσσεται ραγδαία.

Αυτό που μας ενδιαφέρει μέσα από τη συλλογή Βλαχογιάννη είναι να δείξουμε ότι η Αθήνα γίνεται μια πόλη που κοιτάζει εξαρχής προς τη Δύση, χτίζεται με βάση ευρωπαϊκά πρότυπα πολεοδομικής και ρυμοτομικής οργάνωσης και διαχωρίζεται από το ανατολίτικο παρελθόν της απορρίπτοντας την ανώνυμη λαϊκή αρχιτεκτονική της οθωμανικής περιόδου, που απαντάται σε όλη την υπόλοιπη βαλκανική χερσόνησο, που είναι περισσότερο εμπειρική, αρχιτεκτονική της ανάγκης. Η ίδια δεν θέλει να θεωρείται μια «**βάρβαρη πόλη της Ανατολής**». Γι' αυτό αναδεικνύεται πολύ έντονα και η θέση και ο ρόλος του αρχιτέκτονα και του μηχανικού και φτιάχνονται κτίρια με χαρακτηριστικά τα οποία όταν θα έρθει εδώ ο επισκέπτης θα τα θυμάται, θα τα αναγνωρίζει, θα δημιουργούν την ατμόσφαιρα της πόλης και θα σηματοδοτούν το νέο της παρόν που πρέπει να είναι αντάξιο του ένδοξου παρελθόντος της.

— **Η ζωή είναι πιο συνθέτη, επιβιώνουν και οι δύο τρόποι. Ένα μέρος της κοινωνίας μιμείται την αρχιτεκτονική, αλλά και το ντύσιμο, τα ήθη, τους τρόπους των Ευρωπαίων, υπάρχουν όμως και αυτοί που αντιδρούν.**

Καθώς δεν υπάρχει αισθητική παιδεία που να υπηρετήσει τη νέα αυτή αντίληψη, σταδιακά η πόλη εξελίσσεται σε αυτό που ξέρουμε λίγο-πολύ σήμερα, μία πόλη με μεικτά ταυτότητα που έχει στοιχεία εκδυτικισμένα, αναγνωρίσιμα και σε άλλες πρωτεύουσες, αλλά και στοιχεία που έχουν αναφορές περισσότερο στην αρχιτεκτονική της ανάγκης, που έχει πιο πολύ τις ρίζες σε μία πιο ανατολίτικη αντίληψη.

Εντέλει, πρόκειται για μια διαρκή σύγκρουση όλα αυτά τα 190 χρόνια η οποία αποτυπώνεται και στον τρόπο που αναπτύσσεται η πόλη στη δημόσια και ιδιωτική αρχιτεκτονική και την παραβίαση των κανόνων και την αυθαίρετη δόμηση –μία πρακτική που έρχεται από τότε– και ταυτόχρονα την προσπάθεια να μιμηθούμε στοιχεία που έρχονται από την «**πολιτισμένη**» δύση. Οι πόλεις, ιδίως οι «**ιστορικές πόλεις**», είναι ανοικτά συστήματα που αναπτύσσονται διαρκώς στον

χρόνο, πάντα συνομιλώντας με το παρελθόν τους. Και οι συνέχειες και οι ασυνέχειές τους στην πορεία των αιώνων είναι συστατικό στοιχείο της ταυτότητάς τους και της ιδιουσυστασίας τους.

— **Πάντως η Αθήνα αποκτάει τις βάσεις για να γίνει μία σύγχρονη ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.** Και όντως γίνεται, το καταφέρνει! Ξεκινάει από ένα κατεστραμμένο χωριό 5.000 κατοίκων και περίπου 50 χρόνια αργότερα καταφέρνει να μετεξελιχθεί σε μία όχι μόνο πιο σύγχρονη και μεγάλη πρωτεύουσα αλλά και σε μια γοητευτική πόλη των 75.000 κατοίκων, στο τέλος του 19ου αιώνα φτάνει τους 100.000, φιλοξενεί τους Ολυμπιακούς Αγώνες, οι ξένοι που την επισκέπτονται την βρίσκουν πολύ όμορφη και ιδιαίτερη, με μεγάλα κτίρια τοπίο που παραπέμπουν στην αρχαία ιστορία και με πολύ σημαντικούς αρχιτέκτονες όπως ο Χάνσεν, ο Τσίλλερ και άλλοι, οι οποίοι αναλαμβάνουν και ιδιωτικές δουλειές. Άλλωστε πολλά από αυτά τα «**νεοκλασικά**» διατηρούνται ακόμα σήμερα.

Είναι πολύ εντυπωσιακό γιατί τίποτα δεν είναι δεδομένο. Η Ελλάδα είναι ένα πάμπτωχο κράτος, χωρίς καθόλου πόρους, εξαρτημένο απόλυτα από τα δάνεια των μεγάλων δυνάμεων, και όλα αποτελούν μια τεράστια πρόκληση. Δεν πρέπει να σκεφτούμε την ελληνική ιστορία ως κάτι που θα οδηγούνταν νομοτελειακά σε επιτυχία. 190 χρόνια δεν είναι πολλά, σε αντίθεση με τις άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες η Αθήνα είναι μια σχετικά καινούργια πόλη ενός κράτους το οποίο δεν είχε συνέχεια λόγω οθωμανικής κατάκτησης. Σήμερα, ωστόσο, με όλα της τα προβλήματα, είναι μια σύγχρονη, ασφαλής, αξιόβιτη πρωτεύουσα.

— **Πέραν της ιστορίας της πόλης μας, η έκθεση αναδεικνύει τον πλούτο που κρύβουν στα υπόγεια τους τα ΓΑΚ. Αν σε κάποιους η λέξη «**αρχεία**» ακούγεται βαρετή, έχουν συναρπαστικές ιστορίες να αφηγηθούν. Όπως κρατάμε στο σπίτι τα οικογενειακά αρχεία και ανατρέχουμε για να δούμε τις ρίζες μας.**

Ναι, μια αλληλογραφία των γονιών μας όταν είναι νέοι π.χ. έχει πολύ μεγάλη αξία, τεκμήρια που έχουν χάσει τη χρηστική τους αξία τα κρατάμε για συναισθηματικούς λόγους. Άρα λοιπόν αυτό που μας φαντάζει βαρετό για το κράτος, το να συγκεντρώνεται τα τεκμήρια, το κάνουμε όλοι ασυνείδητα για τις προσωπικές μας ιστορίες. Και είναι πολύ φυσικό γιατί είμαστε διαρκώς συνδεδεμένοι με το παρελθόν διότι όλοι από κάπου ερχόμαστε, δεν υπάρχει άνθρωπος χωρίς ιστορία, όπως δεν υπάρχει τόπος χωρίς ιστορία. Και η ιστορία

μάς καθορίζει αποφασιστικά, είμαστε παιδιά της συγκυρίας. Κι όσο κι αν οι δημόσιες υποθέσεις διακρίνονται από τις ατομικές, πάντα με έναν τρόπο το κράτος διεισδύει σε πιο βαθιές και προσωπικές εκδοχές της ζωής μας. Αυτό που ονομάζουμε διοίκηση, το οποίο ακούγεται ίσως βαρετό, δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο τρόπος με τον οποίο το κράτος διαχειρίζεται τους πληθυσμούς

του, δηλαδή τις ζωές μας. Και είναι πρώτιστο μέλημά μας τον Θσαυρό αυτό να τον φέρουμε όσο πιο πολύ και πιο συχνά μπορούμε σε επαφή με το μεγάλο κοινό.

Υπάρχει βέβαια πάντα και μια μελαγχολία όταν ερχόμαστε σε επαφή με αυτό το παρελθόν, όπως ακριβώς όταν ανακαλούμε και το δικό μας παρελθόν μέσα από τα προσωπικά μας τεκμήρια. Η ιστορία κρύβει στον πυρήνα της μια βαθιά μελαγχολία για όσα χάθηκαν και τα οποία είναι αδύνατον να ξαναχτίσουμε. Κι εμείς οι ιστορικοί κρύβουμε πάντα μια μελαγχολία διότι παλεύουμε να αναβιώσουμε και να ξαναθυμήσουμε κάτι που στην πραγματικότητα έχει χαθεί για πάντα. **Α**

**Η Αθήνα γίνεται
μια πόλη που
κοιτάζει εξαρχής
προς τη Δύση**

Αιόλου

Τα μυστικά ενός από τους πρώτους δρόμους
που δημιουργήθηκε στην Αθήνα

Ένα ταξίδι στον χρόνο, στις ιστορίες
και στους ανθρώπους που έζησαν
σε έναν από τους εμπορικότερους
δρόμους της Αθήνας
όπως τις
καταγράφει στο βιβλίο του
ο συγγραφέας **Κώστας Χατζιώτης**

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ
Φωτό: ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΑΚΗΣ

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ:
Η οδός Αιόλου σήμερα και στο βάθος η Ακρόπολη

ΔΕΞΙΑ ΣΕΛΙΔΑ:
Αιόλου και Πελοπίδα. Ανέναντι από τον Πύργο των Ανέμων. Κτίσμα της πρώτης Οθωνικής περιόδου. Διώροφη κεραμοσκεπής οικοδομή, πιθανώς έργο του Κλεάνθη.

ΜΟΙΑΖΕΙ ΜΕ ΠΙΝΑΚΑ ΠΟΥ ΤΟΝ ΖΩΓΡΑΦΙΣΑΝ ΧΙΛΙΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ. Άλλος έφτιαξε ένα εμβληματικό κτίριο σαν αυτό της Εθνικής Τράπεζας κι άλλος ένα διατηρητέο που είναι έτοιμο να πέσει στα κεφάλια των περαστικών. Κάποιος ένα πολυτελές πολυκατάστημα και κάποιος άλλος πάγκους μικροπωλητών. Στον πίνακα αυτόν συνυπάρχουν κορίτσια που πάνε στη μοντέρνα πλατεία Αγίας Ειρήνης, τουρίστες που ταΐζουν τα περιστέρια της πλατείας Ελευθερίας, χασομέρηδες που κάθονται στα παγκάκια χαζεύοντας τους περαστικούς. Δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετικά. Στο πέρασμα των χρόνων, άλλωστε, η οδός Αιόλου τα είδε και τα έζησε όλα και αυτές είναι κάποιες από τις ιστορίες της όπως τις κατέγραψε στο νέο του βιβλίο «Οδός Αιόλου - Ο εμπορικός δρόμος της Αθήνας», ο συγγραφέας **Κώστας Χρ. Χατζιώτης**, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παρισιάνου.

Το ρολόι του Έλγιν και η Παλιά Αγορά

Η οδός **Αιόλου** ήταν από τους πρώτους δρόμους που δημιουργήθηκαν στην Αθήνα. Μαζί με την **Αθηνά** και την **Ερμού** ήταν οι τρεις πρώτοι δρόμοι που περιλαμβάνονταν στο σχέδιο πόλεως που κατήρτισαν οι **Κλεάνθης** και **Σάουμπερτ**. Φυσικά, εκφράστηκαν πολλές αντιρρήσεις. Μία από αυτές ήταν ότι δεν επρόκειτο για μια ρεαλιστική πρόταση, καθώς ο πληθυσμός της Αθήνας δεν θα μπορούσε να ξεπεράσει τους 20.000-30.000 κατοίκους, όπως έλεγαν κάποιοι. Εκείνα περίπου τα χρόνια, και λόγω της δυσφορίας που είχε προκαλέσει στους Αθηναίους η αρπαγή των μαρμάρων του Παρθενώνα, ο **Έλγιν**, για να κατασιγάσει κάπως τα πνεύματα, δώρισε στην πόλη ένα ρολόι. Μόνο το ρολόι, καθώς δεν συνέβαλε στην ανέγερση του πύργου στην κορυφή του οποίου τοποθετήθηκε. Ήταν το πρώτο ρολόι της πόλης. Εκεί γύρω βρισκόταν και η **Παλιά Αγορά**, «κληρονομιά» από την εποχή της τουρκοκρατίας. «Στην Αγορά, κυρίως, διακρίνει κανείς όλους τους χωρικούς των προαστίων να περπατούν με τη γραφική στολή τους. Αυτή η Αγορά δεν είναι η αρχαία Αγορά του Κεραμεικού. Είναι μια αγορά από σαρακοφαγωμένες παράγκες που προστατεύονται με κουρελιασμένα πανιά. Εκεί εκτίθενται όλα τα προϊόντα, από τα στρογγυλά σύκα της Μικράς Ασίας μέχρι τα κατοχυρωμένα από Παριζιάνους αρωματοποιούς προϊόντα», έγραφε ο περιηγητής Α. Proust κάπου στα μέσα της δεκαετίας του 1850. Καταλυτικό ρόλο στην «ταυτότητα» της οδού Αιόλου, ωστόσο, έπαιξε η παρουσία της **Εθνικής Τράπεζας**, η οποία αποτέλεσε τον κύριο άξονα γύρω από τον οποίο αναπτύχθηκε, τουλάχιστον κατά τον 19ο αιώνα, ο οικονομικός βίος της Αθήνας, η **εκκλησία της Αγίας Ειρήνης**, του πρώτου μητροπολιτικού ναού της πρωτεύουσας, αλλά και το **Δημοτικό Θέατρο**.

Όταν οι δρόμοι ήταν ακόμα σκοτάδια

Την περίοδο της Τουρκοκρατίας αλλά ακόμη και όταν η Αθήνα ορίστηκε πρωτεύουσα του κράτους, δημόσιος φωτισμός δεν υπήρχε. Μόλις έπεφτε η νύχτα, σκότος κάλυπτε την πόλη. Και όσοι τολμηροί αποφάσιζαν να κυκλοφορήσουν στους θεοσκότεινους δρόμους, έπρεπε να κρατούν ένα φανάρι. Την άνοιξη του 1836 η δημοτική αρχή έκρινε πως η κατάσταση αυτή δεν μπορούσε να συνεχιστεί. Και αποφάσισε να εγκαταστήσει **30 λαδοφάναρα** στα κεντρικά σημεία της πόλης, όπως η οδός Ερμού, η Παλιά Αγορά και, φυσικά, η οδός Αιόλου. Όμως το αποτέλεσμα του πρώτου αυτού δημοτικού φωτισμού υπήρξε πενιχρό και η εφημερίδα «Αθηνά» έγραφε στις 6 Ιουνίου

1936: «*Το φως των φαναριών είναι πολύ αδύνατον και απέχουν τόσο αναμεταξύ των, ώστε καταντούν σχεδόν περιττά*». Θα χρειαστεί να περάσουν 20 περίπου χρόνια για να αποκτήσουν επιτέλους οι δρόμοι της πρωτεύουσας νέο δημοτικό φωτισμό. Και αυτή τη φορά το αποτέλεσμα θα είναι πολύ καλύτερο, καθώς τα λαδοφάναρα θα αντικατασταθούν με φανάρια γκαζιού, που δεν θα διατρέχουν τον κίνδυνο να σβήσουν όταν... φυσάει ο άνεμος.

Η θλιβερή ιστορία του Δημοτικού Θεάτρου

Το 1871 ο δήμαρχος Αθηναίων, **Παναγής Κυριακός**, φιλοδόκησε να επιτύχει το μέχρι τότε άπιαστο όνειρο της δημιουργίας **Δημοτικού Θεάτρου**. Ύστερα από χίλια προβλήματα και καθυστερήσεις, το θέατρο εγκαινιάστηκε στις 15 Οκτωβρίου 1888, στην **πλατεία Λουδοβίκου** (σήμερα πλατεία Ελευθερίας, πρώην Κοτζιά). Από τη σκηνή του Δημοτικού Θεάτρου παρήλασαν όχι μόνο οι κορυφαίοι ηθοποιοί της εποχής, αλλά και πολλές διεθνείς διασημότητες, δυστυχώς όμως, λίγα μόλις χρόνια αργότερα ήρθε το τέλος αυτού του αρχιτεκτονικού στολιδιού. Με τη Μικρασιατική Καταστροφή το θέατρο υποχρεώθηκε να φιλοξενήσει τις οικογένειες 150 προσφύγων. Κι όταν κάποτε οι πρόσφυγες αποκαταστάθηκαν σε άλλους χώρους και εγκατέλειψαν το θέατρο, η εικόνα του ήταν εικόνα καταστροφής. Η επαναλειτουργία του προϋπέθετε πολύ μεγάλες δαπάνες, τις οποίες ο δήμος δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπίσει. Ο θλιβερός επίλογος γράφτηκε το 1939, όταν ο τότε υπουργός-διοικητής της πρωτεύουσας, **Κώστας Κοτζιάς**, αποφάσισε να κατεδαφίσει την οικοδομή και να ανεγείρει νέο θέατρο, κάτι το οποίο βέβαια ουδέποτε έγινε. Παρ' όλα αυτά, στην πλατεία δόθηκε το όνομά του.

Τα πρώτα ξενοδοχεία που διέθεταν κρεβάτια

Το παλαιότερο ξενοδοχείο της Αιόλου και χρονολογικά δεύτερο για την Αθήνα ήταν ο «**Αίολος**», για τον οποίο οι Αθηναίοι με αγγελία σε εφημερίδα τον Ιανουάριο του 1835 πληροφορούνταν ότι, μεταξύ άλλων, διέθετε και «κρεβάτους». Ήταν, όντως, πολυτέλεια για ένα ξενοδοχείο να παρέχει κρεβάτια, καθώς στα χρόνια της μετεπαναστατικής Αθήνας τα περίπου 35 χάνια που λειτουργούσαν προσέφεραν στους πελάτες τους φαγητό και στέγη, όχι όμως κρεβάτι και κλινοσκεπάσματα. Ο «Αίολος» βρισκόταν στη γωνία Αιόλου και Αδριανού, σε ένα κτίριο που διασώζεται μέχρι και σήμερα. Φαίνεται, δε, ότι η λειτουργία του δεν κράτησε για πολύ, καθώς ο **Επαμεινώνδας Στασινόπουλος**, στο βιβλίο του «*Η Αθήνα του περασμένου αιώνα*», αναφέρει ότι το 1840 υπήρχαν τέσσερα ξενοδοχεία, μεταξύ των οποίων δεν μνημονεύεται ο «Αίολος».

Το μακροβιότερο ξενοδοχείο της Αιόλου υπήρξε το «**Ξενοδοχείο του Στέμματος**», στη γωνία με την Ευπόλιδος. Άρχισε να λειτουργεί σε ένα επιβλητικό πεντάωρο κτίριο το 1861 και συνέχισε μέχρι το 1920, οπότε μετονομάστηκε σε «**Αρκαδία**» και συνέχισε τη λειτουργία μέχρι τις αρχές του 1930. Στα πρώτα, μάλιστα, χρόνια της λειτουργίας του, αντιμετώπισε μια απρόβλεπτη περιπέτεια: Κατά τις αιματηρές συγκρούσεις που συγκλόνισαν την Αθήνα το 1863, το «Ξενοδοχείο του Στέμματος» έγινε το στρατηγείο του λήσταρχου Κυριάκου και της 50μελούς

INFO

Όλες οι πληροφορίες περιέχονται στο βιβλίο «*Οδός Αιόλου - Ο εμπορικός δρόμος της Αθήνας*», του Κώστα Χρ. Χατζιώτη, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παρισιάνου

συμμορίας του. Και όταν οι συγκρούσεις έληξαν, ο Κυριάκος αποχώρησε ανενόχλητος, αφού προηγουμένως λήστεψε τους πελάτες του ξενοδοχείου και τους ενοίκους των γύρω οικιών.

Άλλα ξενοδοχεία ήταν το «**Ευρώπη**», από τα παλαιότερα της Αθήνας, στην Αιόλου 106, που λειτούργησε έως το 1875, με τον Οδηγό Μπούκα να γράφει γι' αυτό: «*Δωμάτια ευάερα μετά εστιατορίου, καθαριότητος και υπηρεσία πρόθυμος, τιμή αυτών από δρχ. 2-3 την ημέραν*». Στην Αιόλου υπήρξαν, επίσης, δύο ξενοδοχεία με την επωνυμία «**Αμερική**», ο «**Παρνασσός**» στη γωνία με την Αγία Ειρήνη, η «**Αλεξάνδρεια**» στη διασταύρωση με την Ερμού, ο «**Βύρων**», στη γωνία με την Αγία Ειρήνης, σε ένα κτίριο που ανεγέρθηκε τη δεκαετία του 1830, λειτούργησε ως ξενοδοχείο από το 1880 έως το 1970. Το 1987 το κτίριο χαρακτηρίστηκε ως διατηρητέο και υπάρχει έως και σήμερα.

Τα καφεενία της Αιόλου

Για να κάνει αναφορά στην «**Ωραία Ελλάς**» ο **Χανς Κρίστιαν Άντερσεν**, θα ήταν πραγματικά σπουδαίο: «*Η Αθήνα έχει μερικά ελληνικά ή μάλλον τουρκικά καφεενία, κι εκτός από αυτά ένα καινούργιο ιταλικό, τόσο μεγάλο και κομψό, που θα 'κανε εντύπωση ακόμη και στο Αμβούργο και το Βερολίνο*». Η «**Ωραία Ελλάς**», πριν πάρει το όνομά της το 1856, προϋπήρχε ως «**Μπέλλα Γρέτσια**» από το 1836, και σε αυτήν, γράφει ο Κώστας Χατζιώτης, «*συναντώντο κάθε πρωί πολιτικοί, στρατιωτικοί και αργόσχολοι για να συζητήσουν και να επιλύσουν όλα τα προβλήματα που απασχολούσαν και προβλημάτιζαν την ελληνική κοινωνία. Με θαμνίνες όπως ο δήμαρχος Ανάργυρος Πετράκης, ο Σούτσος, ο Ραγκαβής, ο Στρέφης, ο Κολιάτσος και πολλοί άλλοι, έκλεισε στα τέλη της δεκαετίας του 1970. Το δε ιστορικό ακίνητο όπου στεγαζόταν, γωνία Αιόλου και Ερμού, πουλήθηκε για να κατεδαφιστεί το 1932*».

«*Το δεύτερο από τα ονομαστά καφεενία*», αναφέρει ο Επ. Στασινόπουλος, τον οποίο επικαλείται ο Χατζιώτης, «*ήταν των "Αγυωνιστών", στην πλατεία του Σιντριβανιού, κάτω από το σπίτι του Τζαβέλλα. Η ατμόσφαιρα σε αυτό ήταν διαφορετική από την "Ωραία Ελλάδα". Η πελατεία του είχε καθαρά ελληνικό χρώμα. Η φουστανέλα και η νησιώτικη βράκα κυριαρχούσαν. Οι επισμητότεροι από τους αρχηγούς της Επανάστασης πηγαιναν στο καφεενίο συνοδευόμενοι από τους παραγικούς τους, που τους κουβαλούσαν τους ναργιλέδες και τα τσιμπούκια και φρόντιζαν να μη σβήνει η φωτιά από αυτά*». Η «**Αστόρια**» ήταν ένα πολυτελές καφεενίο, που συνήθως χαρακτηριζόταν ως ζαχαροπλαστείο. Πολυσύχναστο σχεδόν όλες τις ώρες του 24ώρου, αποτελούσε ένα πολύβουο «κέντρο διερχομένων» και φυσικά τόπο συνάντησης των Αθηναίων. Βρισκόταν στη γωνία της Αιόλου 105 και της λεωφόρου Πανεπιστημίου και διέκοψε υποχρεωτικά τη λειτουργία του κατά τη δεκαετία του 1960, όταν το ακίνητο στο οποίο στεγαζόταν γκρεμίστηκε για να ανεγερθεί η πολυώροφη οικοδομή που υπάρχει και σήμερα.

Ο Χάφτας και το καφεενίο του

Ο **Δημήτρης Χάφτας**, γεννηθείς το 1779 στην Τρίπολη και μεταναστεύσας στη Σμύρνη, πολέμησε και διακρίθηκε για την ανδρεία του στους αγώνες της Επανάστασης. Όταν πλησίαζε τα 60 αποφάσισε να δημιουργήσει οικογένεια και παντρεύτηκε μια 14χρονη! Το 1845 ανοίγει καφεενίο στην αδιαμόρφωτη τότε περιοχή που αργότερα θα λάβει το όνομά του. Τα **Χαφτεία**. Το καφεενίο, στο ισόγειο του σπιτιού του, είναι στη γωνία όπου αρκετά χρόνια αργότερα θα διαμορφωθεί η γωνία των οδών Αιόλου και Σταδίου και γνωρίζεται μεγάλη επιτυχία.

Τα βιβλιοπωλεία της εποχής

Η οδός Αιόλου θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως το λίκνο των αθηναϊκών βιβλιοπωλείων. Σύμφωνα με τον Οδηγό του **Μιλτιάδη Μπούκα**, το 1875 στην Αθήνα υπήρχαν **16 βιβλιοπωλεία**, 7 από τα οποία λειτουργούσαν στην οδό Αιόλου. Ένα από τα πρώτα, με βραχύ όμως βίο, δύο ή τρία χρόνια, ήταν του Γερμανού **Βικέντιου Ριτς**, ο οποίος το 1837 διαφήμιζε τα βιβλία του στις εφημερίδες της εποχής. Φυσικά, τα περισσότερα από τα βιβλία που υπήρχαν στα ράφια ήταν ξενόγλωσσα, απευθύνονταν, δηλαδή, κατά κύριο λόγο στους ξένους που συνέρρεαν στην Αθήνα εκείνα τα πρώτα χρόνια είτε για να εγκατασταθούν εδώ είτε ως περιηγητές. Η Αιόλου φιλοξένησε και τη μεγαλύτερη οικογένεια βιβλιοπωλών-βιβλιοεκδοτών της Ελλάδας, την οικογένεια του **Δημητρίου Φέξη**, τον οποίο ακολούθησαν οι γιοι του Γεώργιος και Αναστάσιος. Ο Γεώργιος, μάλιστα, εισήγαγε την εξής καινοτομία: κατέστησε το βιβλίο προσιτό σε ευρύτερους κύκλους, καθιερώνοντας το σύστημα

της αγοράς και πληρωμής με δόσεις. Ο Γεώργιος Φέξης εγκατέλειψε την οδό Αιόλου στις αρχές του 20ού αιώνα για να μεταστεγάσει την επιχείρησή του στην οδό Πατισίων, στην πασίγνωστη έκτοτε **στοά Φέξη**.

Ο πρώτος αθηναϊκός δρόμος που ασφαλτοστρώθηκε

Η σκόνη το καλοκαίρι και η λάσπη τον χειμώνα ήταν το χαρακτηριστικό γνώρισμα των αθηναϊκών δρόμων και όλες οι προσπάθειες που είχαν γίνει για να αντιμετωπιστεί αυτή η μάστιγα είχαν αποτύχει. Στις αρχές του 20ού αιώνα όμως, η Αθήνα ευτύχησε να έχει ένα δραστήριο δήμαρχο, τον **Σπύρο Μερκούρη**, που με αποφασιστικότητα θέλησε να λύσει αυτό το πρόβλημα. Και η λύση ήταν να ασφαλτοστρωθούν οι δρόμοι της Αθήνας, αρχής γενομένης από την οδό Αιόλου, με τη σύμβαση να υπογράφεται τον Αύγουστο του 1905. Πολλά χρόνια πριν, ήδη από το 1840, η Αιόλου ήταν από τους πρώτους δρόμους που είχαν λιθοστρωθεί.

Τα καταστήματα που έγραψαν ιστορία

Τη δεκαετία του 1840 έρχεται στην Ελλάδα ένα άγνωστο μέχρι τότε προϊόν: η **τσιοκολάτα**. Την έφερε ο **Σπυρίδων Παυλίδης**, ιδρυτής της **σοκολατοποιίας Παυλίδου**, εν έτει 1841, που σίγουρα μπορεί να διεκδικήσει τον τίτλο της πρώτης και αρχαιότερης ελληνικής βιομηχανίας. Όλα ξεκίνησαν από τη γωνία Αιόλου και Βύσσης, όπου ο Παυλίδης έστησε το πρώτο του γλυκισματοπωλείο, προσφέροντας μπακαλαβάδες, λουκούμια και κουφέτα όμως η τσιοκολάτα θα κάνει τους Αθηναίους να σκηματίζουν ουρές έξω από το κατάστημά του. Λίγα χρόνια αργότερα, το 1854, ο ανήσυχος Παυλίδης θα λανσάρει τη σοκολάτα υγείας, αφού πρώτα μάλιστα τη διαφήμιζε ως... φάρμακο! Ο Παυλίδης πέθανε άκληρος και το έργο του συνέχισαν οι πέντε ανιψιόι του, μέχρι που πέθανε και ο τελευταίος, ο Γεώργιος, με τη σοκολατοποιία να εξαγοράζεται από την Jacobs Suchard και να εξακολουθεί να κυκλοφορεί έως και σήμερα, έχοντας φανατικούς φίλους.

Σε εποχές που η έννοια του σούπερ μάρκετ ήταν ακόμη άγνωστη, άρχισε τη λειτουργία του ένα παντοπωλείο που έμοιαζε με σούπερ μάρκετ. Ήταν το **παντοπωλείο του Παναγιώτη Θανόπουλου**, το οποίο υπήρξε το μεγαλύτερο της Αθήνας μέχρι και αρκετά χρόνια μετά τον πόλεμο. Ο Θανόπουλος το έστησε το 1877 στον αριθμό 153 προσφέροντας μέχρι και ρώσικο χαβιάρι, ενώ ήταν από τους πρώτους επιχειρηματίες που συνειδητοποίησε τον ρόλο της διαφήμισης. Ο Θανόπουλος πέθανε το 1914 σε ηλικία 62 ετών και την επιχείρηση ανέλαβε ο, ανήλικος ακόμη, γιος του Παντελής, ο οποίος επίσης υπήρξε καινοτόμος. Μεταξύ άλλων, προσέλαβε την πρώτη γυναίκα υπάλληλο, ενώ εισήγαγε και τη διανομή προϊόντων σε απομακρυσμένα σημεία, όπως η Κηφισιά και το Φάληρο.

Η μακροβιότερη επιχείρηση της οδού Αιόλου, η οποία λειτουργεί έως και σήμερα, στην Αιόλου 61, είναι το κατάστημα οικοδομικών υλικών και οικιακού εξοπλισμού, του Γεώργιου Ν. Σγούρδα. Ιδιαίτερη της τη γεγονός ότι σε αντίθεση με άλλες επιχειρήσεις, που ξεκίνησαν από την Αιόλου αλλά στη συνέχεια μετακόμισαν αλλού, το **σιδηροπωλείον-υαλοπωλείον Σγούρδα** παρέμεινε εδώ – κι έκλεισε 143 χρόνια λειτουργίας.

Μολυβένια στρατιωτάκια, κουρδιστά αυτοκινητάκια και όμορφα ντυμένες κούκλες που ανοιγόκλειναν τα μάτια και φώναζαν «μαμά», κατέκλυζαν τον παράδεισο των παιδιών: το **κατάστημα παιχνιδιών του Γεωργίου Τσοκά**, στον αριθμό 52, που ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1887 και για δεκαετίες διατηρούσε το ουσιαστικό μονοπώλιο στην αγορά του παιχνιδιού. Η φήμη που απέκτησε το κατάστημα του Τσοκά δεν ήταν τυχαία. Κάθε χρόνο επισκεπτόταν την περίφημη έκθεση παιχνιδιών της Νυρεμβέργης, απ' όπου επέλεγε τα παιχνίδια που θα ενθουσίαζαν τον παιδόκοσμο της Αθήνας. Τα πράγματα, όμως, μετά τον πόλεμο άλλαξαν. Ο Τσοκάς, όπως κάποιες ηλικιωμένες αρχόντισσες που αρνιούνται να αποδεχθούν τους νέους κοινωνικούς κανόνες και προτιμούν να αποτραβηχτούν στη μοναξιά τους, άρχισε να νιώθει πως η αγορά του παιχνιδιού είχε αλλάξει, αλλά εκείνος δεν ήθελε να το παραδεχτεί. Τελικά, το ιστορικό αυτό κατάστημα που είχε κάνει ευτυχισμένα τόσα παιδιά, υποχρεώθηκε να διακόψει τη λειτουργία του, με την τρίτη γενιά στα νηπία, τη δεκαετία του 1960.

Στις αρχές του 1930 μια ακόμη επιχείρηση, που στα επόμενα χρόνια επρόκειτο να γίνει πασίγνωστη στην ελλη-

Αιόλου 95 και Ευπόλιδος (πλατεία Λουδοβίκου): Ανεγέρθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1850 και ήταν ένα από τα υψηλότερα κτίρια (πενταώροφο) της Αθήνας. Στέγασε το «Ξενοδοχείο του Στέμματος». Τα εγκαίνια έγιναν την 21η Δεκεμβρίου 1861. Ιδιοκτήτης: Ευσταθία Μπτζοπούλου.

Αριστερά, η οδός Αιόλου στα τέλη του 19ου αιώνα. Εικόνα ειδυλλιακή: δέντρα, ιπποσιδηρόδρομος και κάποιες... κοτρώνες στο οδόστρωμα, που βέβαια δεν έχει γνωρίσει ακόμη την πολυτέλεια της ασφάλτου. Δεξιά, η γωνία Αιόλου & Σταδίου κάπου 25 χρόνια αργότερα. Πεζοί και αυτοκίνητα έχουν εισβάλει και πλημμυρίζουν το άλλοτε ερημικό σταυροδρόμι, που έχει πλέον καταστεί ένα από τα πιο πολυσύχναστα σημεία της Αθήνας.

νική αγορά, εγκαθίσταται στα Χαρτεία και συγκεκριμένα στην οδό Αιόλου. Είναι το **καφεκοπτείο του Λουμίδη**. Τα τρία αδέρφια Λουμίδη είχαν ξεκινήσει ήδη από τον Πειραιά, από το 1910, με παντοπωλείο που σύντομα ειδικεύτηκε στο καβούρντισμα του καφέ και ερχόμενα στην Αθήνα δημιούργησαν τον πρώτο επώνυμο ελληνικό καφέ, τον «Παπαγάλο». «*Εκαστος στο είδος του και ο Λουμίδης στους καφέδες*» ήταν το σλόγκαν που εμφανίστηκε το 1927, με την επιχείρηση να συνεχίζει την επιτυχημένη της πορεία έως και σήμερα.

Μέχρι και τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στην Αθήνα υπήρχαν τρία μεγάλα καταστήματα. Τα δύο από αυτά, οι «**Αδελφοί Λαμπρόπουλοι**» και ο «**Δραγώνας**» ήταν στην Αιόλου και μόνο το τρίτο, ο «**Χρυσικόπουλος**», είχε τολμήσει να εγκατασταθεί εκτός Αιόλου, στη Σταδίου. Τα καταστήματα «Αδελφοί Λαμπρόπουλοι» απέκτησαν πανελλήνια αίγλη. Απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας έρχονταν εδώ για να προμηθευτούν όχι μόνο είδη ρουχισμού, αλλά πάσης φύσεως αγαθά. Παρόμοια φήμη είχε και ο Δραγώνας, μέχρι τον εμπρησμό της 7ης Ιουλίου 1981, όταν το δεκαώροφο κτίριο τυλίχτηκε στις φλόγες. Η αστυνομία ουδέποτε κατόρθωσε να ανακαλύψει τους εμπρηστές και οι ζημιές που υπέστη ο «Δραγώνας» από τον εμπρησμό αλλά και από τα νερά της πυροσβεστικής ήταν τεράστιες. Μια ακόμη καταστροφή ήταν η διαπίστωση των ανακριτικών αρχών ότι δεν υπήρξε «ολική καταστροφή», με αποτέλεσμα οι πέντε ασφαλιστικές εταιρείες στις οποίες ήταν ασφαλισμένη η επιχείρηση να αρνηθούν να καταβάλουν οποιαδήποτε αποζημίωση μέχρι το τελικό πόρισμα. Τελικά, ο «Δραγώνας» υποχρεώθηκε να τερματίσει την αιωνόβια παρουσία του στην ελληνική αγορά το 1987, έχοντας πρώτα καλύψει όλες τις υποχρεώσεις του τόσο έναντι του Δημοσίου, όσο και των εργαζομένων και των προμηθευτών του.

Μινιόν: Από περίπτερο στο μεγαλύτερο πολυκατάστημα

Αυτή η ιστορία θα μπορούσε να ήταν σενάριο ταινίας, καθώς το μεγαλύτερο πολυκατάστημα της Αθήνας, το Μινιόν, ξεκίνησε από ένα περίπτερο, με δημιουργό τον **Γιάννη Γεωργακά**. Ο Γεωργακάς ήρθε στην Αθήνα όταν ήταν 13 ετών, το 1926, αναζητώντας εργασία. Δούλεψε ως μπακαλόγατος, σερβιτόρος, πλασιέ, μέχρι και τσιλιαδόρος κάποιου παπατζή! Μέχρι που το 1934 συνεργάστηκε με τον Άγγελο Σεραφειμίδη που είχε το «**Μινιόν**», ένα περίπτερο στην οδό Αιόλου, μπροστά από το κτίριο με αριθμό 104. Όταν μετά τον πόλεμο ο Σεραφειμίδης αποφάσισε να μετεγκατασταθεί στην Αμερική, ο Γεωργακάς συνέχισε μόνος την επιχείρηση, με το περίπτερο, το 1949, να έχει εξελιχθεί πλέον σε «κατάστημα νεωτερισμών», που έχει εγκατασταθεί στην Πατησίων 13. Τα επόμενα χρόνια το «Μινιόν» θα γνωρίσει εκπληκτική πρόοδο και σιγά σιγά θα επεκταθεί και θα καταλάβει όλο το οικοδομικό τετράγωνο! Μέχρι που το «Μινιόν» θα πέσει θύμα εμπρησμού (και σε αυτήν την περίπτωση οι δράστες δεν θα ανακαλυφθούν ποτέ), με την επιχείρηση, παρά τις προσπάθειες του Γεωργακά, να μην καταφέρει να ορθοποδήσει ποτέ ξανά.

Ο δρόμος που σε οδηγεί στην ωραιότερη τοποθεσία του κόσμου

Η μεγάλη ακμή της Αιόλου συνεχίστηκε μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα. Στη συνέχεια, καθώς η Αθήνα απλωνόταν και ο πληθυσμός της πολλαπλασιαζόταν, άλλαξε μορφή και «προσωπικότητα». Δεν έπαψε να είναι ένας από τους εμπορικότερους δρόμους της Αθήνας αλλά η φυσιογνωμία της αλλοιώθηκε, έγινε πιο «λαϊκή», με τα παραδοσιακά καταστήματα με είδη πολυτελείας να μεταναστεύουν σε άλλα κεντρικά σημεία (Βουκουρεστίου, Σταδίου κ.λπ.), αλλά ακόμη και σε γειτονιές που πριν από το 1900 ουσιαστικά δεν υπήρχαν (όπως η Κυψέλη, τα Πατήσια και οι Αμπελόκηποι). Όπως αναφέρει ο Κώστας Χατζιώτης, ο εμπρησμός τριών από τα τέσσερα μεγάλα καταστήματα της Αιόλου, του Δραγώνα, του Κατράντζου και του Κρυστάλ, έφερε βαρύτατο πλήγμα διότι εκτός από τις άμεσες συνέπειες, προκάλεσε και ένα αίσθημα ανασφάλειας και φόβου στους Αθηναίους. Τα πράγματα άλλαξαν όταν η Αιόλου πεζοδρομήθηκε, ύστερα από προσπάθειες του Συνδέσμου Αναβάθμισης του Ιστορικού Κέντρου. Η Αιόλου, απαλλαγμένη από τον ενοχλητικό φόρτο των οχημάτων, έγινε πάλι ένας δρόμος φιλικός προς τους πεζούς. Και οι Αθηναίοι «ανακάλυψαν» τη χαμένη γοητεία της. Διότι όπως έγραψε και ο David George Hogarth αγναντεύοντας την Ακρόπολη, «*η οδός Αιόλου δεν είναι ο ωραιότερος δρόμος της Αθήνας, αλλά σε οδηγεί στην ωραιότερη τοποθεσία του κόσμου*». **Α**

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

Look

DELUXE HELLAS
Γυαλιά ηλίου Gucci

SELF PORTRAIT
Κρεπ μίντι φόρεμα με πούπουλα €455

PENNY BLACK
Μάλλινο πουλόβερ €155

VANS
Παπούτσια Old Skool

HOGAN
Δερμάτινη ζώνη με logo €220

ESSENCE
Ρουζ Blush Crush no 70 Berry

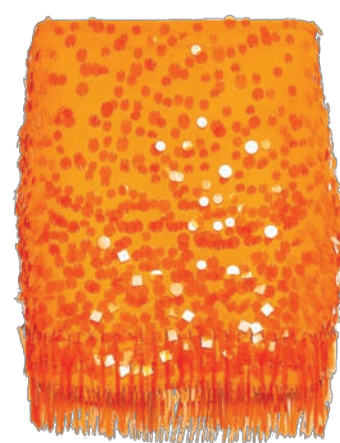
ADIDAS
Παντελόνι Adicolor classics firebird €65

MAC COSMETICS
Λιπ γκλος για όγκο Squirt Plumping €29

Υπάρχουν και αλλού πορτοκαλιές που κάνουν orange d'Hermès τσάντες

MY THERESA
Μίνι φούστα με παγιέτες Staud €219

KALOGIROU
Πέδιλα Bettina Vermillon €375

THE BODY SHOP
Unisex άρωμα Full Orange Blossom 75 ml €35

HERMÈS
Βινύλ Kelly Bag 1998

CITY GUIDE

Κωνσταντίνος Καρύδης

Γιαν Λισέτσκι

© THOMAS BRILL

© CHRISTOPH KÖSTLIN

Chamber Orchestra of Europe

Ο Κωνσταντίνος Καρύδης στο Μέγαρο

Ο βραβευμένος αρχιμουσικός μάς προσκαλεί σε ένα ταξίδι στον μουσικό χρόνο με την **Chamber Orchestra of Europe** και τον νεαρό βιρτουόζο πιανίστα **Γιαν Λισέτσκι**

Μια κορυφαία συνάντηση υπόσχεται το Φεστιβάλ της Ανοιξης στη λήξη του, καθώς ο **Κωνσταντίνος Καρύδης** θα καθοδηγήσει την Ορχήστρα Δωματίου της Ευρώπης σε ένα πρόγραμμα υψηλών ερμηνευτικών αξιώσεων.

Έχοντας εμφανιστεί στα περίφημα BBC Proms στο Άλμπερτ Χολ του Λονδίνου και συνεργαστεί με εμβληματικά σύνολα (όπως οι Φιλαρμονικές της Βιέννης, του Βερολίνου, του Έλβα και του Μονάχου, αλλά και με τη Συμφωνική WDR της Κολωνίας), ο Έλληνας περιζήτητος μάεστρος επιστρέφει στην Αθήνα στις 20 Απριλίου. Προσεκτικός και ταλαντούχος, δεν παύει να εμβαθύνει συνεχώς στα μουσικά έργα. Σε καθένα «βρίσκει την πιο κατάλληλη ηχητική αύρα και αναπτύσσει έναν πλούτο χρωμάτων που μπορεί να προκύψει μόνο όταν αφουγκράζεται κανείς τις πιο

λεπτές αποχρώσεις, τις πιο μικρές λεπτομέρειες των μουσικών φράσεων, εντέλει όταν κατανοεί την «καρδιά», το εσωτερικό των έργων», έχει γράψει ο μουσικοκριτικός Karl Harb.

Με το γνώριμο στιλ του, χωρίς μπαγκέτα, θα βρεθεί στο πόντιουμ της Αίθουσας Χρήστος Λαμπράκης για να ξετυλίξουν με τον Γιαν Λισέτσκι και τους μουσικούς της Chamber Orchestra of Europe το *Τέταρτο κοντσέρτο για πιάνο* του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν, καθώς και το *Τρίτο* από τα *Είκοσι τέσσερα προλούδια για πιάνο* του Ντμίτρι Σοστακόβιτς. Πιανίστας της λεπτομέρειας, ο 28χρονος Καναδός σολίστ, που κέρδισε το αθηναϊκό κοινό το 2013 στην πρώτη του εμφάνιση στο Μέγαρο, φημίζεται για τη «γνησιότητα, τη λυρικήτητα και την ευφυΐα» σύμφωνα με τους *New York Times*.

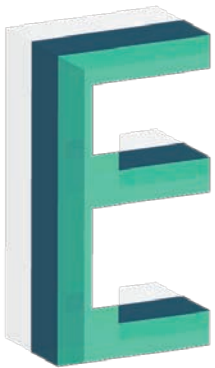
Οι συνθέσεις των δύο μεγάλων μουσουργών θα έχουν την τιμη-

τική τους στο πρόγραμμα, που περιλαμβάνει ακόμα τη *Συμφωνία αρ. 4* του Μπετόβεν, τα *Δύο κομμάτια για οκτέκτο εγχόρδων* του Σοστακόβιτς, καθώς και το *Προλούδιο στη μνήμη του Σοστακόβιτς για δύο βιολιά* του Άλφρεντ Σίντκε.

Το ίδιο βράδυ, όμως, το κοινό θα έχει την ευκαιρία να απολαύσει έργα του Αμερικανού Τσαρλς Άιβς (*Υμνος: Largo Cantabile*) και των Ελλήνων συνθετών Περικλή Κούκου (*Adagio για ορχήστρα εγχόρδων* από την καντάτα *Οι Πέρσες*) και Νίκου Σκαλκώτα (*Πέντε ελληνικοί χοροί*).

INFO Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης, Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη, 2107282333, megaron.gr, 20 Απριλίου στις 20:30
Χορηγός ΑΙΓΕΑΣ - ΑΜΚΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ & ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΕΡΓΟΥ

© JULIA WESELY

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Μην χάνσετε αυτή την εβδομάδα

10

Θέατρο, συναυλίες, εκθέσεις. Πολιτιστικές προτάσεις που μας εντριγκάρουν αυτό το επτάήμερο

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

© ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΖΙΓΚΟΤΖΙΔΟΥ

1 Η επιστροφή του Ευριπίδη Λασκαρίδη

Ο κεντρικός χαρακτήρας της καινούργιας του παράστασης τον «πρωτοεπισκέφθηκε» σ' ένα όνειρο στη Λιέγη, αλλά στην Ιαπωνία συνάντησε έναν πολιτισμό συγγενικό με το σύμπαν που δημιουργεί. Το «Lapis Lazuli», το νέο «πετράδι» στην εργογραφία της ομάδας **Osmosis** ξεκινά από την Αθήνα την παγκόσμια περιοδεία του. Μέσα από τους παράξενους αλλά και ευαίσθητους ήρωές του εστιάζει στην υπαρξιακή μας σχέση με τον φόβο και το τρομακτικό και επιζητά να εξερευνήσει μια σειρά από δίπολα, όπως το υλικό με το πνευματικό, το ονειρικό με το εφιαλτικό και το συνειδητό με το ασυνείδητο.

Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, 4 έως 21 Απριλίου

© ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

2 Μια Pietà για εκείνες που «χάθηκαν»

Η παράσταση θεάτρου τοκιμαντέρ της **Μάρθας Μπουζιούρη** που συγκλίνει στην αρχή της σεζόν επανακάμπτει για να θέσει στο επίκεντρο το επώδυνο θέμα των γυναικοκτονιών. Με οδηγό τις αφηγήσεις πέντε γυναικών που βίωσαν την υπέρτατη απώλεια, τη δολοφονία του παιδιού τους (τις μητέρες των Ελένης Τοπαλούδη, Ερατώς Μανωλακέλλη, Ντόρας Ζαχαριά, Γαρυφαλλιάς Ψαρράκου και Σοφίας Σαββίδου), αλλά και βιωματικό υλικό των ηθοποιών, η Pietà βαδίζει στα μονοπάτια της απώλειας, του πένθους, αλλά και της αναγέννησης.

Σύγχρονο Θέατρο, από 5 Απριλίου

3 Η «Τιμάνδρα» σε πανελλαδική πρεμιέρα

Το έργο του πολυβραβευμένου Έλληνα συγγραφέα **Θοδωρή Καλλιφατίδη**, ο οποίος ζει στη Σουηδία, μας συστήνει η **Χρύσα Καψούλη** σε μια παράσταση που αντλεί τη θεματική της από μια εταιρία της αρχαιότητας, όμως θίγει διαχρονικά ζητήματα, όπως ο έρωτας, ο πόλεμος, η εξουσία και η γυναικεία σεξουαλικότητα. Την Τιμάνδρα, μητέρα της περίφημης Λαΐδας και ερωμένη του **Αλκιβιάδη** ενσαρκώνουν σε διαφορετικές στιγμές της ζωής της η **Δήμητρα Χατούπη**, η **Νάνα Παπαδάκη** και η **Βάλια Παπαχρήστου**.

Θέατρο ΕΛΕΡ-Ελένη Ερήμου από 6 Απριλίου

4 Ο Ally Rosenberg και η... Μυϊκή μνήμη

Στα γλυπτά και τις εγκαταστάσεις του υιοθετεί μια προσωπική προσέγγιση στην εξερεύνηση της ανθρώπινης μορφής και συνδυάζει ποικίλα υλικά, με διάθεση να αποκαλύψει τη δυναμική σχέση μεταξύ εικόνας και αντικειμένου. Δύο χρόνια μετά την τελευταία του ατομική στην Αθήνα, ο Βρετανός καλλιτέχνης παρουσιάζει τη νέα του δουλειά. Υπό τον τίτλο «Muscle memory» ασχολείται με τις πολλές πλευρές συνδέσεις –υλικές, εικονικές, συναισθηματικές και δομικές– μεταξύ σώματος, μνήμης και μύθου, κλείνοντας το μάτι περιπαικτικά στα παραδοσιακά ανδρικά πρότυπα.

Δύο Χωριά, 6 Απριλίου έως 11 Μαΐου

5 Σαββατόβραδο με τον Tommy Guerrero

Το όνομά του φέρνει στο νου αστικές διαδρομές με skateboard αφού υπήρξε μέλος της θρυλικής ομάδας Bones Brigade. Έπαιζε όμως ήδη μουσική από τα τέλη της δεκαετίας του '70, μεγαλώνοντας σε ένα περιβάλλον όπου η κουλτούρα του DIY punk και του skateboard είχαν τον πρώτο ρόλο. Με το νέο του άλμπουμ «Amber of Memory» στις αποσκευές του και διάθεση για αυτοσχεδιασμούς, ο Tommy Guerrero κλείνει την ευρωπαϊκή του περιοδεία στην Αθήνα. Τη συναυλία ανοίγει ο αδελφός του, Tony, με το μουσικό του project El Diablitos.

Gazarte Ground Stage, 6 Απριλίου από τις 20:30

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΞΕΙΣ

7 Οι Emperor ζωντανά στην Αθήνα μετά από 27 χρόνια

Στο τρίτο σε σειρά και μακροσκελέστερο συναυλιακό τους reunion, έχοντας πλέον εμφανιστεί ζωντανά ως headliners στα μεγαλύτερα φεστιβάλ σκληρού ήχου, οι Νορβηγοί θρύλοι του black metal Emperor ξεκύνονται ξανά στις σκηνές ανά τον κόσμο, για one-off shows. Το Σάββατο επιστρέφουν στην Αθήνα με μια best-of setlist, σε μία μοναδική ζωντανή εμφάνιση, που ήδη προβλέπεται θρυλική. Opening act, οι Αθηναίοι black metallers, **Lucifer's Child**. Δ.Α.

Floyd Live Music Venue,
6 Απριλίου στις 20:30

©VOID REVELATIONS

9 Φεστιβάλ Πανεπιστημιακού Θεάτρου

Τι «μαγειρεύουν» οι φοιτητές του Τμήματος Θεάτρου του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης; Τέσσερα έργα που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο του μαθήματος του Μιχαήλ Μαρμαρινού την περίοδο 2022-23 ταξιδεύουν στην Ελευσίνα. Ευκαιρία να ανακαλύψουμε νέα πρόσωπα, τα κείμενα που τους εντριγκάρουν και πώς τα προσεγγίζουν σκηνικά μέσα από τις παραστάσεις «Όλοι όσοι γίναν δρόμοι» (σε σκηνοθεσία Αριάδνης Ζούπινα), «Μάθημα ανατομίας» (με τη ματιά της Ειρήνης Σεβαστοπούλου), «Λάμπη οπαλίου» (σε σκηνοθεσία Γεωργίας Διάκου) και «Πάτι & Ρόμπερτ» (από την Αλεξία Παραμύθα). Είσοδος ελεύθερη με δελτία προτεραιότητας.

Σινέ Ελευσίς, 6 & 7 Απριλίου

«Όλοι όσοι γίναν δρόμοι»

10 Γυναίκες του κόσμου στην Αθήνα

Η Ρωσίδα Nadya Tolokonnikova, ιδρυτικό μέλος της φεμινιστικής-ακτιβιστικής καλλιτεχνικής συλλογής Pussy Riot, η βραβευμένη Βρετανίδα συγγραφέας Deborah Levy, η ιστορικός τέχνης, δημοσιογράφος και συγγραφέας του «The Story of Art Without Men» Katy Hessel και η Αυστραλή θεατρική συγγραφέας Suzie Miller δίνουν το παρών στο φετινό **WOW - Women of the World Athens**. Το διεθνές φεστιβάλ για γυναίκες, θηλυκόπτες και non-binary άτομα επανακάμπτει με ομιλίες και συζητήσεις (για ζητήματα όπως η ενδοοικογενειακή βία, τα εργασιακά δικαιώματα των γυναικών αλλά και ο έμφυλος σχεδιασμός των πόλεων), εκθέσεις φωτογραφίας, εργαστήρια, σκηνική ανάγνωση του έργου «Prima Facie» από την Αλεξία Καλτσίκη, προβολές, συναυλίες κ.ά.

ΚΠΣΝ, 6 έως 8 Απριλίου

8 Μπίρες και μουσική στην παραλιακή

Ένα τριήμερο με 300 ετικέτες ελληνικής μπίρας από 24 παραγωγούς, ζωντανή μουσική και γευστικές επιλογές υποσχεται το **1st Greek Beer Festival Only Craft**. Τη αυλαία των συναυλιών θα ανοίξουν το βράδυ της Παρασκευής το ethnic-rock συγκρότημα **Koza Mostra** και οι **Dirty Caravan**.

Το Σάββατο στη σκηνή ανεβαίνουν οι **Group in Therapy**, οι **Los Tre** και οι **The Swingin' Cats** και η **Rosey Blue** με διάθεση να μας ξεσηκώσουν για χορό. Ενώ την Κυριακή τον ρυθμό θα δίνουν οι **Blue Balls**, οι **Khirk** (ισορροπώντας ανάμεσα στο rock'n'roll και την παραδοσιακή μουσική) και οι **Pink Vanity** με indie rock και rock νότες.

Στάδιο Ειρήνης & Φιλίας,
περιστύλιο, 5 έως
7 Απριλίου

©ΠΕΠΗ ΛΟΥΝΑΚΑΚΗ

6 «Ωδή στη φιλία» από τη Γεωργία Καρύδη

«Μια παρτιτούρα συνύπαρξης» χτίζει η καλλιτέχνη, μουσικός και περφόρμερ σε διάλογο με την επιμελήτρια **Αγγελική Τζωρτζακάκη** στο πλαίσιο των εκθέσεων THF RAW. Με αφετηρία τη φωνή, τη μουσική και τη φεμινιστική λογοτεχνία γύρω από τη φιλία, δημιουργεί γραφικές και λεκτικές παρτιτούρες, μια κινούμενη ηχητική εγκατάσταση, μια γλυπτική παρέμβαση και ένα πρόγραμμα παραστατικών δράσεων, καλώντας μας να συμμετέχουμε σε μια προσωπική, αλλά και από κοινού συνθήκη, όπου η σκηνή και ο δημόσιος χώρος συναντώνται.

Ίδρυμα Β. & Μ. Θεοχαράκη, 4 Απριλίου έως 31 Μαΐου (εγκαίνια στις 18:00-21:00)

meaning
without
understanding

©ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΑΣΜΑΝΙΔΗ

Εκθεση Φωτογραφίας Πορτραίτα
Γυναικών, Ξάνθη 2009

© SARAH HADLEY

Suzie Miller

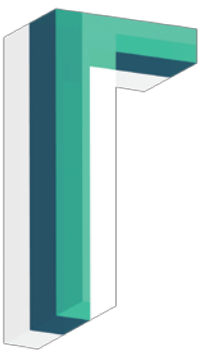

© LILY BERTRAND-WEER

Katy Hessel

Deborah
Levy

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
ΝΕΝΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Μεταφυσικό

Oh Dio

Ραντεβού στους αμπελώνες

7 νέα και ωραία wine bars της Αθήνας

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ

Όχι πολλά χρόνια πριν, ο όρος «wine bar» ήταν σχεδόν ανύπαρκτος στην πραγματικότητα της αθηναϊκής εξόδου. Καλό κρασί μπορούσες να απολαύσεις μόνο σε κάποιο αντίστοιχο «καλό» εστιατόριο και σίγουρα όχι με τον τρόπο που απολαμβάνουμε και δοκιμάζουμε σήμερα το κρασί. Με την άνοση του ελληνικού αμπελώνα αυτό πήρε σιγά σιγά να αλλάζει. Τα πρώτα wine bars άρχισαν δειλά να κάνουν την εμφάνισή τους, να προσφέρουν ωραία κρασιά σε καλές τιμές, όχι μόνο σε φίλην αλλά και σε ποτήρι. Χάρη σε αυτές τις μικρές οινικές γωνιές που δημιουργήθηκαν στην πόλη, το κρασί άλλαξε θέση και από τις κάβες των fine dining εστιατορίων μπήκε στην καθημερινότητά μας, σε εκείνη τη χαλαρή έξοδο μετά τη δουλειά, στις απλές συναντήσεις μεταξύ φίλων, στα πλιόλουστα μεσημέρια της γειτονιάς. Τώρα πια το γνωρίζουμε κι εμείς καλύτερα – λέξεις όπως «Κυδωνίτσα» ή «Βιδιανό» δεν είναι πια άγνωστες, αντίθετα μπορούν να δώσουν την ευκαιρία για μια καλή συζήτηση στην παρέα, ενώ και η τιμή για ένα ποτήρι από αυτές τις ελληνικές ποικιλίες σίγουρα δεν είναι απρόσιτη. Ένα ποτήρι κρασί στοιχίζει το ίδιο ή και λιγότερο από ένα ποτό και σ' αυτά τα καινούργια αγαπημένα στέκια μπορείς να το πιεις το ίδιο ευχάριστα σκέτο, τσιμπολογώντας κάποιον νόστιμο μεζέ ή και συνοδεύοντάς το με ένα πλήρες γεύμα. Τα wine bars μάς δίνουν την ευκαιρία να δοκιμάσουμε όσο το δυνατόν περισσότερα κρασιά και ταυτόχρονα κινητοποιούν το ενδιαφέρον μας να μάθουμε περισσότερα για το μαγικό σύμπαν του κρασιού. Πώς να μην τα αγαπήσουμε;

Από τα ελάχιστα, μετρημένα στα δάχτυλα, wine bars του 2010, σήμερα στο κέντρο της πόλης αλλά και στα

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

Επτά Μάρτυρες

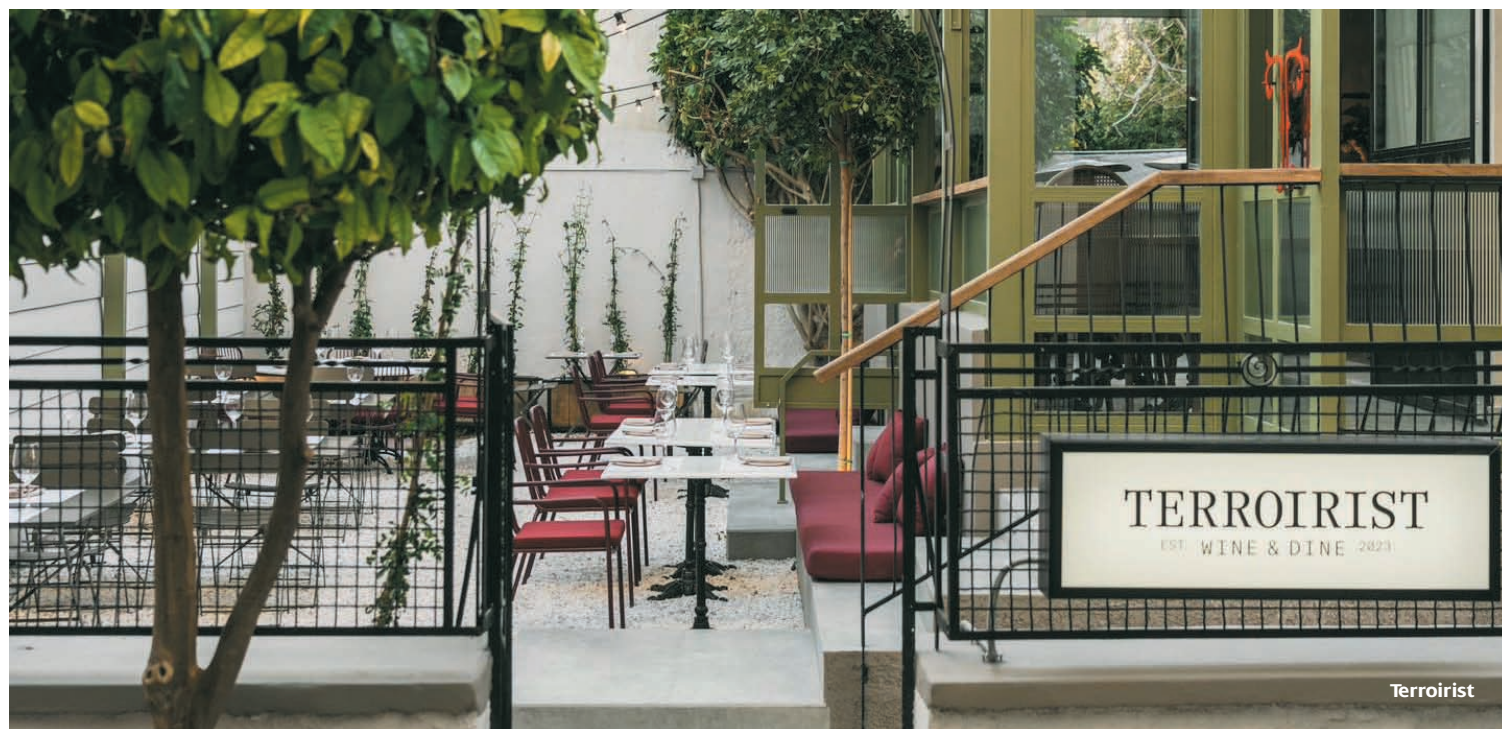
Fysika by Dough

Gamay

Glug Glug

Terroirist

προάστια και στις γειτονιές, παντού θα δεις ένα ακόμη, με τα φωτάκια του ανοιχτά να σε περιμένει. Τα παρακάτω επτά άνοιξαν μόλις τον τελευταίο χρόνο, και είναι όλα υπέροχα!

Gamay

Προφέρεται «γκαμέ» – για τα μάτια του κόσμου, μια που δεν νομίζω ότι το έχει πει ποτέ κανένας μας έτσι. Στην πραγματικότητα η «Gamay» είναι μια από τις παλαιότερες ποικιλίες του γαλλικού αμπελώνα, οπότε μπράβο για την ονομασία, είναι πανέξυπνη. Το Gamay, που λέτε, μοιάζει με καθαρόαιμο μπαρ, γύρω από την μπάρα του συμβαίνουν όλα, ενώ συχνά θα τσουγκρίσεις το ποτήρι σου όρθιος. Η διαφορά είναι ότι αυτό το ποτήρι αντί για τζιν τόνικ περιέχει κρασί από κάποια γωνιά του κόσμου. Πληθώρα σε ενδιαφέρουσες ετικέτες (120), πολλές και σε ποτήρι (γύρω στις 20), μαζί και ένα πολύ νόστιμο μενού που επιμελήθηκε ο γνωστός Κερκυροισπανός σεφ Μίλτος Αρμένης. Θα δοκιμάσεις ταρτάρ παστιτσάδα με κρέμα γραβιέρας, pinsa με μορταδέλα και φιστίκι κι άλλα αναπάντεχα νόστιμα. **Ζωοδόχου Πηγής 42, Εξάρχεια, 2103807311**

Glug Glug

Ακόμα ένα ολοκαίνουργιο wine bar με φανταστικό όνομα! Λοιπόν, αν έχετε πατήσει τα -άντα σας (και ούτε καν τα δεύτερα), λογικά θα θυμάστε ότι κάποτε η πλατεία Καρύτση βρισκόταν σε μεγάλες δόξες. Η Τζούλια και η Μαρία Σπυ-

ροπούλου σίγουρα το θυμούνται μια που υπήρξαν θαμώνες της πλατείας. Γι' αυτό και αποφάσισαν να ανοίξουν εδώ το ωραίο wine bar τους, αποφασισμένες να ξαναζωντανέψουν την Καρύτση, και η αλήθεια είναι πως τώρα τελευταία έχει πάρει τα πάνω της ξανά. Το Glug Glug, λοιπόν, έχει ωραίες μουσικές και μεγάλη ποικιλία σε κρασιά, που συνοδεύεις με πλατό ιταλικών τυριών και αλλαντικών ή με νοστιμότατη pizza έχοντας για θέα την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. **Πλατεία Καρύτση 5, 2103257673**

Επτά Μάρτυρες

Ήρθε μαζί με το 2024 στη γειτονιά του Νέου Κόσμου και έγινε το αδιαχώρητο με το «καλημέρα σας». Δεν ξέρω αν γι' αυτό ευθύνεται η ομάδα που βρίσκεται από πίσω, η ίδια που άνοιξε και τη δημοφιλή Λότζια στη Σίφνο ή ο Ρομπέν Γαβράς –ναι ο γνωστός– μεταξύ των ιδιοκτητών, η αναπάντεχα ανερχόμενη γειτονιά του Νέου Κόσμου ή η ίδια η πρωτότυπη ιδέα. Βλέπεις, οι Επτά Μάρτυρες λειτουργούν κάπως σαν... τσιπουράδικο. Με το κρασί σου (από τον γαλλικό και ελληνικό αμπελώνα) έρχεται διαφορετικός κάθε φορά μεζές, ο οποίος ανανεώνεται σε κάθε νέα παραγγελία. Όσο για το όνομα, είναι εμπνευσμένο από το ξωκλήσι των Επτά Μαρτύρων στη Σίφνο και επίσης επηρεάζει και την κατηγοριοποίηση των κρασιών: π.χ. ο Εξακουστωδιανός (μάρτυρας είναι αυτός) προτιμά τα ροζέ. Με αφορμή τον κατάλογο πιάνεις άνετα συζήτηση και με τη δίπλα παρέα, τέτοιο είδους wine bar είναι οι Επτά Μάρτυρες. **Μεναιχμου 3B, Νέος Κόσμος**

Fysika by Dough

Μεσοτοιχία με την πιτσαρία Dough που μας έφερε η ομάδα του Tarantino (μπερκεράδικο από τα λίγα, επίσης στο ίδιο σημείο), μόλις άνοιξε την πόρτα του και το Fysika. Φυσικά κρασιά, ωραίες μουσικές και πίτσα από την παρακείμενη Dough – τι να πάει λάθος; Εννοείται ότι μπορείς να έρθεις χαλαρά για ένα ποτήρι κρασί, αλλά να ξέρεις ότι η wine list έχει σχεδιαστεί για να συνοδεύει ιδανικά τις (ομολογουμένως γεϊκές) πίτσες του Dough. Μάλιστα, για να ναίνεις τα πράγματα ακόμη πιο απλά, στην περιγραφή κάθε κρασιού αναγράφεται και η επίγευση που βγάζει, έτσι που εύκολα μπορείς να κάνεις το δικό σου wine pairing με την πίτσα σου. **Δημητρακοπούλου 17, Κουκάκι, 2109224091**

Oh Dio

Όταν η Φωτεινή Παντζιά ανοίγει wine bar resto, μπορείς να είσαι σίγουρος ότι εδώ θα μάθεις πολλές ενδιαφέρουσες οινικές ιστορίες. Η Φωτεινή Παντζιά ήταν από τους πρώτους που άνοιξαν wine bar (το πλέον κλασικό By the Glass) στην Αθήνα και μάλιστα σε μια εποχή που ο όρος ήταν άγνωστος. Είναι επίσης ένας άνθρωπος που τρέφει μεγάλη αγάπη και γνώση για το κρασί, ιδιαίτερα για το ελληνικό στο οποίο έχει αδυναμία. Στο Oh Dio συνεργάζεται με τον Άγγελο Δαμουλιάνο (Botilia.gr) και το αποτέλεσμα είναι ένα ωραίο all day bar με μεσογειακή κουζίνα, με το κρασί φυσικά σε ρόλο πρωταγωνιστή. Όλα

αυτά υπό το μυστηριώδες βλέμμα της Μαρίας Κάλλας, μια που στον ίδιο χώρο στεγαζόταν το Ωδείο Athenaeum Μαρία Κάλλας (για αυτό και το τεράστιο πορτρέτο της ντίβας σε περίοπτη θέση, αλλά και το λογοπαίγνιο με το Oh-Dio). **Αδριανού 3, Θησείο, 2103213170**

Terroirist

Εδώ θα βρεις μια μονοκατοικία του '60 με όλα της τα ωραία: νοσταλγικά μωσαϊκά, αναπαυτικά καθίσματα και μία τέλεια ατμόσφαιρα, από εκείνες που ονειρευόμαστε να ήταν δικές μας. Από την κουζίνα καταφτάνουν γαργαλιστικές μυρωδιές, αλλά η μεγάλη δύναμη του Terroirist (να ξανά μπροστά μας ένα εμπνευσμένο όνομα!) είναι η κάβα του: θα συναντήσεις περίπου 80 ετικέτες, τις μισές (!) από τις οποίες και σε ποτήρι. Μάλον το ιδανικό σημείο για ένα χαλαρωτικό κρασί μετά τη δουλειά στη βόρεια πλευρά της πόλης. **Θουκιδίδου 12, Χαλάνδρι, 2160046388**

Μεταφυσικό

Ολοκαίνουργιο, του κουτιού, άνοιξε πριν λίγες εβδομάδες σε μία από τις αγαπημένες αθηναϊκές πλατείες, την κάθε ώρα της ημέρας ολοζώντανη Μαβίλη. Το Μεταφυσικό βρίσκεται μέσα στο creative hub Metaphor και έχει μια μικρή αλλά ενδιαφέρουσα λίστα με ετικέτες από τον ελληνικό και διεθνή αμπελώνα, που δίνει κύρια έμφαση στα φυσικά κρασιά. Συνδυάζονται υπέροχα με τα πιάτα του σεφ Κωνσταντίνου Παρδάλη. **Δορυλαίου 10, Πλατεία Μαβίλη, 2106451169** ●

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Χορεύοντας με τον Μπέκετ

(DANCE FIRST) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζέιμς Μαρς ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γκάμπριελ Μπερντ, Έινταν Γκίλεν, Φιον Ο' Σία,

Μπρόνα Γκάλαχερ, Σαντρίν Μπονέρ

«Τι καταστροφή!» Η πρώτη αντίδραση του Σάμιουελ Μπέκετ όταν ακούει το όνομά του στη βράβευση του Νόμπελ Λογοτεχνίας. Ακολουθεί η «φυγή» από την πραγματικότητα, ώστε να προβεί σε μια ανασκόπηση της ζωής του, συνομιλώντας με τον... εαυτό του. Οι βασικοί σταθμοί στον πολυτάραχο βίο του κορυφαίου Ιρλανδού συγγραφέα που παρουσιάζονται από αυτό το σημείο κι ύστερα, σχετίζονται αυστηρά με τις γυναίκες που τον σημάδεψαν. Ξεκινώντας φυσικά από την αυταρκική μητέρα του.

Μια διαφορετική βιογραφία για τον κορυφαίο Ιρλανδό συγγραφέα είναι το φιλμ «Χορεύοντας με τον Μπέκετ» του Τζέιμς Μαρς. Μια βιογραφία πρωτότυπη και αισθαντική επικεντρωμένη στο λογοτεχνικό χάρισμα (ένα κράμα καυστικής χαρμολύπης με ευφρές, πνευματώδες χιούμορ) του δημιουργού του «Περιμένοντας τον Γκοντό». Ο Τζέιμς Μαρς γνωρίζει ότι αν θέλει να περιγράψει την ιστορία του Μπέκετ μακριά από τις παραδοσιακές νόρμες της ακαδημαϊκού βιορίας, θα πρέπει να ταξιδέψει σε άλλους αφηγηματικούς τόπους. Σοφά επιλέγει, λοιπόν, μια αποσπασματική (φαινομενικά στεγνή από συναίσθημα, αλλά στην πραγματικότητα απέραντα τρυφερή) συρραφή βινιετών από σημαντικούς σταθμούς στη ζωή και το έργο του Μπέκετ, με το ενδιαφέρον του να εστιάζει στις σχέσεις με τις γυναίκες που τον επηρέασαν. Γυναίκες που όχι μόνο του χάρισαν την έμπνευση αλλά ίσως και να τον διαμόρφωσαν στον πεσιμιστή ανατόμο της σύγχρονης παράλογης πραγματικότητας. Το εξαιρετικό εύρημα της συνομιλίας του Μπέκετ με τον εαυτό του σε ένα απροσδιόριστο τόπο («το μέρος που είναι ο προορισμός όλων») είναι φτιαγμένο υποδειγματικά «φωτογραφίζοντας» τρόπον τινά τη βασική συνθήκη του εμβληματικού του «Περιμένοντας τον Γκοντό». Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της διαρκούς ματαιώσης και της αβάσταχτης μελαγχολίας, ο Μαρς μάς συστήνει έναν βαθιά ευαίσθητο και εσωστρεφή Μπέκετ, ο οποίος πάντως δεν διστάζει να δείξει τον δυναμικό χαρακτήρα του όταν η περίπτωση το απαιτεί. Είτε στην επανάστασή του απέναντι στην καταπιεστική μητέρα του – «σου έδωσα ό,τι καλύτερο είχα» του λέει εκείνη όταν της ανακοινώνει ότι θα πάει να ζήσει στο Παρίσι, για να της δώσει την καλά πληρωμένη απάντησή του: «Εύχομαι για καλό δικό σου να μην είναι αλήθεια κάτι τέτοιο»–, είτε παίρνοντας ενεργά μέρος στη γαλλική αντίσταση όταν το Παρίσι βρίσκεται υπό ναζιστική κατοχή, είτε ανταποκρίνεται στον πραγματικό έρωτα όταν εκείνος βρίσκεται μπροστά του με τη μορφή της δυναμικής Μπάρμπαρα. Ο Μπέκετ του Μαρς δεν είναι τόσο ο ογκόλιθος της παγκόσμιας λογοτεχνίας όσο ο ταπεινός και ρομαντικός υπερασπιστής της ακεραιότητας και των χαμένων ονείρων. Η εξομολόγηση της πιο χαρούμενης στιγμής της ζωής του (το πέταγμα του χαρταετού με τον πατέρα του), είναι μια στιγμή που δεν μένει μόνο στη μνήμη αλλά κάθεται, και μάλιστα για πολύ ώρα, στην καρδιά του θεατή.

ΑΚΟΜΗ

Επετειακή προβολή του ντοκιμαντέρ του Τζόναθαν Ντέμι για τους Talking Heads είναι το «Stop Making Sense»*** που γυρίστηκε πριν από 40 χρόνια και αφορά στο θρυλικό live του συγκροτήματος του Ντέιβιντ Μπερντ στο Pantaged Theater. ▶▶▶ Το «Κάμια νύμφη πεταλούδα»** του Κύρου Παπαβασιλείου είναι ένα ενδιαφέρον φουτουριστικό δράμα με δυνατές ιδέες γύρω από την κρίση ενός ζευγαριού στο πέραςμα (ή καλύτερα τον κατακερματισμό) του χρόνου, στον οποίο οι ήρωες μεταφέρονται με χαρακτηριστική ευκολία. ▶▶▶ Το τρίκυκλω της κλασικής ταινίας τρόμου των 70s «Προφητεία» είναι ο «Πρώτος οωνός» (First Omen), αλλά δεν έγινε έγκαιρα η δημοσιογραφική προβολή του φιλμ. ▶▶▶ Ο «Αντίλαλος» (El Eco) της Τατιάνα Ουέσο είναι ένα θρίλερ που γίνεται ύμνος για τις απομονωμένες περιοχές του Μεξικού και τους ξεχασμένους κατοίκους τους. ▶▶▶ Καλοκαίρι έρχεται οπότε ας θυμηθούμε τους αρχέγονους φόβους μας για τους καρκαρίες με το φιλμ «Άγρια νέρα» που φέρνει πέντε φίλες που παραθερίζουν στην Καραϊβική αντιμετώπιες με τα σαγόνια ενός καρκαρία. ▶▶▶ Στο «Άρθουρ ο βασιλιάς» ο Μαρκ Γουόλμπεργκ γίνεται φίλος με έναν σκύλο σε μια συγκινητική περιπέτεια. ▶▶▶ Ο Γάλλος σουρεαλιστής και διάδοχος του Λεό Καραξ, Μπερτράν Μαντικό υπογράφει ακόμη ένα ιδιότροπο cult monie με τίτλο «Κόναν η βάρβαρη» που θα προβάλλεται μόνο μεταμεσονύχτια. ▶▶▶ Τέλος, το animation της βδομάδας είναι η «Κιβωτός του Νώε» που αναπαριστά τη γνωστή ιστορία της Βίβλου.

JUST THE FACTS

- Χορεύοντας με τον Μπέκετ *****
Το ανθρώπινο μεγαλείο του Σάμιουελ Μπέκετ
- Μέσα στη μέρα **1/2**
Ρουτινιαρικός Χονγκ Σανγκ-σου
- Καταγωγή *****
Τα θεμέλια του ρατσισμού
- Λεσβία **1/2**
Το κοινόβιο της Ερεσού
- Stop Making Sense *****
Psycho Killer qu'est-ce que c'est?
- Κάμια νύμφη πεταλούδα ****
Παρόν, παρελθόν και μέλλον γίνονται ένα
- Ο πρώτος οωνός (-)**
Στις αρχές του 666
- Ο αντίλαλος (-)**
Από τη δημιουργό του «Νύχτες της φωτιάς»
- Άγρια νέρα (-)**
Το κολύμπι του τρόμου
- Άρθουρ ο βασιλιάς (-)**
Ο ζωόφιλος Μαρκ Γουόλμπεργκ
- Κόναν η βάρβαρη (-)**
Χωρίς τον Σβαρτσενέγκερ
- Η Κιβωτός του Νώε (-)**
Όλα τα ζωάκια του κόσμου

«Συνέβη, άρα μπορεί να συμβεί ξανά» (Καταγωγή)

- * ΑΔΙΑΦΟΡΗ
- ** ΜΕΤΡΙΑ
- *** ΚΑΛΗ
- **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
- ***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Parlez-vous francais?

Καταγωγή (ORIGIN) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Αβιά ΝτιΒερνέ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ουζανί'Ελις-Τέλιγορ, Τζον Μπέρνθαλ, Νίσι Νας, Όντρα ΜακΝτόναλντ, Βέρα Φερμίγκα

Η Ιζαμπέλ Γουίλκερσον, κάτοχος του βραβείου Πούλιτζερ με τη διατριβή της για τις κάστες και τις επιπτώσεις τους στον παγκόσμιο κοινωνικό ρατσισμό, αναζητά την ιστορική σύνδεση μεταξύ του αμερικανικού ρατσισμού, των ινδικών καστών και του ναζισμού.

Έχοντας ως κορυφαία στιγμή στην καριέρα της το οσκαρικό «Σέλιμα» του 2014, με θέμα την πορεία διαμαρτυρίας του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ το 1965 στη Σέλιμα της Αλαμπάμα, η Αφροαμερικανίδα Αβιά ΝτιΒερνέ οδηγεί τη δικτική πολιτική της ματιά σε ακόμη πιο ζόρικες καταστάσεις. Η σκηνοθέτρια καταφέρνει να συνδέσει την προσωπική ιστορία της ηρωίδας της με ένα συναρπαστικό ερευνητικό λόγο, που άλλοτε τεμαχίζει την αφήγηση σε επεισόδια κι άλλοτε ακολουθεί μια πιο αργή κινηματογράφηση για να δώσει στον θεατή χρόνο να αφομοιώσει τις διεξοδικές ιδέες της συγγραφέως γύρω από τη σύνδεση του συστήματος των καστών στην Ινδία, με τους ρατσιστικούς νόμους του Τζιμ Κρούου και το Ολοκαύτωμα.

Μέσα στη μέρα (IN OUR DAY) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Χονγκ Σανγκ-σου ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Κιμ Μιν-χι, Τζί Τζου-μπονγκ

Δύο παράλληλες ιστορίες στη σημερινή Σεούλ. Στην πρώτη μια ηθοποιός που μόλις έχει επιστρέψει στη Νότια Κορέα συγκατοικεί με μια φίλη και τη γάτα της, ενώ στη δεύτερη ένας φτασμένος ποιητής δέχεται κατ'οίκον επισκέψεις από νεαρούς καλλιτέχνες που θαυμάζουν το έργο του.

Στο σινεμά του μινιμαλιστή νοτιοκορεάτη Χονγκ Σανγκ-σου, η έλλειψη στιβαρής πλοκής προκαλεί ανάμεικτες εντυπώσεις. Όπως και στις άλλες δημιουργίες του, τα στοιχεία του διαλογισμού και του υπόγειου χιούμορ χρησιμεύουν προκειμένου να αναδειχτεί η ειρωνική πλευρά της ζωής, αλλά το ισχνό σενάριο και οι μονότονες κουβέντες βάζουν εμπόδια στην παρακολούθηση του φιλμ. Οι φαν του «νοτιοκορεάτη Γούντι Άλεν» δύσκολα θα βρουν κάποια ενδιαφέροντα, νέα στοιχεία στο φιλμ που έκλεισε πέρσι το Δεκαπενθέμερο των Σκηνοθετών στις Κάννες, προκειμένου να ανανεώσουν την αγάπη τους προς το πρόσωπό του.

Λεσβία **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ-ΣΕΝΑΡΙΟ: Τζέλη Χατζηδημητρίου ΜONTAZ: Ίβα Ραντιβόζεβιτς, Παναγιώτης Γάκης ΜΟΥΣΙΚΗ: Στέφανος Κωνσταντινίδης, Νάσος Σωπύλης

Στα μέσα της δεκαετίας του 1970 δεκάδες λεσβίες από όλο τον κόσμο καταφτάνουν στο «χωριό των γυναικών», την Ερεσό της Μυτιλήνης. Ενώ οι αντιπαλότητες με τους ντόπιους εντείνονται με τα χρόνια, ο φακός καταγράφει τις αλλαγές που συντελούνται.

Η Τζέλη Χατζηδημητρίου προβαίνει σε ένα άρτιο οδοιπορικό με θέμα τη λεσβιακή κληρονομιά της Ερεσού. Μια κληρονομιά που υπακούει στα κελύσματα της εποχής ή στις κοινωνικές επιταγές της κάθε γενιάς και διατηρεί συγγένεια με την αρχαιότητα. Η σκηνοθέτρια αφηγείται την ιστορία του αγαπημένου της τόπου παράλληλα με τη δική της διαδρομή, αλλά πρωτίστως βασίζεται στις απολαυστικές αφηγήσεις των πρωταγωνιστριών της που έζησαν την ιστορία της δικής τους απελευθέρωσης στην Ερεσό.

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

Η «Αναγέννηση» ως στάση ζωής

Ενώ μιλά για το χθες, θυμίζει τόσο τώρα!
Στο νέο βιβλίο του **Χάρη Βλαβιανού**, «Αναγέννηση»
[εκδ. Πατάκης], 39 γενναίοι ήρωες, άντρες και γυναίκες,
συγκρούονται με τους νόμους και τους κανόνες της
Λουθηριανής woke και cancel culture

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

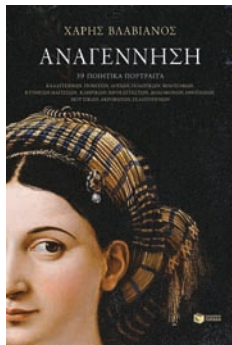
Ακροβατώντας ανάμεσα στην ποίηση και το έμμετρο πεζογράφημα, καθώς ισοδύναμοι δρασκελισμοί των λέξεων και του σασπένς, από τη μία τηρούν κανόνες λιτότητας και συμπύκνωσης, ενώ από την άλλη σκαρώνουν μια γοητευτική αφήγηση που θυμίζει spoken παραμύθι, ο Χάρης Βλαβιανός χαρίζει ένα απολαυστικό νέο βιβλίο. Διατρέχω. Ο Μικελάντζελο, βλέποντας με τα μάτια του νου το άγαλμα να κατοικεί μέσα στο μάρμαρο, θεωρεί ότι δουλειά του είναι να το απελευθερώσει από τα δεσμά του. Ο Ντίρερ παρατηρεί μελαγχολικά πως η deformitas δεν διακόπτεται, πως το μυαλό είναι ανίκανο να παγιώσει την ομορφιά, πως τα πάντα μένουν εσαεί σε εκκρεμότητα και οι προσδοκίες είναι καταδικασμένες να διαφεύδονται διαρκώς. Η κόρη και σύζυγος σχολινοποιοί, η Λουίζ Λαμπέ, μια πανέμορφη γυναίκα από τη Λυών, η Καπιτάνε Λουίζα που αργότερα πολέμησε εναντίον των Ισπανών, κερδίζει στην κονταρομαχία τους άντρες αντιπάλους και αμφισβητώντας τα ήθη της εποχής και την εκ-

κκλησία, που διατείνεται πως «η μοικεία πρέπει να τιμωρείται με θάνατο», πεθαίνει στην αγκαλιά του νεότερου εραστή της.

Καλλιτέχνες, ποιητές, λόγιοι και πολιτικοί, φιλόσοφοι και ακροβάτες, κληρικοί, ιεροεξεταστές, δολοφόνοι και γελοτοποιοί, μάγισσες στην πυρά, λίστες προγραμμάτων που τις επέβαλε το Παπικό Ίντεξ και διώξεις με βάση τις «καθαρότητες» που επιβραβεύονταν ή τις «αμαρτίες» που οδηγούσαν στην πυρά, όπως εξουσιαστικά όριζε η σκοτεινή Αντιμεταρρύθμιση του Λούθηρου, απαρτίζουν αυτήν την πινακοθήκη των Γενναίων του Βλαβιανού. Γιατί τα 39 πρόσωπά του, κόντρα στο μαύρο εκείνων των εποχών, προτάσσουν την «Αναγέννηση» του τίτλου ως στάση ζωής. Άλλοι γνω-

στοί και άλλοι άγνωστα, παρά τις αντίξοες συνθήκες της θρησκευτικής, πολιτικής, αισθητικής και ηθικής επιβολής, δρουν και υπερασπίζονται ακόμα και με τη ζωή τους τα πιστεύω, την αξιοπρέπεια και προπάντων τα δημιουργήματά και την ελευθερία τους.

Στην εποχή μας, που επίσης η πνευματική και καλλιτεχνική ζωή απειλείται από τους αυτόκλητους υπερασπιστές μιας αμφιλεγόμενης ορθότητας που διακονούν δικαιωματιστές, αναθεωρητές και woke ή cancel «επαγρυπνούντες», το νέο βιβλίο του Βλαβιανού διαβάζεται και σαν παραβολή. Τα short cuts εκείνων των μαύρων εποχών, που τα διέπνεε η τυραννία της κυριαρχίας μιας «ορθής» στάσης και γλώσσας, ανατριχιαστικά προσομοιάζουν με το σήμερα. Αναμφίβολα επομένως η «Αναγέννηση», περά από την ποιητική, πεζογραφική και αφηγηματική της αυταξία, ανοίγει και ένα σημαντικό πεδίο διαλόγου και αναστοχασμού. Οι ήρωες του Βλαβιανού, σε πείσμα της εξουσίας, των αυστηρών πλαισίων ή της οχλαγωγούσας μάζας σε ένα διαρκές up against κάθε «παρέκκλιση», ελίσσονται διπλωματικά ή δρουν με απόλυτη αίσθηση του ρίσκου. Ο Λεονάρντο Νταβίντσι ζωγραφίζει με πάθος οπλές αλόγων για να αποκρυπτογραφήσει το μεγαλείο της χάρις και της δύναμής τους. Ο Τζότο αρνείται πέραν ενός κόκκινου κύκλου να απαθανατίσει τον ηγεμόνα που επιθυμούσε το πορτρέτο του. Ο πορνογράφος σονετίστας Πιέτρο Αρετίνο μεταναστεύει στη Βενετία όπου οι νόμοι ήταν πιο χαλαροί. Ο Τιτοϊάνο ζωγραφίζει την Αφροδίτη του Ουρανού και ο Ραφαήλ τη «Φουρνάρισα» Μαργκερίτα Λούτι. Στα 39 πρόσωπα της «Αναγέννησης» συναντάμε μορφές που διαμόρφωσαν με τη στάση τους μια ολόκληρη εποχή και με τα επιτεύγματά τους καθόρισαν την εξέλιξη και το βάθος του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Σε αυτούς αφιερώνει τις «ωδές» του ο Βλαβιανός, ο οποίος έχοντας ζήσει στην

ΧΑΡΗΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ
Αναγέννηση
εκδ. ΠΑΤΑΚΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ιταλία ως μαθητής, την Αναγέννηση τη διδάχτηκε από τα μικράτα του, ενώ ως σπουδαστής αργότερα στην Οξφόρδη, μυήθηκε στην εξέλιξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Θα τολμήσω να πω πως, άλλοτε μελαγχολικά και άλλοτε σκωπτικά, στην «Αναγέννηση» παρατηρεί κόσμο να επιβραβεύει την πρόγνωση των αγαπημένων Βρετανών ρόκερ Tame Impala: «Feels like we only go backwards».

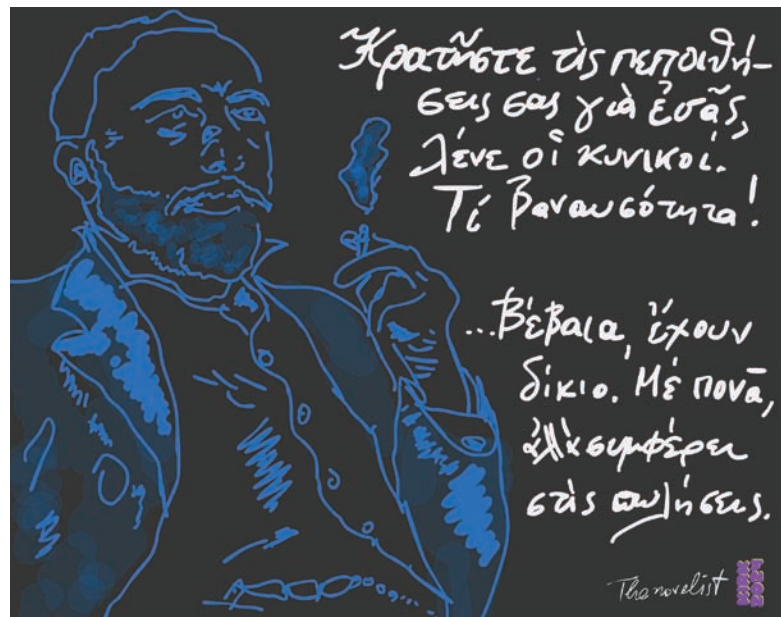
Απόλαυσα το βιβλίο. 105 έξοχες σελίδες! Τρέχουν οι εικόνες και τα έργα και οι βίοι των «Αναγεννησιακών» του Βλαβιανού με ρυθμό και σασπένς συναρπαστικό, ξεδιπλώνουν ιστορίες με έρωτες, τέχνη, ζωγραφική, γλυπτική, επιστήμη και ορθό λόγο, σε αντιπαράθεση με τις λογής εξουσίες και τις επικράτειες του μαύρου, που, κατά πως όλα δείχνουν, βρίσκει πάντα τρόπους να επιστρέψει... **A**

Κόμικς λογοτεχνικοί αναστοχασμοί

The novelist

#4 Σημειώσεις ενός μυθιστοριογράφου

Του ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

Μένιος ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

«Οι πραγματικά αληθινές ιστορίες έχουν μια τρομακτική δυναμική»

Της ΗΡΩΣ ΣΚΑΡΟΥ

ΠΑΡ
Ε
ΣΥΝΕ
ΕΚΔ

Το πρόσωπό του μου ήταν οικείο από την τηλεοπτική οθόνη. Ξεχώριζα τα ρεπορτάζ του για το ιδιαίτερο ύφος και το χιούμορ τους. Όταν ανακάλυψα ότι ο Μένιος Σακελλαρόπουλος δεν είναι μόνο αθλητικός συντάκτης αλλά και συγγραφέας, και μάλιστα με είκοσι βιβλία και δύο επανεκδόσεις, ήμουν σίγουρη ότι θα διέκρινα στα έργα του τη μεθοδολογία, την έρευνα και τη λεπτομερή καταγραφή που τον χαρακτηρίζουν ως δημοσιογράφο. Διάβασα τις ιστορίες του —κοινωνικές, σκοτεινές, κάποιες απ' αυτές αληθινές—, είδα τις εικόνες του και άκουσα τους ήρωές του. Ήρθε η στιγμή να συναντήσω και τον ίδιο.

— Ξεκινήσατε τη συγγραφική σας πορεία το 2003 με το «20 χρόνια ταξίδια με τον Παναθηναϊκό στην Ευρώπη», ένα βιβλίο όχι τόσο για το ποδόσφαιρο, αλλά περισσότερο για όσα συνέβαιναν πέρα από το χορτάρι. Ακολούθησε άλλο ένα «αθλητικό» βιβλίο με θέμα παρασκηνιακά γεγονότα των Ολυμπιακών Αγώνων κι έπειτα ήρθαν τα μυθιστορήματα. Πώς αποφασίσατε να κάνετε αυτή τη στροφή στη μυθοπλασία; Ήταν, και είναι ακόμα, βαριά η ποδοσφαιρική γη και ο χάρτης της, με τεράστια ένταση και τοξικότητα, με συγκρούσεις και ακρότητες, με μίσος! Ήθελα λοιπόν να καθαρίσω το μυαλό και την ψυχή μου, να φύγω μακριά απ' όλα αυτά. Γραφιάς από τα μικράτα μου, είχα την ανάγκη να πω ιστορίες με τον δικό μου τρόπο. Ιστορίες που να βασίζονται στην έρευνα, με την πλήρη απογύμνωση των ηρώων μου. Τους ακολουθούσα παντού. Και για χάρη τους μπήκα σε φυλακές, ψυχιατρεία, χειρουργεία, ανακριτικά γραφεία, οίκους τυφλών, ακόμα και μοναστήρια. Ήταν ένα στοιχείο με τον εαυτό μου. Και μια υπόσχεση. Ότι θα σεβαστώ την κάθε δεκάρα που δίνει ο αναγνώστης. Κι αυτό απαιτεί ατέλειωτο τρέξιμο. Κάθε φορά είναι σαν να ανεβαίνω ένα βουνό. Αλλά κάθε ταξίδι είναι συναρπαστικό, μοναδικό, είναι σαν να ζω επιπλέον ζωές!

— Με το όνομα που φτιάξατε στην αθλητική δημοσιογραφία, πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν να εισχωρήσετε στον εκδοτικό χώρο; Πίστεψέ με, ήταν πολύ δύσκολο. Αντιμετώπισα στην αρχή από ειρωνείες ως και εχθρικότητα. Αυτό το περίφημο... «τι δουλειά έχει η αλεπού στο παζάρι», το διάβαζα συχνά σε ανώνυμα σχόλια! Σε πολλούς ήταν αδιανόητο «ο τύπος που γράφει για πέναλτι και οφσάιντ» να γράφει και μυθιστορήματα. Πείσμως περισσότερο. Και θεώρησα ότι το περιεχόμενο του εκάστοτε βιβλίου ήταν αρκετό για να απαντήσει. Μάτωσα, κατέθεσα την ψυχή μου για να φτάσω ως εδώ. Και δεν σταμάτησα ποτέ, έχω την ίδια ένταση όπως στην αρχή. Κι ο όρκος προς τον αναγνώστη είναι πάντα ενεργός.

— **Μεταξύ των είκοσι ως τώρα βιβλίων σας, τρία αφορούν αληθινές ιστορίες που σας έχουν διηγηθεί. Κι αναρωτιέμαι, πόσο δύσκολο είναι για τον αφηγητή να παραμείνει αντικειμενικός, να μην εμπλακεί επιτρέποντας στο συναίσθημά του να παρέμβει;**

Οι αληθινές ιστορίες είναι απείρως δυσκολότερες από τη μυθοπλασία. Τον χάρτινο ήρωα τον κάνεις ό,τι θέλεις, τον... δολοφονείς, τον εξαφανίζεις. Όμως με τους αληθινούς ήρωες ακολουθείς τη ρότα τους. Γράφοντας το «Πικρό γάλα», θυμόμουν το τρέμουλο του Φώτη, τους εφιάλτες του στα ορφανοτροφεία της Φρειδερίκης, τις σπαρακτικές περιγραφές. Στο «Κορίτσι της στάχτης» άκουγα το κλάμα και τον οδυρμό της Παρασκευούλας όταν μου περιέγραφε το ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων όπως το έζησε. Στα «Δεκαέξι γράμματα», έβλεπα στις σελίδες τα πικρά δάκρυα του γιου που παράτησε τον πατέρα του να πεθάνει στο γηροκομείο. Συμπάσχεις μαζί τους αλλά δεν επεμβαίνεις στη δική τους οπτική γωνία. Θα το ξανακάνω όμως! Οι πραγματικά αληθινές ιστορίες έχουν μια τρομακτική δυναμική.

— **Ανάμεσα στους ήρωες των βιβλίων σας συναντάμε ποδοσφαιριστές, υπουργούς, δικηγόρους, φυλακισμένους, μαυροπουκαμισάδες, αρχαιοκάπηλους, ψυχικά ασθενείς, πρόσφυγες και πολλούς ακόμη ιδιαίτερους χαρακτήρες. Ποιος απ' αυτούς σας δυσκόλεψε περισσότερο στην έρευνα και την απόδοση;**

Εκείνο που έμαθα καλά από το επάγγελμά μου είναι να ερευνώ, να ανοίγω πόρτες, να εφαρμόζω το... επί τον τύπον των ήλων! Το ακολουθώ με ιερή ευλάβεια γιατί θεωρώ ότι έτσι το βιβλίο «σπαρταράει». Άλλο να περιγράφει κάποιος μια ιστορία κι άλλο να τη βλέπει ο ίδιος, να τη βιώνει πριν γράψει. Όμως γονάτισα όταν μπήκα στις φυλακές ανηλίκων για να γράψω «Το σημάδι». Παιδιά, δικά μας παιδιά, ισοβίτες στα δεκαπέντε τους! Πώς να το αντέξεις; Θυμάμαι ότι μετά τις επισκέψεις αυτές στις φυλακές, μία εβδομάδα έβλεπα ντοκιμαντέρ με δελφίνια και φάλαινες για να συνέλθω. Ακόμα χειρότερα ήταν τα πράγματα στα ψυχιατρεία, βλέποντας ανθρώπους που πέρασαν στην «απέναντι όχθη». Μάτωσε η καρδιά μου! Ένιωσα και δέος, μια ανατριχίλα που με έκανε να τρέμω όταν πήρα στα χέρια μου τον περίφημο «Πορφυρό κώδικα» στο καστρομοναστήρι της Πάτμου, μια περγαμνή του Ιουστινιανού δεκαπέντε αιώνων! Ίσως είναι η πιο μεγάλη εμπειρία της ζωής μου.

— **Για την έρευνα του τελευταίου βιβλίου «Ο αρχάγγελος των βράχων», μείνατε για ένα διάστημα στη Μυτιλήνη όπου επισκεπτόσασταν τακτικά τις δομές, γνωρίσατε πρόσφυγες και ντόπιους και ακούσατε τις ιστορίες τους. Πόσο σας άλλαξε αυτή η εμπειρία;**

Ακολουθώντας τον Πάπα στην επίσκεψή του στη Μυτιλήνη και φτάνοντας ως τη Μόρια και το Καρά Τεπέ, «μια κωματερή ανθρώπινων ψυχών» στην ουσία, συγκλονίστηκα με τα όσα είδα. Βούρκωσα βλέποντας ανθρώπους που έφυγαν από τις πατρίδες τους για να σωθούν, να είναι πλέον... σκουπίδια! Αυτό ακριβώς μου είπε ο ήρωας του βιβλίου, ο Ασκάν: «Στην πατρίδα μου ήμουν γιατρός και έσωζα ζωές, εδώ είμαι απλώς ένα σκουπίδι». Είδα ανθρώπους να θέλουν να πετάξουν στη θάλασσα «αυτά τα σκουπίδια που διέλυσαν τον τόπο μας», άλλους να απλώνουν ολόψυχα χέρι βοήθειας για της γης τους κολασμένους. Υποσχέθηκα στον ε-

αυτό μου ότι αυτό το δυνατό θέμα θέλω να είναι το εικοστό μου βιβλίο. Πήγα άλλες δύο φορές στη Μυτιλήνη, έμεινα στις δομές των προσφύγων, συναναστράφηκα με τους ανθρώπους κι έτσι προέκυψε το βιβλίο, στο οποίο υπάρχουν κι αληθινοί ήρωες. Ήταν μια απίστευτη εμπειρία που με άλλαξε πολύ.

— **Η παρουσίαση του βιβλίου στα τέλη του περασμένου έτους, ήταν ξεχωριστή και εντυπωσιακή. Μια θεατρική παράσταση με εξαιρετικούς ηθοποιούς που ερμήνευσαν οκτώ ρόλους παρουσιάζοντας έτσι τους χαρακτήρες του μυθιστορήματος. Οκτώ θεατρικοί μονόλογοι γραμμένοι από εσάς. Να υποθέσω ότι σκέφτεστε να δοκιμαστείτε και στη συγγραφή θεατρικών έργων;**

Ήθελα να γιορτάσω με ξεχωριστό και διαφορετικό τρόπο αυτό το εικοστό βιβλίο, ένα ορόσημο για μένα. Κι ήταν κάτι συγκλονιστικό και θεωρώ ανεπανάληπτο ότι μια... dream team στη σκηνή του θεάτρου Άλφα –με Αιμίλιο Χειλάκη, Τάσο Νούσια, Γιάννη Στάνκογλου, Λεωνίδα Κακούρη, Γούλικα Σκαφιδά, Θάλεια Ματίκα, Νίκο Μέλλο, Ιφιγένεια Πιερίδου, συν Τάσο Ιορδανίδη και Ιφιγένεια Τζόλα–ερμήνευσαν τα κείμενα που έγραψα. Βλέποντάς τους να υποδύονται ήρωες του βιβλίου, δάκρυσα. Για μένα ήταν η ύψιστη τιμή! Ίσως και ένας ρόλος για το μέλλον. Μου άρεσε όλο αυτό το θεατρικό, με ενέπνευσε. Και ναι, μπήκε στο μυαλό μου και με τσιγκλάει...

— **Στην ίδια παρουσίαση, στο θέατρο Άλφα, ο φίλος σας και συνάδελφος Βασίλης Σκουνητής σας αποκάλυψε «τρέλο». Δεν αντιδράσατε, οπότε υποθέτω πώς ενστερνίζεστε τον χαρακτήρισμό. Μιλήστε μου λίγο γι' αυτήν την τρέλα. Είναι πάθος, ορμή, παρατολμία;**

Μα για να μπει κανείς σε φυλακές, ψυχιατρεία, χειρουργεία και εκατοντάδες άλλα παράτολμα, για τρέλα δεν πρόκειται; Το έχω κάνει χιλιάδες φορές και στα ρεπορτάζ, από μικρό παιδί. Ήταν πάθος και ορμή, το λέω και πρωτοτυπία. Κάποτε έκανα την κηδεία μιας... μπάλας, με τσάπα και φτυάρι, κανονικά, για να δείξω ότι με τα επεισόδια το ποδόσφαιρο πεθαίνει. Έπαιξε στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων και έκανε πάταγο! Πιο μικρός, μπήκα σε μια κρίσιμη δίκη κεκλεισμένων των θυρών ενός ποδοσφαιριστή που είχε κατηγορηθεί για αποπλάνηση ανήλικης, λέγοντας ότι είμαι ο... ανακριτής Μαντάς. Ανακριτής είκοσι χρονών! Ήθελα να έχω το ρεπορτάζ. Και το είχα, μέχρι που με συνέλαβαν. Ποτέ δεν ήθελα ένα θέμα μου να είναι «ευθεία γραμμή», συννησιμένο. Και το παίδευα πολύ για να είναι διαφορετικό. Μπορούσα να ξεκινήσω ένα βίντεο με... πυραύλους πάτριος ή με τραγούδι της Χαρούλας. Δι' ευχών των αγίων ημών στους ναούς των μεγάλων λυγμών! Και τα γήπεδα, ναοί είναι. Η αλήθεια είναι, για να γυρίσω στην ερώτηση, ότι έχω κάνει τρομερά παράτολμα πράγματα. Αν αυτό λέγεται τρέλα, οκ. Αυτό που με έκανε ευτυχισμένο είναι ότι κατάφερα να επιβάλω το στιλ μου. Περνούσε!

— **Πρόσφατα επανεκδόθηκε το βιβλίο σας «Η παγίδα των χρωμάτων». Δέκα χρόνια μετά την πρώτη του κυκλοφορία. Ποια είναι η αίσθηση όταν βλέπετε ένα δημιούργημά σας να ξεκινάει καινούργια ζωή;**

Λένε ότι πεθαίνει κάτι μόνο όταν το ξεχνούν. Είχα μεγάλο βάρος μέσα μου όταν τα έντεκα βιβλία που

ΜΟΥ ΕΙΠΕ Ο
ΗΡΩΑΣ ΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΥ, Ο Α-
ΣΚΑΝ: «ΣΤΗΝ
ΠΑΤΡΙΔΑ
ΜΟΥ ΗΜΟΥΝ
ΓΙΑΤΡΟΣ ΚΑΙ
ΕΣΩΖΑ ΖΩΕΣ,
ΕΔΩ ΕΙΜΑΙ Α-
ΠΛΩΣ ΕΝΑ
ΣΚΟΥΠΙΔΙ!».
ΥΠΟΣΧΕ-
ΘΗΚΑ ΣΤΟΝ
ΕΑΥΤΟ ΜΟΥ
ΟΤΙ ΑΥΤΟ ΤΟ
ΔΥΝΑΤΟ
ΘΕΜΑ ΘΕΛΩ
ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΕΙΚΟΣΤΟ ΜΟΥ
ΒΙΒΛΙΟ.

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
«Η παγίδα των χρωμά-
των» / «Ο αρχάγγελος
των βράχων»
Εκδόσεις Ψυχογιός

είχα γράψει στον προηγούμενο εκδοτικό οίκο δεν υπήρχαν πουθενά. Είχαν χαθεί. Ήταν σαν πένθος για μένα γιατί ήταν παιδιά μου, είχα ματώσει γι' αυτά, είχα δώσει ψυχή. Έτσι ένιωσα απέραντη ευτυχία όταν οι εκδόσεις Ψυχογιός άρχισαν από πέρσι να τα επανεκδίδουν. Τους ξανάδωσαν ζωή! Πέρσι ήταν ο «Πορφυρός κώδικας», πριν λίγες μέρες «Η παγίδα των χρωμάτων», ευτυχία! Κι αυτή «Η παγίδα» είναι ένα θρίλερ από τον Πειραιά ως τη Φλωρεντία του Μιχαήλ Άγγελου με ένα απίθανο φινάλε!

— **Όταν ανατρέχετε στα βιβλία που έχετε γράψει στο παρελθόν, σκέφτεστε ποτέ «θα έπρεπε να το είχα γράψει διαφορετικά»;**

Πριν ξεκινήσω το εκάστοτε βιβλίο, για το οποίο έχει προηγηθεί μια τεράστια έρευνα, ξέρω πώς θα κινηθώ αφού έχω στο μυαλό τα βασικά: αρχή, μέση τέλος. Σπάνια αλλάζω ρότα, εκτός αν με πάει η ίδια η ιστορία κάπου αλλού. Άρα, δεν μετανιώνω για κάτι που εκείνο τον καιρό είχα σχεδιάσει προσεκτικά. Βέβαια, με το πέρασμα των χρόνων και των βιβλίων, έρχεται κι άλλη εμπειρία, στοχασμός, αξιολόγηση. Ξέρω ότι πάντα πρέπει να μελετάω, να μαθαίνω, να βελτιώνομαι. Έχω επιλέξει τα κοινωνικά θέματα, ένα τεράστιο πεδίο που μου δίνει υπέρτατες συγκινήσεις.

— **Ο Νταν Μπράουν έχει δηλώσει πως όταν το κεφάλι του αρχίζει να ξεχειλίζει από πολύπλοκες ιδέες και πλοκές, κρεμιέται ανάποδα από δέστρες αναστροφής. Ο Τρούμαν Καπότε σχιζόταν ότι ποτέ δεν ξεκινούσε ή τελείωνε μια δουλειά Παρασκευή. Έχει ο Μένιος Σακελλαρόπουλος κάποιο ιδιαίτερο τελετουργικό στη συγγραφή;**

Τα παλιότερα χρόνια ξεκινούσα να γράψω με την πρώτη βροχή του Γενάρη. Γύριζα σπίτι το βράδυ, κλεινόμουν στο γραφείο, άναβα ένα μικρό πορτατίφ, έβαζα ένα λικέρ, άκουγα ορχηστρική μουσική για μισή ώρα και ξεκινούσα το πρώτο κεφάλαιο. Πάντα νύχτα. Σύντομα έφευγα για την Ακράτα, δίχως κινητό και ίντερνετ για να είμαι απόλυτα συγκεντρωμένος και άρχιζε η... καλογερική του βιβλίου. Βαριά! Μόνος, εγώ και η πάλη με το κείμενο, ακούγοντας από κάτω έναν σκύλο κι έναν κόκορα, η μοναδική παρέα. Πλέον άφησα στην άκρη τα τελετουργικά και ξεκινάω όταν έχω συγκεντρώσει το υλικό. Αρκετά έκανα τον καλόγερο!

— **Έχετε ενεργή παρουσία στα social media. Κατά πόσο θεωρείτε ότι η αμφίδρομη επικοινωνία που προσφέρουν αυτές οι πλατφόρμες βοηθούν στην αύξηση αναγνωσιμότητας λογοτεχνικών δημιουργιών;**

Προφανώς τα κοινωνικά δίκτυα βοηθούν στο να μαθευτεί η δουλειά κάποιου. Κρατάω ευλαβικά το μέτρο και η συντριπτική πλειοψηφία των αναρτήσεών μου αφορά το βιβλίο. Δεν μου αρέσει ούτε ο «βομβαρδισμός» ούτε το να κουράζω τον κόσμο με συνεχείς αναρτήσεις. Για μένα τα κοινωνικά δίκτυα δεν είναι επάγγελμα. Το να μπαίνω καθημερινά και να στέλνω χαιρετίσματα παντού για να γίνω δημοφιλής, δεν με αφορά. Όπως δεν με αφορά το κινηγι των likes. Ναι, έχει αλλάξει η εποχή, αλλά δεν μπορεί ο συγγραφέας να γίνεται έρμαιο της εικόνας του κατά βάση και όχι του βιβλίου του. Βεβαίως ο καθένας πράττει κατά το δοκούν, αναφαίρετο δικαίωμα. Ανατριχίλασα πάντως διαβάζοντας ότι αρκετοί ηθοποιοί προσλαμβάνονται ανάλογα με το πλήθος των ακολούθων τους. Να γίνεται δηλαδή και με τα βιβλία των συγγραφέων; Μπορεί! **A**

«Η μεταμόρφωσή της», μια νουβέλα σ' έναν μετα-κατακλυσμιαίο κόσμο

Το κούρι βιβλίο της εβδομάδας. Γιατί;
Γιατί όχι; Γιατί υπάρχουν τόσα υπέροχα βιβλία εκεί έξω,
βιβλία που δε χωράνε σε κατηγορίες και κουτάκια – ούτε αυτά,
ούτε οι πρωταγωνιστές τους, ούτε οι συγγραφείς τους.

Της ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

Όπως το βιβλίο – και όχι μόνο οι χαρακτήρες του – της Αμάντας Μιχαλοπούλου, ένα κράμα ιδεών εμπνευσμένων από τον Κάφκα, τη Βιρτζίνια Γουλφ, την Τζούντιθ Μπάτλερ, όπου η πρωταγωνίστρια Σάσα ξυπνάει ένα πρωί – σαν τον Γκρέγκορ Σάμσα, σαν τον Ορλάντο – κι ανακαλύπτει ότι έχει μεταμορφωθεί σε άνδρα.

Η μεταμόρφωσή της αυτή δεν είναι μόνο σωματική, αλλά και ορμονική, ψυχολογική: ξαφνικά αρχίζει και σκέφτεται υπερβολικά πολύ το καινούργιο της πέος: τα λόγια που λέει αρχίζουν και θυμίζουν σκέψεις μάτσο αρσενικού και όχι ενός ανθρώπου που, μέχρι πριν από λίγες ημέρες, ήταν γυναίκα.

Το άβολο αυτής της μεταμόρφωσης (για τους αναγνώστες) είναι τόσο έντονο γιατί η Μιχαλοπούλου στήνει έντεχνα ένα δίπολο αρσενικότητας vs θηλυκότητας, ακριβώς για να υπογραμμίσει ότι μια φυλομετάβαση δεν είναι απαραίτητως λυτρωτική: «Μας έχουν μεγαλώσει για ν' αποπλανούμε τους άντρες. Ή για να ανταποκρινομάστε στη δική τους αποπλάνηση» λέει μια φίλη της υπογραμμίζοντας το πόσο καταλυτική είναι η δύναμη του αντρικού βλέμματος. Και συνεχίζει: «Όταν κάποιος μας κοιτάξει φροβόμαστε ότι θα μας χαρακτηρίσουν ψυχρές ή απονήρευτες αν δεν ανταποκριθούμε στο βλέμμα του». «Αρχίδια!» φωνάζει η μεταμορφωμένη σε άνδρα Σάσα, σε μια σχεδόν σοκαριστική επίδειξη τοξικότητας. «Κανείς δε σε αναγκάζει να φέρεσαι ανήθικα».

Το ερώτημα του τι μένει και τι χάνεται, λοιπόν, έρχεται και ξανάρχεται στο βιβλίο: «παραμένει ο πυρήνας αναλλοίωτος όταν όλα αλλάζουν;» Η απάντηση – σε αντίθεση με τους «Αργοναύτες» της Μάγκι Νέλσον – μοιάζει αρχικά να είναι «όχι». Στη Σάσα έχουν αλλάξει σχεδόν τα πάντα: οι σκέψεις, οι επιθυμίες, ο τρόπος με τον οποίο κινείται μες στον κόσμο, με τον οποίο κυνηγά κι απολαμβάνει το σεξ, η αίσθηση της ελευθερίας που απολαμβάνει. Οι αποχρώσεις του φεμινισμού στο κείμενο είναι σαφέστατα πιο έντονες από τις αποχρώσεις των gender studies.

Η ρευστότητα, όμως, είναι πασιφανής τριγύρω με άλλον τρόπο: η Μιχαλοπούλου τοποθετεί τη νουβέλα της σ' έναν μετακατακλυσμιαίο κόσμο, όπου τα νερά έχουν διαірσει την πρώην ενδοχώρα σε μικρότερα και μεγαλύτερα νησιά κι έχουν δημιουργήσει μια νέα, άναρχη, ίσως κι άγρια κοινωνία: χωρίς κεντρική εξουσία (πόσο μάλλον δημοκρατική), χωρίς στόχους ανάπτυξης, χωρίς εταιρίες τηλεπικοινωνιών. Ο κατακλυσμός (εμπνευσμένος, αν δεν κάνω λάθος, από συνεχείς ημέρες βροχής στο Γκότλαν της Σουηδίας όπου η συγγραφέας βρέθηκε να δουλεύει τη νουβέλα της)

δημιουργεί έναν κόσμο γεμάτο νέες φυλές: τους Μουγγούς, τους Τρωγλοδύτες, τους υπαρξιστές πειρατές του τάγματος της Νοημοσύνης του Νερού. Περιέργως, μέσα σε όλα αυτά, συνεχίζει να λειτουργεί (με κάποιο μαγικό τρόπο) το Πανεπιστήμιο (ένα από τα λιγότερα πειστικά σημεία του, κατά τ' άλλα ευφάνταστου, νέου αυτού κόσμου). Μετά τον Κατακλυσμό, «οι σχέσεις των δύο φύλων είχαν επιστρέψει στη νοοτροπία της σπυλιάς» γράφει η συγγραφέας: να λοιπόν γιατί η Σάσα-άνδρας, αντί να κρατήσει μέσα της τη σοφία και των δύο φύλων, κυκλοφορεί μέσα σ' αυτόν τον υδάτινο κόσμο με τρόπο υπεροπτικό, απολαμβάνοντας χωρίς ίχνος ενοχής τα προνόμια της

δοκιμάζοντας ανθρώπους «λες και είναι φρούτα», ενδιαφερόμενος/η «μόνο για το πουλί της», θεωρώντας τις επιφυλακτικές γυναίκες «υστερικές» και «μυγιάγγιχτες».

Δηλαδή, ακόμα κι αν καταρρεύσει ο κόσμος, το δίπολο των φύλων δεν σπάει με τίποτα; Ακριβώς έτσι: αν όντως καταρρεύσει ο κόσμος, η ανθρωπότητα θα γυρίσει σε πρωτότερες, πιο άγριες καταστάσεις, και ξεχάστε όλες τις κοινωνικές κατακτήσεις που ξέρατε. Η συγγραφέας έχει πει ότι θέλησε να γράψει αυτό το

βιβλίο για να προσπαθήσει να μιλήσει στη γλώσσα της κόρης της (στην οποία, εξάλλου, το έχει αφιερώσει) – κι ίσως, ούσα μητέρα, να θέλει να την προειδοποιήσει για το μέλλον: **αν δεν προσέξουμε τον πλανήτη μας, τι δικαιώματα κι ελευθερίες μετά...**

Ακόμα, όμως, και στον κόσμο του Κατακλυσμού, δεν είναι όλα μαύρα. Ανέλπιστα, η Σάσα γνωρίζει μια μέρα ένα πλάσμα σαν κι εκείνον/η: μια γυναίκα που είναι άνδρας στο σώμα μιας γυναίκας, και που θα την κάνει να ξαναθυμηθεί τη γυναίκα που κρύβει και η ίδια στο δικό της, ανδρικό σώμα. Θα την κάνει να θυμηθεί τη ρευστότητα, τα μη-στεγανά. Είναι ένας ελπιδοφόρος τρόπος να κλείσει αυτή η ιστορία, από την οποία έχω ένα και μοναδικό, μεγάλο παράπονο: είναι τόσο ενδιαφέρων ο μετακατακλυσμιαίος κόσμος της Μιχαλοπούλου που πραγματικά θα ήθελα να γράψει ένα πολύ μεγαλύτερο μυθιστόρημα γι' αυτόν, να μας μιλήσει για τις φυλές του, τους μηχανισμούς του, τους διαχωρισμούς του. Εδώ λειτουργεί, δυστυχώς, μόνο σαν back-ground σε μία ιστορία προσωπικής μεταμόρφωσης κι επαναπροσδιορισμού ταυτοτήτων. Αλλά η πραγματική και ουσιαστική και γοητευτικότερη μεταμόρφωση συμβαίνει πίσω από τους πρωταγωνιστές: στην κοινωνία, στη φύση. Ελπίζω να σκεφτεί να γράψει μια μέρα η συγγραφέας ένα νέο, εκτενές μυθιστόρημα που θα εκτυλίσσεται σ' αυτόν τον υδάτινο, ασταθή, άναρχο κόσμο. **A**

ΑΜΑΝΤΑ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
Η μεταμόρφωσή της
εκδ. ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

«Σαν νερό για ζεστή σοκολάτα», ένα βιβλίο χορταστικό

ΤΟΥ ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Δεν έμαθα ποτέ να μαγειρεύω. Δεν χρειάστηκε κιάλας.

Όταν μπήκα στο πανεπιστήμιο κι έφυγα από την Κρήτη για τη Νομική Αθηνών, η μάνα μου – που είναι τώρα σεφ στις αιώνιες μονές – άρχισε να με βομβαρδίζει με δέματα γεμάτα από τάπερ με φαγητά. Και δεν έφτανε αυτό, αλλά στο ισόγειο ακριβώς της πολυκατοικίας όπου είχα στήσει το φοιτητικό μου τσαρδί, βρισκόταν ένα μαγέΡΙκο. Αν ποτέ ξέμεινα από τροφή, δεν είχα παρά να πάρω το ασανσέρ.

Επίσης, δεν χρειάστηκε ποτέ να χρησιμοποιήσω τη μαγειρική για εκμαυλισμό των περιστασιακών φιλενάδων μου. Ήμασταν νέοι τότε, τρεφόμασταν ο ένας από τη σάρκα του άλλου. Τώρα, στη δύση του βίου μου, υπάρχουν πάντα τα αστέρια Μισελέν – αστειεύομαι, δεν αγγίζω!

Εξεπλάγην λοιπόν με τον εαυτό μου – ο οποίος έχει πάψει από καιρό να με εκπλήσσει – όταν έπιασα να διαβάζω το μυθιστόρημα της Μεξικάνικης Λάουρα Εσκιβέλ με τίτλο «Σαν νερό για ζεστή σοκολάτα», καθώς πρόκειται για ένα βιβλίο όχι ακριβώς μαγειρικής αλλά του οποίου πάντως η πλοκή προχωράει με συνταγές μεξικάνικης κουζίνας.

Το μυθιστόρημα ξετυλίγεται σε δώδεκα ημερολογιακούς μήνες, όπου σε κάθε μήνα μαθαίνουμε να εκτελούμε και μια συνταγή, άλλοτε σπάνια κι άλλοτε λιγότερο εκκεντρική. Για τους ρέκτες του κυνηγιού, υπάρχει ο τρόπος παρασκευής ορτυκιών με ροδοπέταλα. Για τους λιγότερο εστέτ, παρατίθεται η συνταγή για λουκάνικα βορείων συνόρων. Για τους λάτρεις της σούπας – στους οποίους

συγκαταλέγομαι ανερωθρίαστα – υπάρχει η παρασκευή σούπας από βοδινή ουρά. Για τις κρύες νύχτες του χειμώνα βρίσκουμε τις τηγανίτες με καϊμάκι γάλακτος. Ένεκα του τίτλου δεν θα παραλείπονταν βέβαια και η συνταγή για ζεστή σοκολάτα και κουλούρα των Τριών Μάγων.

Μπορεί να ακούγεται σαν μεξικάνικος τσελεμεντές αλλά δεν είναι. Πρόκειται για μια ιστορία αγάπης. Η ηρωίδα, τελευταία κόρη μιας ευκατάστατης οικογένειας, πληροφορείται από την κακοποιτική μάνα της (μια δύστροπη γυναίκα που φέρνει στις κακές μάγισσες των παραμυθιών) ότι οφείλει να ξεκάσει τους έρωτες και τους συνακόλουθους γάμους καθώς

ΛΑΟΥΡΑ ΕΣΚΙΒΕΛ
Σαν νερό για ζεστή σοκολάτα
εκδ. ΚΕΔΡΟΣ

είναι υποχρέωσή της να γηροκομήσει τη μητέρα της. Είναι το παραδοσιακό καθήκον της τελευταίας κόρης. (Εδώ, πρέπει να δηλώσω πόσο χαίρομαι που γεννήθηκα πρωτότοκος κι ας έχουν, δυστυχώς, χαθεί τα προνόμια των πρωτότοκων αγοριών.)

Η ηρωίδα, μην έχοντας άλλα ενδιαφέροντα, παραμένει στον οικείο χώρο της κουζίνας όπου μαθαίνει να μαγειρεύει και γίνεται ο εκλεκτός σεφ του οικογενειακού τραπέζιου. Είναι ο μάγος της κατσαρόλας, ο γκουρού των μπαχαρικών, ο μέγας αλχημιστής των εδεσμάτων. Κάποια στιγμή όμως, έρχεται η ώρα που ερωτεύεται. Η μάνα της, αυτή η άθλια γυνή, της απαγορεύει κάθε σκέψη για γάμο και εγκατάλειψη των πατρογονικών εθίμων που την θέλουν έγκλειστη στην κουζίνα. Για να μην τη χάσει από τα μάτια του, για να είναι κοντά της, ο αγαπημένος της παντρεύεται την αδελφή της.

Η ερωτική αυτή ιστορία είναι τόσο καλογραμμένη που δεν άφησα το βιβλίο από τα χέρια μου ώσπου να το τελειώσω (εντάξει, ηπιδούσα τις συνταγές).

Βιβλίο απολαυστικό και εξόχως χορταστικό!

Χριστίνα Λιναρδάκη

Τα λημέρια των συγγραφέων - πεζογράφων, ποιητών, δοκιμιογράφων.
Γιατί γράφουν εκεί που γράφουν; Τι φετίχ έχουν;
Πώς εμπνέονται σ' αυτόν τον χώρο;

Επιμέλεια: ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

Αυτός ο μικρός χώρος (ουσιαστικά, μια εσοχή στο σαλόνι) είναι το προσωπικό μου αληθινό εργαστήριο: ένα μικρό γραφείο, συνήθως ακατάστατο και πάντα γεμάτο από συλλογές διηγημάτων και ποιημάτων που περιμένουν να διαβαστούν. Παλιότερα, που τα παιδιά ήταν μικρά και χρησιμοποιούσαν κι αυτά τον υπολογιστή, έγραφα τα κείμενα και τις βιβλιοκριτικές μου οπουδήποτε μπορούσα να καθίσω αναπαυτικά με ένα laptop, όμως τελικά βοηθάει να έχεις ένα σταθερό σημείο να γράφεις. Είναι σαν να καλείς την έμπνευση να έρθει μόνο που κάθεται εκεί – κάτι σαν δώρο της πρόθεσής σου και σαν υπόσχεση που έρχεται να σε συναντήσει. **Η αγαπημένη μου στιγμή είναι το πρωί**, όταν καταφθάνω εδώ με ένα φλιτζάνι ζεστό καφέ, ενώ οι υπόλοιποι στο σπίτι ακόμη κοιμούνται. Αισθάνομαι, νομίζω, όπως ακριβώς κάποιος που ανεβαίνει σε μια μηχανή μεγάλου κυβισμού κι ετοιμάζεται για μια καινούργια περιπέτεια. Αυτή είναι η αίσθηση γιατί, όταν ξεκινάς να γράφεις, δεν ξέρεις πού θα σε οδηγήσει το νήμα της σκέψης σου, τι θαυμαστά πράγματα θα συναντήσεις στην πορεία ούτε πού θα καταλήξεις και τι θα συμπεράνεις. Αυτό από μόνο του είναι μαγικό – μένα τουλάχιστον πάντα με γοητεύει σαν διαδικασία. **Το έπιπλο του γραφείου και η καρέκλα** είναι και τα δύο παλιά και στον τοίχο υπάρχουν γκραβούρες και χαρακτικά, καθώς και μια προθήκη με σπαράγματα κτερισμάτων από τον 6ο αι. π.Χ.

που έφτασαν σε μένα ως κληρονομιά της οικογένειάς. Όλα αντανακλούν ένα πολύ σημαντικό στοιχείο του χαρακτήρα μου που είναι η συνείδηση του χρόνου. Πάντα έλεγα ότι έχω καταπίεση ρολοί και πράγματι έχω εμμονή με την ακρίβεια: όχι μόνο στα ραντεβού μου και τις προθεσμίες που τηρώ, αλλά κυρίως στον τρόπο που εκφράζομαι που διέπεται επίσης από χρονικότητα και χρονισμούς. **Νομίζω ότι αυτή η εμμονή προσδιόρισε** και την ποιητική μου συλλογή «ΣΚΠ» (εκδόσεις Ε-νάντια, 2024). Αυτήν όμως δεν την έγραψα σε τούτο το γραφείο. Γράφτηκε σε διάφορα σημεία του σπιτιού, του χωριού της μητέρας μου, στο μετρό αλλά και σε άλλους χώρους, νοερούς ή της μνήμης, όπως το παιδικό μου σπίτι, μια απόκρημνη παραλία όπου είχα βρεθεί μικρή και πολλούς άλλους τόπους απ' όπου έχω περάσει. Τα ποιήματα της συλλογής εκκινούν από προσωπικά βιώματα, όμως έχουν πάρει διαφορετικές τροπές στη φαντασία, εκφράζοντας πιθανότητες που στάθηκαν για λίγο στο μυαλό μου σαν παράλληλες εκδοχές του κόσμου μου. **Η τελειοποίηση των ποιημάτων**, το γυάλισμά τους ας πούμε, συντελέστηκε και αυτή σε τούτο το γραφείο. Εδώ που είναι ο χώρος της έμπνευσής μου, εδώ που αφουγκράζομαι τα γραπτά – τα δικά μου ή των άλλων – και γράφω και σβήνω μέχρι να καταλήξω σε κάτι που είναι αυθεντικά δικό μου, κάτι που αποτελεί τη δική μου φωνή. **Α**

Η πραγματική Ρωσία

Στο «Ρωσία Pro et Contra», ο Δημήτρης Β. Τριανταφυλλίδης εισάγει τον αναγνώστη στον τρόπο με τον οποίο σκέφτονται οι Ρώσοι μέσα από 28 συνεντεύξεις

Η Ρωσία έχει χαρίσει στον κόσμο υψηλή κουλτούρα, λογοτεχνία, ποίηση, μουσική, χορό, θέατρο, επιστήμη. Οι άνθρωποι στη Δύση γνωρίζουν και αγαπούν αυτή τη Ρωσία όσο φοβούνται και απεχθάνονται την άλλη, την άγνωστη. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια η κυβέρνησή της έχει επιλέξει τον δρόμο του απομονωτισμού, του ρεβανσισμού. Και ακόμα χειρότερα, του πολέμου, της καταστροφής, της βίας, της ανελευθερίας. Η αιώνια αμφιταλάντευση της Ρωσίας μεταξύ Δύσης και Ανατολής μοιάζει στις μέρες μας να απαντήθηκε με την ευρασιαστική επιλογή της Μόσχας. Μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία οι αυταπάτες διαλύθηκαν απότομα. Η Ρωσία κήρυξε τον πόλεμο ενάντια στη Δύση, στον ελεύθερο κόσμο, στον πολιτισμό της ελευθερίας της επιλογής, διαλέγοντας να (επανα)φέρει στον 21ο αιώνα το μοντέλο της ασιαστικής απολυταρχίας, της λατρείας της ισχύος και της επιβολής διά των όπλων των επιλογών μιας «πεφωτισμένης ηγεσίας».

Η περίπλοκη ρωσική ψυχοσύνθεση είναι αντικείμενο μελέτης του Δημήτρη Β. Τριανταφυλλίδη εδώ και πολλά χρόνια. Στο βιβλίο του «Γράμματα από τη Ρωσία» (εκδ. Επίκεντρο) το 2017 σημειώνει: «Διασχίζοντας απέραντες εκτάσεις με λεωφορεία, τρένα αλλά και αυτοκίνητα, γνώρισα τη σημερινή Ρωσία, αφουγκράστηκα το παρελθόν της, ψυχανεμίστηκα το μέλλον της. Για τον δυτικό περιηγητή η Ρωσία είναι μια χώρα που δεν θα καταφέρει ποτέ να την δει ολόκληρη. Δεν θα καταφέρει καν να δει ένα μεγάλο της μέρος. Όχι μόνο γεωγραφικά, αλλά ιστορικά και πολιτισμικά. Γι' αυτό και παραμένει ένα μυστήριο ανεξερεύνητο». Σε αυτό το μυστήριο, που έγινε μια αιματοβαμμένη πραγματικότητα με τον πόλεμο εναντίον της Ουκρανίας, έρχεται τώρα να ρίξει φως το καινούργιο του βιβλίο με τίτλο «Ρωσία Pro et Contra»

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Β. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ
«Ρωσία Pro et Contra»
εκδ. ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

(εκδ. Επίκεντρο). Ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον βιβλίο με το οποίο ο συγγραφέας αποπειράται να εισάγει στον αναγνώστη στον τρόπο που σκέφτονται και βλέπουν τα πράγματα οι Ρώσοι, μέσα από τα λόγια των ίδιων. Το βιβλίο περιλαμβάνει 28 συνεντεύξεις Ρώσων από διάφορες κοινωνικές τάξεις, ομάδες και ρεύματα. Η αιτία για καθένα από αυτές τις συνεντεύξεις ήταν διαφορετική, όπως σημειώνει στον πρόλογο ο συγγραφέας, αλλά ο στόχος κοινός: να ακουστεί η φωνή εκείνων που, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, είχαν –ακόμα και με προσωπικό κίνδυνο– κάτι να πουν στον δυτικό αναγνώστη που ενδιαφέρεται ειλικρινά να κατανοήσει τον τρόπο που σκέφτονται οι Ρώσοι.

Αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι τυχαίοι. Είναι άνθρωποι που αγωνιούν για μια πατρίδα που έχει χάσει τη θέση που της αξίζει στον κόσμο – κοσμοπολίτες, διανοούμενοι, δημοσιογράφοι, ποιητές, νομπελίστες, καθηγητές, πολιτικοί αναλυτές, αντιφρονούντες. Άνθρωποι που παρά τις διώξεις που αντιμετωπίζουν καταθέτουν τη γνώμη τους, αλλά και μια «λοζή» ματιά που στέκεται θαρραλέα απέναντι στη διαστρέβλωση της πραγματικότητας που παρουσιάζει η επίσημη προπαγάνδα της κυβέρνησης. Όπως χαρακτηριστικά λέει σε μια από αυτές τις συνεντεύξεις ο Λεβ Ποναμαριόφ «Στα μάτια του Πούτιν, μεγάλη Ρωσία είναι εκείνη η οποία μπορεί να απειλεί τον κόσμο». Για πόσο καιρό ακόμα, είναι το ερώτημα. «Ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κάποτε θα τελειώσει. Με ήττα της Ρωσίας, αυτό είναι προδιαγεγραμμένο» σημειώνει ο Τριανταφυλλίδης. Ακόμα κι αν αυτό φαντάζει σήμερα μακρινό ή και ακατόρθωτο, το βασικό ερώτημα (ελπίδα και ευχή) είναι: θα μπορέσει η Ρωσία και η Δύση να ξεπεράσουν την καχυποψία και να βρουν ένα κοινό βηματισμό στη μετά Πούτιν εποχή; **Α**

ΘΕΑΤΡΟ

Κριτική του
ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥΛΗ

© ΠΑΝΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ενας έφηβος διακρίνει φευγαλέα έναν άλλο ημίγυμνο έφηβο μέσα από ένα παράθυρο, καθώς εκείνος δουλεύει το ξύλο. Τα βλέμματά τους διασταυρώνονται. Εκείνος λιποθυμεί. Εκτοτε, ο Λίνος βάζει σκοπό της ζωής του να ξαναβρεί εκείνο το αγόρι. Στο ίδιο μέρος χωρίς αποτέλεσμα, στη συνέχεια σε άλλα αδιανότα μέρη, όπως το αμαρτωλό «Μάστερ Τάουερ», όπου –επιβεβαιώνοντας το ένστικτο του Λίνου– θα αποδειχτεί ότι ο Φειδίας βρίσκεται πράγματι εκεί κρυμμένος από τον πατέρα του λόγω μιας ιδιαιτερότητας που προκαλεί τη χλεύη των άλλων.

Όπως και σε άλλα έργα του, ο Δημήτρης Δημητριάδης χρησιμοποιεί ένα φαινομενικά ομοερωτικό μοτίβο ως κινητήριο μοχλό για να πραγματευτεί ποικίλα θέματα, όπως εδώ τη μόνιμη υφέρπουσα σύγκρουση μεταξύ του αρχαιοελληνικού πνεύματος και της ορθοδοξίας, δύο αντιθετικά στοιχεία που η δημιουργία του νεοελληνικού έθνους κράτους όφειλε στον εαυτό του και στους Δυτικούς προστάτες του να συγκεράσει. Έτσι, στο έργο του «Αγρυπνία» (πρωτότυπος τίτλος «Τα δώρα της νύχτας», Νεφέλη, 2019) οι δύο αυτές όψεις της σύγχρονης ελληνικότητας εκπροσωπούνται από τις ακραίες περιπτώσεις του θεοσεβούμενου θεολόγου Ευσέβιου Νύσση, πατέρα του Λίνου και του ιδιοκτήτη του πύργου της ακολασίας, δολοφόνου και αδίστακτου εκμεταλλευτή Αυγουστίνου Ρόδη, ο οποίος έχει στη δούλεψή του τον Πέτρο Συμεωνίδη, πατέρα του Φειδία.

Τι είναι όμως αυτό που συγκλόνισε τον Λίνο όταν αντίκρισε τον Φειδία; Δεν είναι άλλο από αυτό που ψάχνει, αρνούμενος ακόμη και την Ντέα, μια χορεύτρια του «Μάστερ Τάουερ» που εγκυμονεί το παιδί του. Την αλήθεια. Είναι η εφηβική του αγνότητα που του επιτρέπει να δει «μέσα» στον Φειδία την απόλυτη ομορφιά του αρχαιοελληνικού πνεύματος. Διότι, αυτό που αποτελεί αιτία χλεύης του Φειδία είναι το ότι, από την παιδική του ηλικία, διατείνεται ότι είναι ο αρχαίος γλύπτης Φειδίας και ότι φέρει μέσα του το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Ολυμπίου Διός που

δημιούργησε, και μάλιστα το περιγράφει επακριβώς, ενώ είναι αδύνατον να έχει τη συγκριμένη γνώση ένα μικρό παιδί. Εξού και αποκτά το προσωνύμιο «Φειδίας», καθώς το πραγματικό του όνομα είναι Λένος. Άλλωστε, κατά μία ετυμολογία, [Ε]λενος σημαίνει το αντικείμενο που φέρει ιερά σκεύη κατά τα ελενηφόρια. Δηλαδή, ο φέρων κάτι το ιερό. Αυτό, λοιπόν, το υπερφυσικό, του οποίου την ύπαρξη οι άλλοι αδυνατούν να «δουν», να δεχθούν, ο Λίνος θα συναισθανθεί, θα «ερωτευθεί». Τη χαμένη αρχαιοελληνική «ποιότητα» και πνεύμα που κρύβεται πίσω από το εξωτερικό κάλος του νέου. Άλλωστε, ο Δημητριάδης έχει γράψει: «Όσοι δεν προσπαθούμε να γίνουμε Έλληνες, ούτε είμαστε ούτε θα γίνουμε ποτέ Έλληνες». Εννοώντας φυσικά ότι η ισχύουσα τάξη πραγμάτων, τα στερεότυπα, η τουριστική αντίληψη της αρχαιολατρίας, αλλά και η επικρατούσα σήψη, το κέρδος ή οι παρωπίδες των «ευλαβών» θρησκευόμενων οδηγούν στην αδυναμία αναγνώρισης του «ωραίου» με την έννοια του καλού, του αποκαλυψιακού, του αυθεντικού νοήματος. Αυτών που θα μας επέτρεπαν να θεωρούμαστε, πράγματι, απόγονοι του Αρχαίων Ελλήνων.

Η απρόσμενη συνένωση όλων των προσώπων θα φέρει αντιμετώπους εκείνους που πιστεύουν ότι ο Φειδίας φέρει μέσα του το άγαλμα και του ζητούν επιτακτικά να το φανερώσει (όπως ο Αυγουστίνος Ρόδης) και εκείνους που αρνούνται μια τέτοια πιθανότητα, καθ' ότι βέβηλη για τη χριστιανική πίστη, όπως ο Ευσέβιος: «[...] αυτό το άγαλμα δεν υπάρχει πια, εμείς το σπάσαμε πολλούς αιώνες πριν, ω θεοδόσει, εμείς το διαμελίσσαμε...», υπενθυμίζοντας τη βιαιότητα αποκαθήλωσης της αρχαιοελληνικής θρησκείας από τον χριστιανισμό.

Αν, ωστόσο, ο Ρόδης επιμένει να δει το ά-

Αγρυπνία

Ένα ανατρεπτικό για τη σύγχρονη ελληνική ταυτότητα έργο

γαλμα, δεν είναι άλλος ο λόγος παρά για να το οικειοποιηθεί, να το εκμεταλλευτεί, βλέποντας σε αυτό (όπως και η σύγχρονη πρακτική) ένα προσοδοφόρο αντικείμενο. Άλλωστε, στην έντονη αντιπαράθεσή του με τον Ευσέβιο θα επισημάνει τη στενή τους συνεργασία, αποκαλύπτοντας τον ανόσιο συγκερασμό των δύο κοσμοθεωριών τους, αλλά σε ένα άλλο πλάνο επίπεδο.

Το πολυπρισματικό, τολμηρό και πολυεπίπεδο ιδεολογικά, αλλά σύμφωνο με την κοσμοθεωρία του Δημητριάδη έργο, θα φέρει επί σκηνής του νεοσύστατου θεάτρου του στη Λεωφόρο Συγγρού ο **Αντώνης Καλογρίδης**. Τον ανόσιο συγκερασμό του «Πύργου της Κολάσεως» που διευθύνει ο Ρόδης με τον οίκο του Ευσέβιου θα τον αποδώσει σκηνογραφικά ο ίδιος ο σκηνοθέτης με τον **Βαγγέλη Τάκο** με ευφυή τρόπο: μετατρέπει το θέατρο, ήδη από την είσοδό του, σε «Μάστερ Τάουερ», με το μαύρο χρώμα και το ημίφως να κυριαρχούν, εγκιβωτίζοντας ασφυκτικά τον χώρο του Ευσέβιου. Μια τετράγωνη ημιδιαφανής κατασκευή υποκρύπτει φανερώσει λειτουργικά στοιχεία, όπως το διαμορφωμένο σε Πανάγιο Τάφο δωμάτιο του Λίνου, όπου οι γονείς του προσέχονται με αναμμένα κεριά για τη σωτηρία του, ενώ άλλοτε γίνεται υποδοχέας περίτεχνων βιντεοπροβολών του Κάρλου Πορφύρη, που δημιουργούν, μεταξύ άλλων, την εντυπωσιακή εμφάνιση του αγάλματος.

Η πρωτότυπη μουσική του **Κωνσταντίνου Βήτα** άλλοτε δημιουργεί λανθάνοντες εκκλησιαστικούς ήχους και άλλοτε αφήνει να εισβάλουν οι έντονοι ήχοι του κλαμπ, ενώ συχνά επεμβαίνει ως ομοβροντία θεϊκής καταγωγής.

Τα κοστούμια της **Λένας Κατσανίδου** είναι απόλυτα ενδεικτικά των προσώπων, είτε πρόκειται για το μαύρο ράσο του

Ευσέβιου, το κιτσάτο κοστούμι του Ρόδη ή τα προκλητικά ρούχα της Ντέας και τα σύγχρονα ρούχα των νέων.

Ομολογουμένως, κυρίαρχος της σκηνής, αεικίνητος, εντυπωσιακά αμετροεπής και γλοιώδης στον ρόλο του Ρόδη, με ευρηματική κινησιολογία στη σύλληψη και την υλοποίηση, με εντυπωσιακές τονικές εναλλαγές στη φωνή, ο **Ντένης Μακρής** δίνει ένα πραγματικό ρεσιτάλ υποκριτικής, εντυπωσιακό όσο ποτέ άλλοτε, αποκαλύπτοντας νέες προεκτάσεις του υποκριτικού του οπλοστασίου.

Δίπλα και γύρω του, επιβλητικός ως αντίπαλο δέος ο **Τάκης Σακελλαρίου** ως Ευσέβιος, μετρημένη και με ιδιαίτερη ευαισθησία στο τραγούδι στον ρόλο της γυναίκας του Δροσούλας η **Ιωάννα Ασπμακοπούλου**, με καλή είσοδο, αλλά με φωνητική υπερβολή στη συνέχεια η **Νικολέτα Κοτσαπλίδου** ως Ντέα.

Οι ως επί το πλείστον υψηλοί φωνητικοί τόνοι και ταχυλογία αδικούσαν τη σημασία των ιδιαίτερης σημασίας λεγομένων του Λίνου, όπως ερμηνεύτηκε από τον **Σταύρο Τσουμάνη**, ο οποίος στάθηκε μάλλον αμήχανα απέναντι στον ρόλο. Καίριος ο **Δημήτρης Δρόσος** στον ρόλο του Πέτρου, πατέρα του Φειδία. Ο τελευταίος ευτύχησε με την ερμηνεία και σκηνική παρουσία του νεαρού **Νικόλα Χαλκιαδάκη**, με την ωραία, καθαρή φωνή με την οποία θα εκφέρει και τον λόγο του οργισμένου με τους σύγχρονους Έλληνες Δία.

Η επιμέλεια της καλοσχεδιασμένης κινησιολογίας οφείλεται στην **Νικολέτα Γκριμέκη**, οι καλομελετημένοι φωτισμοί στην **Κατερίνα Μαραγκουδάκη** και τον σκηνοθέτη, ενώ οι επιτυχείς κομμώσεις στον **Γιώργο Δουδέση**.

Η «Αγρυπνία» του Δημήτρη Δημητριάδη είναι ένα πραγματικό βέβηλο δώρο στη θεατρική Αθήνα και θεωρώ ότι ο **Αντώνης Καλογρίδης** σεβάστηκε στον μέγιστο δυνατό βαθμό το ανατρεπτικό για τη σύγχρονη ελληνική ταυτότητα πνεύμα της.

Οι εκτός παράστασης φωτογραφίες είναι του **Πάνου Γιαννακόπουλου**. **Δ**

INFO

«Αγρυπνία»
Σκηνοθεσία: **Αντώνης Καλογρίδης**
Θέατρο Συγγρού 33

ΘΕΑΤΡΟ ΦΟΥΡΝΟΣ

© Μαυρομιάλη 168, Αθήνα, 2106460748

«Δαγκώνει;» της Όλγας Ποζέλη

Μια παράσταση για ενήλικες
με θέμα τα ζώα

© ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΓΕΛΗΣ

ΘΕΑΤΡΟ

Ζώα συντροφιάς αλλά και άγρια, ελεύθερα και εμπορεύσιμα, ήταν από την αρχαιότητα το επίκεντρο των ιστοριών και των μύθων. Σαν τα ζώα να έχουν κάτι πιο διδακτικό από τους ανθρώπους, σαν μια ανάγκη μεταμόρφωσης των ηρώων που ανοίγει διάλογο με το παράλογο. Την απουσία της λογικής προσπαθεί, λοιπόν, να προσεγγίσει η παράσταση «**Δαγκώνει;**», σε σύλληψη και σκηνοθεσία **Όλγας Ποζέλη**. Μέσα από έναν συνδυασμό κειμένων εμπνευσμένα από τις τεχνικές της performance art και του devised theatre και κειμένων της **Μαρίας Γουλή**, καθώς και μια μη γραμμική αφήγηση, διερευνάται η θέση των ζώων στην τέχνη και τη ζωή. Πολλές ιστορίες, ανάκατες, άλλες όμορφες, άλλες άσχημες, ίσως πολιτικά μη ορθές, πολλές φορές αστείες, στοχαστικές, ασυνήθιστες. Τα ίχνη των ζώων παντού. Πλάσματα που μοιράζονται ενεργά τον κόσμο μαζί μας, αλληλεπιδρούν και εναλλάσσονται μεταξύ τους αλλά και με τους ανθρώπους στο αστικό μας τοπίο. Τι τους διαχωρίζει; Ποιος είναι δεμένος με λουρί και ποιος κλεισμένος σε κλουβί; Αν ήμασταν ζώο σε μία άλλη ζωή, ποιο θα ήμασταν; Τελικά, ποιος δαγκώνει; Παίζουν: **Γιώργος Ντούσης, Όλγα Ποζέλη, Χάρης Ηλιάδης**

© Πρεμιέρα
Σάββατο 30 Μαρτίου
Κάθε Σάββατο
στις 21:00 & Κυριακή
στις 20:00

37600 ΘΕΑΤΕΣ - 150 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΟΥΡΗ
ΕΩΣ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

THE HUMANS

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΟΥΡΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ
ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ "THE HUMANS"
ΘΕΜΙΣ ΜΠΑΖΑΚΑ ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΣΠΙΩΤΗΣ
ΜΑΡΙΑ ΠΕΤΕΒΗ ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΚΡΗ ΚΑΙ Η ΞΕΝΙΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΚΗΝΙΚΟ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΣΜΑΡΑΓΔΗ ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΙ ΣΙΜΟΣ ΣΑΡΚΕΤΖΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΉΧΟΥ ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΩΚΟΣ ΒΟΗΘΟΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΤΖΕΝΙΑ ΚΟΝΤΑΡΑΤΟΥ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΗΡΩ ΜΠΑΡΤΖΙΩΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΙΛΙΓΚΡΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΛΙΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΛΗ
ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΚΕΛΜΠΟΥΡΑΣ - FORBIDDEN.DESIGNS
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΟΛΓΑ ΠΑΥΛΑΤΟΥ ΜΑΡΕΝΑ ΚΑΔΙΠΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΑΥΛΑΚΗ ΕΝΑ ΕΡΓΟ ΤΟΥ STEPHEN KARAM
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ & ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ **ticketmaster**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ο Γιάννης Σοφολόγης και το soundtrack της ζωής του

Ο ηθοποιός, σκηνοθέτης, εκφωνητής και ενίοτε dj απαντά στη στήλη του **VOICE 102.5**

Της **ΛΙΑΝΑΣ ΜΑΣΤΑΘΗ**

© SOFIA ANTONIOU

Ο Γιάννης Σοφολόγης γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Θεσσαλονίκη. Αποφοίτησε από τη δραματική σχολή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και δείγμα της δουλειάς του στο θέατρο είναι οι παραστάσεις «Η αρχή του Αρχιμήδη» (2019), «Δον Ζουάν» (2019), «Γιούγκερμαν» (2019), «Δωμάτιο του Σαίξπηρ» (2016).

Φέτος πρωταγωνίστησε στη θεατρική παράσταση «Felicita» της Σεμίνας Διγενή, με τη Μυρτώ Αλικάκη, σε σκηνοθεσία της Λητώς Τριανταφυλλίδου. Αυτόν τον καιρό εμφανίζεται στην τηλεοπτική σειρά «Παγιδευμένοι» σε σκηνοθεσία Ράνιας Χαραλαμποπούλου και Αντώνη Σωτηρόπουλου, που προβάλλεται από τη συχνότητα του ANT1, κάθε Δευτέρα και Τρίτη. Επίσης, πρωταγωνιστεί στην τηλεοπτική σειρά «ΖΩΗ», σε σενάριο και σκηνοθεσία της Δωροθέας Παοχαλίδου, η οποία είναι διαθέσιμη στην πλατφόρμα του ANT1+. Θα τον βρείτε πού και πού να παίζει DJ στο bar FRAU στο κέντρο της Αθήνας, μέρες που ανακοινώνονται στον προσωπικό του λογαριασμό στο Instagram.

Το πρώτο τραγούδι που πρόσθεσες σε λίστα σου στο Spotify; «Say my name», Destiny's Child.

Το τελευταίο τραγούδι που έκανες Shazam; «Foniades», Sokratis Barbounakis.

Το τραγούδι που σε κάνει να αλλάξεις σταθμό; «Love tonight», Shouse.

Το τραγούδι που σε κάνει να μείνεις στο αυτοκίνητο ενώ έχεις παρκάρει; «Bring me to life», Evanescence – κυρίως αν το βάζω εγώ ο ίδιος.

Το πρώτο τραγούδι που έμαθες όλους τους στίχους; «Στη Ντισκοτέκ», Ημισκούμπρια feat. Ελπίδα. Ναι, και το ραπ φυσικά!

Το πιο παράξενο τραγούδι που σου έχουν ζητήσει όταν παίζεις μουσική; Κάτι περιεργα electro την ώρα που παίζω, ας πούμε, 90s. Και γενικά TRAP.

Το guilty pleasure τραγούδι που σου φτιάχνει τη διάθεση; Ψήσε καφέ. Έχω πολλά από αυτά. #notguilty

Το τραγούδι που τραγουδάς στο ντους; Αυτόν τον καιρό τραγουδάω την «Ανισόπεδη ντίσκο» από Pan Pan.

Το τραγούδι που έχεις τραγουδήσει με τους συναδέλφους σου γιορτάζοντας μια πετυχημένη παράσταση; «I Want to break free», Queen και «Felicita», Al Bano feat. Romina Power.

Το τραγούδι που ακούς για να σε χαλαρώσεις πριν ανέβεις στη σκηνή; Εκεί το shuffle τρελαίνεται. Από ήχους διλογισμού, white noises και όπερα, μέχρι Βοσκόπουλο, Μοσχολιού και Πάολα.

Το τραγούδι που θα επένδυε μια ταινία με τη ζωή σου; «That's amore», Dean Martin.

Το τραγούδι που σε έχει σπασίσει; «Summer Son», Texas.

Το αγαπημένο τραγούδι της μπέρας σου; «Απόψε θέλω να πιω», Αλεξίου. Γεια σου, ρε μάνα νταλκαδιάρια.

Το τραγούδι που σου θυμίζει τη Θεσσαλονίκη; «Απόψε θα 'θελω», Μητροπάνος και «In for the kill», La roux.

Το τραγούδι που σου θυμίζει μια δύσκολη περίοδο της ζωής σου; «Turn back time», Aqua. Εφηβεία. Επαιζε στο ριπίτ και το cd αγορασμένο γνήσιο, παρακαλώ.

Το τραγούδι που σου θυμίζει μια χαρούμενη περίοδο της ζωής σου; «Rome wasn't built in one day», Morcheeba.

Το τραγούδι που ξέρεις όλους τους στίχους; Είμαι καλός στην απομνημόνευση στίχων. Ξέρω από το «Gold digger» μέχρι το «Τώρα μου μιλάει».

Το τραγούδι που θα αφιέρωνες σε μια σχέση που έχει τελειώσει; «All my loving», The Beatles.

Το τραγούδι που θα αφιέρωνες αν ευελπιστούσες σε επανασύνδεση; «Φιλία», Λευτέρης Πανταζής.

Το τραγούδι που σου θυμίζει τον κοληπό σου; Ολόκληρο το live της Βίσση από το Hotel Ermou.

Το τραγούδι που έχεις συνδέσει με το «Felicita»; «Uomini Addosso», Milva.

Το τραγούδι που θα ήθελες να παίζει στη κηδεία σου; Στην καύση μου θέλω να παίζει από μια μπάντα με χάλκινα ένα παραδοσιακό Λεβέντικο μαζί με το «Φωτιά» της Βίσση, το «The Roof is on Fire» των Rock Master Scott & the Dynamic Three, το «Fuego» της Φουρέρα, το «Γύφτισσα μέρα» του Πουλδόπουλου – ή πιο απλά, πες μου ότι είσαι Δίδυμος χωρίς να μου πεις ότι είσαι.

Paul Lynch: Ένα σπουδαίο τραγούδι

» Το «Τραγούδι του προφήτη» είναι ένα από τα καλύτερα βιβλία που έχω διαβάσει τα τελευταία χρόνια

Λένε ότι στο ραδιόφωνο όταν θέλεις να προβάλλεις ένα καινούργιο τραγούδι που σου αρέσει, ο καλύτερος τρόπος για να το κάνεις να λάμψει είναι να το βάλεις άμεσα μετά από ένα μέτριο και όχι ιδιαίτερα γνωστό τραγούδι.

Πριν ξεκινήσω «Το τραγούδι του προφήτη» πρέπει να ομολογήσω ότι διάβασα ένα μέτριο έως κακό βιβλίο, που μάλιστα είχε επίσης ως θέμα του ένα δικτατορικό καθεστώς. Όμως, δεν είναι αυτός ο λόγος που το βιβλίο του **Paul Lynch** έλαμψε τόσο πολύ. Πρόκειται για εξαιρετικό ανάγνωσμα. Το **Booker** του 2023 είναι απόλυτα δικαιολογημένο.

Γυρίζοντας πίσω στον χρόνο, το βιβλίο που –από τα πρόσφατα, όχι από τα κλασικά– με συγκίνησε πιο πολύ ήταν το «Η θλίψη είναι ένα πράγμα με φτερά» του **Max Porter**. Στα έξι χρόνια που έχουν μεσολαβήσει από το 2018, πολλά μου άρεσαν αλλά δεν υπήρξε κανένα βιβλίο που να μου μεταδώσει τέτοια συναισθήματα. Και σκέψου ότι την ώρα που γράφω αυτές τις γραμμές, δεν το έχω τελειώσει ακόμα.

Αν το σκεφτείς, υπάρχουν αναλογίες. Μπορεί ο Lynch να μιλάει για τη δυστοπία μιας Ιρλανδίας υπό δικτατορικό καθεστώς, όμως η απώλεια –δεν έχει σημασία αν είναι θάνατος ή όχι– είναι ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία του βιβλίου. Και θα τολμούσα να πω ότι θέμα του βιβλίου δεν είναι η απώλεια ούτε η δικτατορία, είναι η ανθρώπινη κατάσταση στην ολόκληρή της.

Η ανθρώπινη κατάσταση υπό καθεστώς απώλειας. Ο Porter: «Τα αγοράδια δεν ήξεραν πού είχαν βάλει τα σκουφιά τους, δεν κατάφεραν να περάσουν τα γάντια τους μέσα από τα μανίκια των άνορακ... Εγώ ήμουν εντελώς άχρηστος. Δεν τους έβαλα να φορέσουν τις γαλότσες τους, με αποτέλεσμα τα πόδια τους να ξεπαλιάνουν πριν ακόμα καταφορτισουμε». Ο Lynch: «...Ο Mark δεν βρίσκει πάλι το παπούτσι του και η Μόλι αρνείται να φορέσει παλτό και ο Λάρι ρωτάει αν έχουν τις σάκες τους, και (εκείνη) καταλαβαίνει πώς κρύβεται η ευτυχία μέσα στη μικρή αναμπουμπούλα της πραγματικότητας, πώς τρυπώνει και κώνεται στα καθημερινά πέρα δώθε, λες κι ευτυχία είναι κάτι που δεν πρέπει να το βλέπεις, λες κι είναι μια νότα που δεν την ακούς παρά όταν ηχεί από το παρελθόν».

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς CLLXIX Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

© EPA - TOLGA AKMEN

έχει άνοια, τη δουλειά της που τρίζει επικίνδυνα και την καθημερινότητα που χειροτερεύει λεπτό με λεπτό. Ο Porter έρχεται να παρηγορήσει εκτός από τον μπαμπά στη «Θλίψη...», κι εκείνη: «Εάν το Κοράκι του έμαθε κάτι, αυτό ήταν ίσως η διαρκής εξισορρόπηση. Ελλείψει άλλης λιγότερο खुδαίας λέξης: η πίστη. Ένα ουρλιαχτό συγγνώμης που είναι ένα ναι που είναι ένα ευχαριστώ και λέει προχώρα». Έτσι, χωρίς στίξη. Κι ο Lynch: «Τα δέντρα ξυπνάνε σιγά σιγά από τον ύπνο του χειμώνα. Σε λίγο θα μπουμπουκιάσουν στο φως της άνοιξης, αυτή η σκέψη, η δύναμη ενός δέντρου, πώς αντέχει το δέντρο τη σκοτεινή εποχή, τι βλέπει όταν ανοίγει ξανά τα μάτια του».

Η ανθρώπινη κατάσταση. Ένα τεράστιο κοράκι στη μια περίπτωση και μια συνεχής βροχή στην άλλη. Μια δυστοπία. Δύο κόσμοι που βυθίζονται διαρκώς. Έχοντας τελειώσει τον Porter, ξέρω ότι στο τέλος όλα μπορούν να ξεπεραστούν. Στην περίπτωση του Lynch είμαι ακόμα στη μέση: «Κι η ξαφνική λύπη καθώς ανεβαίνει τη σκάλα, βλέποντας πως ο χρόνος δεν είναι οριζόντιο επίπεδο, όχι, είναι κάθετη κατακόρυφα, πτώση κατακόρυφη στην άβυσσο».

Αν έχεις στον νου σου μια δυστοπία, μια δικτατορία των όπλων ή ακόμη και μια δικτατορία της σιωπής, «Το τραγούδι του προφήτη» είναι το βιβλίο που πρέπει να ξεκινήσεις άμεσα. Θα σε βοηθήσει να κατανοήσεις τι υπάρχει έξω αλλά πιο πολύ τι υπάρχει μέσα σου.

ΥΓ1: Στα ελληνικά, ακριβώς σ' ένα δυστοπικό πλαίσιο δικτατορικού καθεστώτος και μάλιστα σε παρόμοια φόρμα –τεράστιες παράγραφοι, συνεχής αφήγηση– μπορεί κανείς να αναζητήσει την «Εφεύρεση της σκιάς» του Κωνσταντίνου Τζαμώτη (εκδόσεις Καστανιώτης).

ΥΓ2: Το «Τραγούδι του προφήτη» του Paul Lynch κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Gutenberg σε μετάφραση του Αγγελου Αγγελίδη και της Μαρίας Αγγελίδου. «Η θλίψη είναι ένα πράγμα με φτερά» έχει κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Πόλις σε μετάφραση της Ιωάννας Αβραμίδου.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ

29/03, 19:00,

ΑΘΗΝΑ ΠΡΟΣ ΒΟΛΟ

Ταξιδεύαμε μαζί. Με είδες, σε είδα και κάτι μου λέει ότι έπρεπε να είχαμε μιλήσει. Εγώ με μακριά μαλλιά και ακουστικά over ear, εσύ με ένα γεμάτο σακίδιο πλάτης που το πήρες και στη στάση μαζί σου. Καθόμουν στις πρώτες θέσεις, εσύ αρκετά πίσω. Κοιταζόμασταν αρκετά και λίγο ντροπαλά. Κατεβήκαμε και οι δύο Βόλο. Πλάκα θα είχε να σε έβρισκα εδώ...

ΚΟΚΚΙΝΟΜΑΛΛΑ

Περίμενες να περάσεις τον δρόμο στο διάζωμα στη Ιερά Οδό στην Αίγλη. Ήμουν στο γκρι αυτοκίνητο και κοιταχτήκαμε έντονα. Κόκκινο καρέ μαλλί και φόραγες μακρύ μπουφάν.

TENNIS MATCH

Ζωγράφου. Με είδες στον δρόμο με τη ρακέτα και μου είπες ότι έψαχνες αντίπαλο στο τένις... Δεν κανονίσαμε όμως αγώνα, το αφήσαμε στην τύχη! Μήπως φοβήθηκες ότι θα σε κερδίσω; Έβαλα στοίχημα με φίλη να γράψω εδώ μπας και γίνει παιχνίδι...

ΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΑΒ

Μπήκες στον σταθμό Εθνικής Άμυνας, κατέβηκες στο Σύνταγμα. Είμαι η κοπέλα που στεκόταν απέναντι με το ριγέ πουκάμισο. Βιάστηκα προς τη μετεπιβίβαση προς Ελληνικό να σε προλάβω αλλά είχες φύγει.

ΑΝΤΑΛΛΑΞΑΜΕ

ΚΑΠΟΙΑ ΒΛΕΜΜΑΤΑ

Κατεβήκαμε στην ίδια στάση, Παγκράτι.

FERRY POSEIDON,

ΑΙΓΙΝΑ ΠΡΟΣ

ΠΕΙΡΑΙΑ

Δεν θα ξεχάσω ποτέ το χαμόγελο και τα πράσινα μάτια σου. Όταν έπεσαν οι άγκυρες, ήμασταν στη λάθος πλευρά, πίσω από όλους τους οδηγούς, είχαμε

ξεμείνει εγώ, εσύ και η φίλη σου. Από τον θόρυβο φοβήθηκες, χαμογέλασα, ήθελα να σε αγκαλιάσω τόσο... και μου χαμογέλασες. Δεν έχει περάσει στιγμή να μη μετανιώνω που δεν σου μίλησα αλλά ντράπηκα τη φίλη σου. Δεν ξέρω αν θα μπορούσα να σε βγάλω από το μυαλό μου και τότε, αλλά μπροστά μου είδα ακριβώς ό,τι έψαχνα πάντα.

ΠΑΜΕ ΑΚΡΟΠΟΛΗ;

Γιάννη, έχω ήδη μετανιώσει που δεν σου έδωσα το τηλέφωνό μου. Σε σκέφτομαι όπως είπες...

ΟΜΟΡΦΟΣ

ΗΣΑΠ. Καθόσουν στο τρένο, με ακουστικά. Φαρδύ, χαλαρό παντελόνι, άσπρο. Καφέ μπουφάν, μαύρα παπούτσια. Καστανόξανθος. Με σιλ. Αποβιβάστηκες νομίζω Ν. Ιωνία. Όμορφος, αεράτος, σέξι. Θέλω να σε γνωρίσω.

ΠΟΔΗΛΑΤΑ

ΣΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΒΑΓΟΝΙ

ΗΣΑΠ Θησείο - Βικτώρια. Ήμασταν τόσο κοντά... Αισθάνθηκα αμήχανα να σε κοιτάξω στα μάτια, να σου μιλήσω... Κι από όταν σε έχασα στο πλήθος, μετανιώνω που δεν το έκανα.

ΕΛΠΙΖΟΝΤΑΣ

ΣΕ «À BIENTÔT»

(=ΝΑ ΤΑ ΞΑΝΑΠΟΥΜΕ ΣΥΝΤΟΜΑ)

Ήμουν με τις φίλες μου κι ήσουν με τους φίλους σου. Καθόσασταν κάτω, πλάτη στη βιτρίνα, τέρμα γωνία. Καθίσαμε στο πατάρι γιατί δεν είχε χώρο κάτω. Οι ματιές μας συναντήθηκαν πολλές φορές και όταν φεύγαμε ανταλλάξαμε χαμόγελα. Δεν ήθελα να φύγω, αλλά δεν γινόταν διαφορετικά.

ΤΣΙΚΟΥΔΙΑ -

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Εσένα, με την μπορντό μπλουζα και το έντονο

βλέμμα, από χθες το μεσημέρι σε σκέφτομαι... Αυτός από το απέναντι τραπέζι.

ΝΤΥΜΕΝΟΣ «ΜΠΙΡΑ»

Ήσουν με άλλους μασκάρδες σε μία γωνία στη Χαμοστέρνας, ήσουν ντυμένος «μπίρα». Σου χαμογέλασα και με χαιρέτησες... Κρίμα που δεν σταμάτησα...

THE BLIND BUTLER

Σε είδα στο Blind Butler στην Καλλιθέα. Μαύρο παντελόνι και ροζ μπλουζα. Είχες ξανθά μαλλιά και καθόσουν με τις φίλες σου.

ΨΗΛΟΣ,

ΞΑΝΘΟΣ,

ΓΑΛΑΝΟΜΑΤΗΣ

Σε βλέπω κάθε εβδομάδα στο Αρένα. Δεν ξέρω αν πρέπει να σου μιλήσω. Είσαι απλά πόθος, Γιάννη. Ο τρόπος που κοιτάς, που χαμογελάς.

ΣΕ ΕΙΔΑ

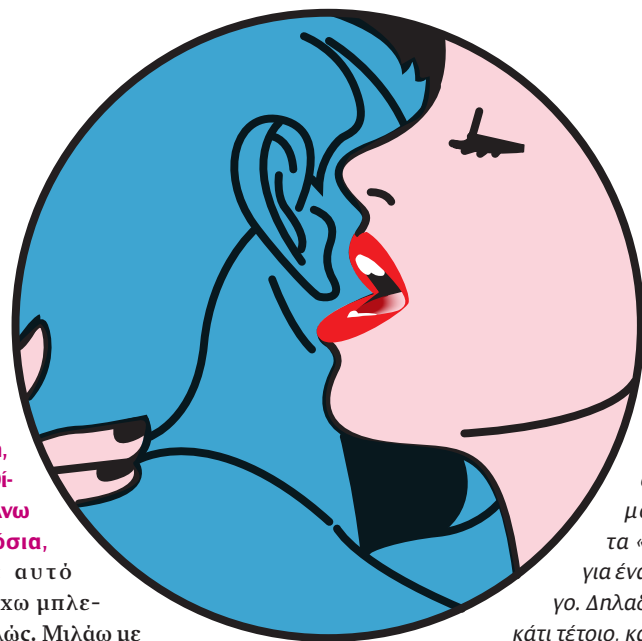
ΣΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ

Δεν ξέρω αν υπάρχεις στα αλήθεια. Ήσουν ντυμένη στα μαύρα με ψηλοτάκουνες μπότες και είχες ένα αυστηρό ύφος σχεδόν δεσποτικό. Με διέταζες να γονατίσω μπροστά σου και να υποταχθώ στην εξουσία σου και έτσι να ξεκινήσει το ταξίδι στη σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού. Αν υπάρχεις και στην πραγματικότητα στείλε μου ένα μήνυμα.

ΚΑΛΕ, ΠΟΥ ΠΑΣ

ΚΑΙ ΦΕΥΓΕΙΣ;

Παγκράτι έξω από τα Village cinemas. Ήταν επτά και είκοσι το απόγευμα περίπου. Ήμουν με τα ακουστικά μου και περίμενα ΤΗ ΦΙΛΗ ΜΟΥ (αν ακούεις!!!) να πάμε σινεμά. Πέρασες, χαμογέλασες, μου άρεσες πολύ! Πήγες να μπεις στο εμπορικό και χάρηκα, αλλά τελικά έκανες μεταβολή και έφυγες! ΠΑΤΙΠΙΠΙΠΙ! Όπως βλέπεις εκτός από ξανθιά κουκλάρα είμαι κι αστεία! Στείλε μου αν το δεις...

Γεια Τζένη, δεν συνήθιζα να στέλνω έτσι δημόσια,

αλλά σε αυτό το θέμα έχω μπλεχτεί εντελώς. Μιλάω με κάποιον εδώ και τρεις εβδομάδες και μου είπε ότι με γουστάρει και εγώ ανταπέδωσα. Στο Insta του έχει κάπως σέξι φωτογραφίες, ειδικά αυτές από το καλοκαίρι. Εμένα αυτό δεν μου άρεσε πολύ όταν το είδα, γιατί θα μπορούσα να τον φανταστώ ως μελλοντική μου σχέση. Μην το πάω μακριά όμως, είχαμε μια συζήτηση τις προάλλες που γύρισε πολύ έντονα στο σεξουαλικό κομμάτι. Αρχίσαμε, λοιπόν, να κάνουμε σεξ μέσω μηνυμάτων, του έλεγα κι εγώ, μου έλεγε κι αυτός, και οφείλω να ομολογήσω ότι περάσαμε πολύ ωραία. Έκτοτε, κάνουμε μόνο αυτό στη μεταξύ μας επικοινωνία. Όμως, έχω προβληματιστεί. Λες να τη βρίσκει μόνο με αυτόν τον τρόπο και να μην κάνουμε τίποτε άλλο ποτέ; Δεν μου έχει ζητήσει ακόμη να βρεθούμε από κοντά.

Γεια σου, μπλεγμένη φίλη μου, θα σου απαντήσω με επιφύλαξη πάντα, αλλά τα δείγματα μέχρι στιγμής δεν είναι και για να κρατήσεις δίκλινο για τους δυο σας στη Σαντορίνη φέτος το καλοκαίρι. Θα έλεγα να είσαι συγκρατημένη και να του ζητήσεις εσύ να βγει για ένα ποτό. Γιατί περιμένουμε να μας το ζητήσει εκείνος, αλήθεια; Εκεί θα πάρουμε τις απαντήσεις μας! Αν δεις ότι σου τα μασάει, να ξέρεις κι εσύ αν γουστάρεις να μείνεις ή να φύγεις...

Γνώρισα μια κοπέλα λίγο μυστήρια. Ενώ στα μηνύματα και από κοντά που βρεθήκαμε μερικές φορές ήμασταν και οι δύο μέσα στα μέλια, ξαφνικά φρίκαρε από τη στιγμή που της είπα να τη γυρίσω σπίτι με το αμάξι μου στην τελευταία μας έξοδο. Είχαμε βγει για ένα ποτό κοντά στην πλατεία του Κολωνακίου. Είχαμε μια αρκετά ευχάριστη συνάντηση και μετά μόλις της έδειξα το αμάξι μου -έχω έναν παλιό σκαραβαίο- άλλαξε δέκα χρώματα και με χαιρέτησε ψυχρά. Τώρα σκέφτηκα, μήπως είδε τον σκαραβαίο και ντράπηκε να μπει μέσα επειδή ήταν μπροστά κόσμος; Μήπως θεώρησε το αμάξι παλιακό; Αλλά και στα μηνύματά μας μετά ήταν κάπως ψυχρή. Τη ρώτησα τι έχει και μου απαντάει συνεχώς «τίποτα».

Μυστήριο καλύπτει την υπόθεση, πράγματι, αλλά από την άλλη, μου φαίνεται εντελώς άκου-

ρο να έκανε στροφή 180 μοιρών από τα «μέλια» σας για έναν τέτοιο λόγο. Δηλαδή, αν ισχύει

κάτι τέτοιο, καλύτερα που ψυχραθήκατε μια ώρα αρχύτερα,

εδώ που τα λέμε. Σου προτείνω να της εκφράσεις τις σκέψεις σου με ηρεμία και χαλαρότητα, χωρίς να προδικάζεις κάτι ή να την κρίνεις για κάτι, για να μάθεις πραγματικά τι έπαθε έτσι ξαφνικά. Αν ισχύει αυτό που λες με τον σκαραβαίο, άστο φίλε μου. Ωστόσο, εγώ εύχομαι ότι κάτι άλλο μπορεί να έπαιξε και με τη συζήτησή σας να λυθεί. Μιλσέ της ανοιχτά και θα σου εξηγήσει!

Δεν ξέρω αν άλλη εδώ σου έχει γράψει

παρόμοια περίπτωση...

Ο τσιγκούνης ο άνθρωπος, πολύ απλά, δεν παλεύεται! Βγαίνουμε με ένα παιδί 3 μήνες τώρα και μου έχει βγάλει την ψυχή με το να τα μοιράζουμε όλα μισά μισά, μέχρι και το τελευταίο ευρώ. Και όταν σου λέω και το τελευταίο ευρώ, το εννοώ. Δεν σου γράφω υπερβολές. Το χειρότερο που με έφτασε στα όρια του να του πω να χωρίσουμε ήταν που βγήκαμε για φαγητό με την κολλητή μου και το αγόρι της την προηγούμενη εβδομάδα σε μια ταβέρνα. Επειδή άφησε αυτός 2,50 ευρώ μπουρμπουάρ, γιατί ήταν ο μόνος που είχε μετρητά πάνω του, τους είπε μεταξύ σοβαρού και αστείου ότι θα περιμένει να του τα δώσουν. Δεν τους έχουμε δει από τότε και κάθε μέρα -μα κάθε μέρα- με ρωτάει αν μου είπε κάτι η κολλητή μου για τα «χρωστούμενα». Του τα έδωσα εγώ για να ξεμπερδεύω, αλλά συνέχισε να τους κράζει γι' αυτό το θέμα. Πεχ μου τώρα εσύ, δεν είμαι άτυχη;

Άτυχη εσύ, γιατί; Δεν είσαι υποχρεωμένη να περάσεις με αυτό τον άνθρωπο όλη σου τη ζωή.

Καταλαβαίνω ότι ο καθένας μπορεί να έχει τον δικό του προγραμματισμό στα οικονομικά του, όπως ο φίλος μας, αλλά τώρα να κάθεσαι να κράζει την παρέα σου ενώ ήδη του είχες επιστρέψει τα χρήματά του, γιατί τόσο εμπάθεια; Αν εγκλωβίζεσαι με αυτές τις συμπεριφορές, που είναι λογικό κατά τη γνώμη μου, θα σου πρότεινα να του το πεις ευθέως και να στρίβεις το νωρίτερο δυνατό.

© JOHN HOLMES

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Αγαππé μου Κριέ, αυτή την εβδομάδα θα την χαρακτηρίζα κρίσιμη, καθώς ο φίλος Ερμής ξεκινά την ανάδρομη πορεία του στο ζώδιό σου (2/4). Θα υπάρξουν μικροπροβλήματα σε θέματα επικοινωνίας αλλά και παρορμητικότητα από πλευράς σου. Ούτε και στα αισθηματικά σου μένεις ανεπηρέαστος από το πλανητικό σκηνικό, αφού σου βάζει εμπόδια σε σχέδια και επικοινωνία με το πρόσωπο που σε ενδιαφέρει ή διατηρείς σχέση. Υπομονή, γιατί από τις 5/4 που η Αφροδίτη περνάει στο ζώδιό σου, θα δεις το κλίμα να γίνεται πιο θετικό και μπορείς να έρθεις πιο κοντά με το πρόσωπο που σε ενδιαφέρει, είτε είσαι ελεύθερος είτε δεσμευμένος.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Αγαππé μου Καρκίνε, ο Ερμής ξεκινάει την ανάδρομη πορεία του (2/4) κι αυτό προκαλεί παραινυμίες ή καθυστερήσεις, κυρίως σε θέματα δουλειάς. Δεν αποκλείεται να χρειαστεί να αφιερώσεις χρόνο σε ένα παρελθοντικό επαγγελματικό ζήτημα ή να ξαναθυμηθείς κάποια επαγγελματική πρόταση. Στα ερωτικά σου, η Αφροδίτη με τον Ποσειδώνω φωτίζουν τη συναισθηματική σου πλευρά. Αν είσαι σε σχέση, θα θελήσεις να κάνεις πράγματα με τον σύντροφό σου κι αυτό θα σας φέρει πιο κοντά. Αν είσαι ελεύθερος, δεν αποκλείεται μια νέα γνωριμία που θα σου προκαλέσει έντονα συναισθήματα.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Αγαππé μου Ζυγέ, δυναμική η πρώτη εβδομάδα του μήνα. Ο Ερμής ξεκινά την ανάδρομη πορεία του στον Κριό, κι εσύ νιώθεις να σε απασχολούν παρελθοντικά θέματα, κυρίως γύρω από τις σχέσεις. Ίσως παρατηρήσεις επικοινωνιακά προβλήματα, καθώς υπάρχει βιασύνη που δεν σε ευνοεί να βγάλεις σωστά συμπεράσματα. Στα ερωτικά σου, οι μέρες αυτές θα σου δημιουργήσουν την ανάγκη να λύσεις θέματα, αλλά ο φίλος Ερμής σου βάζει εμπόδια. Αν είσαι δεσμευμένος και θέλεις να παραμείνεις, προσπάθησε να προσεγγίσεις όσα σε απασχολούν με ηρεμία. Αν πάλι είσαι ελεύθερος, ίσως κλείσεις πόρτες σε γνωριμίες που δεν έχουν πολλή αξία ή ίσως υπάρξει κάποια επανασύνδεση.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Αγαππé μου Αιγόκερε, αυτή η εβδομάδα φέρνει στο προσκήνιο θέματα τρίτων που έχεις επωμιστεί. Ο ανάδρομος Ερμής (2/4), φέρνει αλλαγές τόσο στο πρόγραμμα όσο και στις προτεραιότητές σου. Παράλληλα, η Αφροδίτη στον Κριό (5/4) σε βοηθά να λύσεις θέματα που αφορούν το σπίτι. Στα ερωτικά σου, θα έχεις έντονο συναισθηματισμό που θα σε βοηθήσει σε κάποια συνάντηση ή συζήτηση. Αν είσαι σε σχέση, θα θελήσεις να περάσεις περισσότερο χρόνο με το ταίρι σου στην ασφάλεια του δικού σας χώρου. Αν είσαι ελεύθερος, το πλανητικό σκηνικό δεν ευνοεί τις νέες γνωριμίες, αφού δεν θα λείπουν προβλήματα στην επικοινωνία.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Αγαππé μου Ταύρε, η πρώτη εβδομάδα του μήνα έρχεται με «φορτωμένο» πλανητικό σκηνικό κι αυτό δεν σε αφήνει ανεπηρέαστο. Θα κλειστείς στον εαυτό σου, κάτι που δεν είναι απαραίτητα κακό γιατί θα σε βοηθήσει να βάλεις το μυαλό σου σε τάξη. Όσον αφορά τα αισθηματικά, σε βλέπω να σκαλίζεις έντονα το παρελθόν αυτές τις μέρες, ειδικά από τις 5/4 που η Αφροδίτη περνά στον Κριό. Αν είσαι σε σχέση, ίσως εμβαθύνεις στα συναισθήματά σου, κάτι που θα σε κάνει θυερό με το ταίρι. Αν πάλι είσαι ελεύθερος, θα έχεις έντονα το στοιχείο του ρομαντισμού, κάτι που μπορεί να σε ωθεί να ωραιοποιείς πρόσωπα/καταστάσεις.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Αγαππé μου Λιοντάρι, αυτή την εβδομάδα ξεκινάει την ανάδρομη πορεία του ο Ερμής και φέρνει παρελθοντικά ζητήματα στο προσκήνιο. Στα ερωτικά σου, δεν θα αποφύγεις τις αναδρομές. Αν είσαι σε σχέση, θα πιώσεις τον εαυτό σου να δημιουργεί μικροκαβγάδες για θέματα που σας απασχόλησαν στο παρελθόν. Ανθες να κρατήσεις τη σχέση, μη μένεις σε αυτά που σας απομάκρυναν, σκέψου όσα σας φέρνουν κοντά. Από την άλλη, ούτε εσύ που είσαι ελεύθερος θα γλιτώσεις από το παρελθόν - δεν αποκλείεται να επανεμφανιστεί κάποιος και να ξαναθυμηθείτε τις παλιές καλές στιγμές.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Αγαππé μου Σκορπιέ, αυτή την εβδομάδα, στις 2/4 συγκεκριμένα, ξεκινά την ανάδρομη πορεία του ο Ερμής στον Κριό κι αυτό δεν σε αφήνει στην απ' έξω. Θέματα που αφορούν την επικοινωνία, τις συναντήσεις ή την εργασιακή σου ζωή πρόκειται να σε απασχολήσουν. Ειδικά αν στο επαγγελματικό κομμάτι είχες αφήσει εκκρεμότητες, ετοιμάσου να τις βρεις μπροστά σου. Αν είσαι σε σχέση, θα αντιληφθείς πως τα θετικά συναισθήματα που μοιράζεσαι με τον σύντροφό σου είναι περισσότερα από αυτά που μπορεί να σας απασχολούν. Αν είσαι ελεύθερος, δεν αποκλείεται να έχεις μια συνάντηση με ένα άτομο που θα σε γεμίσει συναισθήματα. Μη βασιστείς μόνο σε αυτό, πάντως!

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Το πλανητικό σκηνικό αυτή την εβδομάδα, φίλε Υδροχόε, έχει ups and downs. Ίσως προκύψουν ζητήματα που αφορούν μετακινήσεις, αλλαγές και καθυστερήσεις στο πρόγραμμά σου. Όσον αφορά στα αισθηματικά σου, ο Ερμής μπορεί μέσω μια τυχαίας συνάντησης να φέρει στο προσκήνιο ένα παλιό flirt. Παράλληλα, και η Αφροδίτη στον Κριό σου λέει πως τώρα είναι ίσως η κατάλληλη στιγμή να αναθερμάνεις αυτό το παλιό flirt, για εσένα που είσαι ελεύθερος λέω. Εσύ που είσαι σε σχέση, πρέπει να είσαι προσεκτικός σε συζητήσεις με το έτερον ήμισυ, καθώς το πλανητικό σκηνικό ευνοεί την κακή επικοινωνία άρα τις παρεξηγήσεις.

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Αγαππé μου Δίδυμε, αυτή την εβδομάδα ο κυβερνήτης σου Ερμής ξεκινά την ανάδρομη πορεία του στον Κριό, κάτι που σου δημιουργεί θεματάκια σε επικοινωνία ή σχέδια κυρίως με άτομα του φιλικού σου περιβάλλοντος. Στα αισθηματικά σου, λόγω της συνόδου Αφροδίτης-Ποσειδώνω στο ζώδιο των Ιχθύων θα είσαι πολύ συναισθηματικός και drama queen. Αν είσαι δεσμευμένος, το τόσο drama μπορεί να κουράσει τον σύντροφό σου ή να επηρεάσει κάπως τις αποφάσεις σου στο κομμάτι της σχέσης. Αν είσαι ελεύθερο πουλί, θα έχεις τις γνωριμίες σου, αλλά πρόσεξε γιατί τα συμπεράσματα που θα βγάλεις μπορεί και να μην είναι σωστά.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Αγαππé μου Παρθένε, ο Ερμής ξεκινά την ανάδρομη πορεία του στον Κριό (2/4) κι εσένα θα σε απασχολήσουν τα οικονομικά σου. Δεν αποκλείεται να έχεις νέα για ένα παρελθοντικό οικονομικό σου πρόβλημα. Στα ερωτικά σου, θα καταλάβεις την αξία των συναισθημάτων και θα μπορέσεις να ξεκαθαρίσεις μπερδεμένες καταστάσεις. Αν είσαι σε σχέση, θα μπεις σε διαδικασία συζήτησών με το ταίρι, κάτι καλό γιατί μέσα από το «μπρι μπρι» θα έρθετε πιο κοντά. Αν είσαι ελεύθερος, θα νιώσεις την ανάγκη του «μαζί» κι αυτό μπορεί να σε οδηγήσει σε λάθος αποφάσεις για κάποια νέα γνωριμία.

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Αγαππé μου Τοξότη καλή εβδομάδα! Ανάδρομος Ερμής (2/4) και είσοδος της Αφροδίτης στον Κριό (5/4), ένας συνδυασμός που φωτίζει τα αισθηματικά σου. Σκέφτεσαι κάτι από τα παλιά που έμεινε στη μέση; Μια γνωριμία που είχες πρόσφατα; Μια παλιά σχέση; Προσοχή στην επικοινωνία ό,τι και να σκέφτεσαι. Στον ερωτικό τομέα, αν είσαι ελεύθερος, δεν αποκλείεται να έχεις μια επανασύνδεση ή να δεις με άλλο μάτι ένα flirt που για κάποιον λόγο στο παρελθόν πάγωσε. Αν πάλι είσαι ήδη σε μια σχέση, θα επαναφέρεται συνθήκες του παρελθόντος, πράγματα που σας άρεσε να κάνετε μαζί, όπως μια βόλτα ή ταξίδια, κι αυτό θα αναθερμάνει τη φλόγα ανάμεσά σας.

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Εβδομάδα αλλαγών, φίλε Ιχθύ. Παλιά οικονομικά θέματα έρχονται στην επιφάνεια, αλλά διακατέχεσαι και από έναν έντονο συναισθηματισμό που σε ωθεί να κάνεις σοβαρές συζητήσεις. Δεν είναι καλή εβδομάδα για νέα βήματα ή συμφωνίες, καθώς ο ανάδρομος Ερμής μπερδεύει τα δεδομένα. Στα ερωτικά σου, τα έντονα συναισθήματα μπορεί να σε μπλέξουν - ίσως δεις με άλλο μάτι πρόσωπα και καταστάσεις και πάρεις λάθος αποφάσεις. Αν είσαι ελεύθερος, μπορεί να κάνεις κάποια νέα γνωριμία ή να έχεις κάποια συνάντηση με άτομο που ήδη έχεις βάλει στόχο. Αν είσαι σε κάποια σχέση, ο ερωτισμός σου σε φέρνει πιο κοντά με το ταίρι.

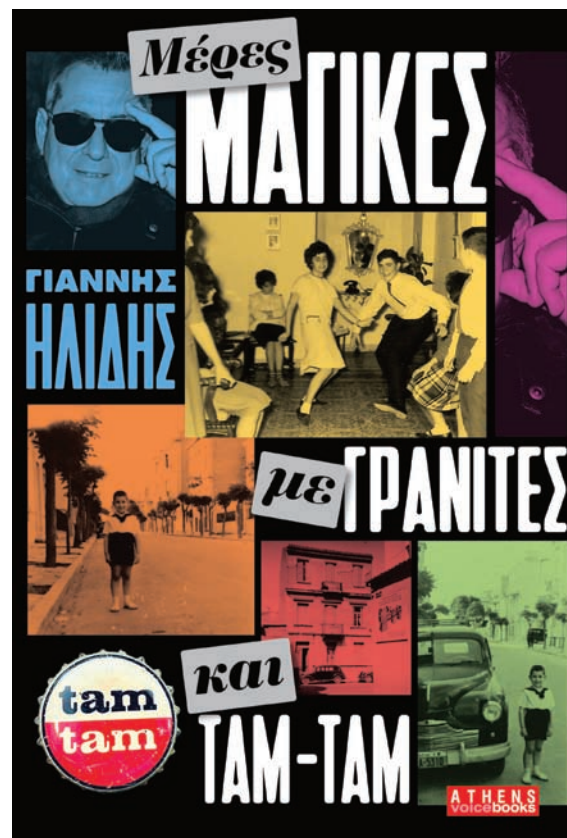
ΝΕΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΕΣ

Στέλιος Παρλιάρος

Ο «εθνικός μας ζαχαροπλάστης» περπατάει στους δρόμους της Αθήνας, θυμάται ιστορίες, μοιράζεται γεύσεις.

112 σελίδες γεμάτες συνταγές με δημιουργικά twist και street vibes, με αφορμή τα 20 χρόνια της Athens Voice.

Γιάννης Ηλίδης

Ένα βιβλίο-ταξίδι στην Αθήνα του 20ού αιώνα, με αυθεντικές μαρτυρίες και φωτογραφικά ντοκουμέντα από τις μαγικές δεκαετίες 60s-70s-80s.

Το βιβλίο των εξωφύλλων της ATHENS VOICE

Το πανόραμα της ελληνικής εικαστικής σκηνής μέσα από τα εξώφυλλα μιας εφημερίδας.

Μια μοναδική έκδοση: 20 χρόνια, 900 εξώφυλλα, 2 τόμοι 500+500 σελίδων σε μια συλλεκτική κασετίνα.

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Α.Υ.

ATHENS
voicebooks

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS

Χαριλάου Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα, 2103617170 (εσωτ. 114), fax: 2103617310
Παραγγελίες on-line: athensvoice.gr/athens-voice-books

COSMOTE SMART HOME CONNECT

**Μην κάνεις «μόνος σου»
ολόκληρο σπίτι smart...**

Έλα τώρα σε ένα κατάστημα COSMOTE
ή ΓΕΡΜΑΝΟΣ και κλείσε ραντεβού
για μελέτη & εγκατάσταση smart προϊόντων!

Member of Group

COSMOTE

Ένας κόσμος, καλύτερος για όλους.

ATHENS voice

SAMBA

SPEZIAL

**WE GAVE THE WORLD AN ORIGINAL
YOU GAVE US A THOUSAND BACK**

VOICE 102.5

ΔΕΥΤΕΡΑ -
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

08.00 - 10.00
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΠΙΝΑΖΗ
- ΚΙΜΩΝ ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ

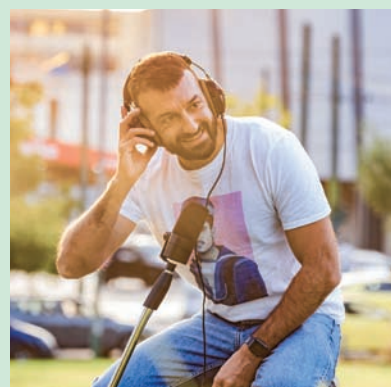
10.00 - 12.00
ΓΙΩΡΓΟΣ
ΜΟΥΧΤΑΡΙΔΗΣ

12.00 - 14.00
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

14.00 - 16.00
ΕΛΕΝΗ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

16.00 - 18.00
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΣΤΟΣ

18.00 - 20.00
ΛΙΑΝΑ ΜΑΣΤΑΘΗ

20.00 - 22.00
ΡΑΦΑΕΛΛΑ ΡΑΛΛΗ

*Το soundtrack
της πόλης*

ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

00.00 - 02.00
FLIPSIDE ME ΤΟΝ
ΝΙΚΟ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟ

20.00 - 22.00
BEST OF BOTH WORLDS
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΡΑΒΑΣ

22.00 - 00.00
DJ SNATCH

00.00 - 02.00
KEEP IT REAL ME ΤΟΝ
ΧΡΗΣΤΟ ΑΝΤΩΝΙΟΥ